

Møte tirsdag den 5. desember kl. 10President: **K i r s t i K o l l e G r ø n d a h l**

D a g s o r d e n (nr. 26):

1. Innstilling fra kommunalkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2001 vedkommende rammeområde 6 Kommunal- og regionaldepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finans- og tolldepartementet m.v. og rammeområde 7 Folketrygden (Budsjett-innst. S. nr. 5 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001), St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 6 (2000-2001))
2. Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i løyvingar under folketrygda i statsbudsjettet for 2000 (Programområde 33 Arbeidsliv, kap. 2540, 2541, 2542, 2543, 5704 og 5705) (Innst. S. nr. 64 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 25 (2000-2001))
3. Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2000 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde (Innst. S. nr. 62 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 27 (2000-2001))
4. Innstilling fra kommunalkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Odd Einar Dørum og May Britt Vihovde om strakstiltak for bygging av billige boliger for unge i etableringsfasen (Innst. S. nr. 63 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:68 (1999-2000))
5. Referat

Presidenten: De innkalte vararepresentanter, for Buskerud fylke Unni Hennum *Lie* og for Rogaland fylke Ingrid *Fiskaa*, har tatt sete.

Fra Senterpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om permisjon for representanten John *Dale* i tiden fra og med 7. desember til og med 8. desember for å delta i møte i Baltisk forsamling i regi av Nordisk Råd i Vilnius, Litauen.

Denne søknad foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Første vararepresentant for Hordaland fylke, Bjørg *Hope Galtung*, er for tiden utenlands og av den grunn forhindret fra å møte på Stortinget.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Andre vararepresentant for Hordaland fylke, Magnar *Lussand*, innkalles for å møte i permisjonstiden.
2. Magnar *Lussand* innvelges i Lagtinget for den tid han møter for representanten John *Dale*.

S a k n r . 1

Innstilling fra kommunalkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2001 vedkommende rammeområde 6 Kommunal- og regionaldepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Finans- og tolldepartementet mv. og rammeområde 7 Folketrygden (Budsjett-innst. S.

nr. 5 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001), St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 6 (2000-2001))

Presidenten: Etter ønske fra kommunalkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 45 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene: Arbeiderpartiet 35 minutter, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Høyre 15 minutter hver, Senterpartiet 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og representanten Bastesen 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletiden, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Første taler er Berit Brørby. Presidenten vil benytte anledningen til å gratulere Berit Brørby med 50-årsdagen i dag!

Berit Brørby (A) (komiteens leder): Tusen takk, president!

Kommunalkomiteen presenterer i dag et budsjett i tråd med budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og senterpartiene.

Et bredt flertall i kommunalkomiteen går inn for Regjeringens forslag til disponeringer i statsbudsjettet for neste år. Dette er gledelig. Endelig kan vi si at et flertall i kommunalkomiteen går inn for å ta i et godt tak for kommunesektoren.

Budsjettet viser at det store flertallet satser på fellesskapsløsninger og slår ring om velferden i hele landet. Vi prioriterer velferden og viser at vi vil ruste opp kommunene som den viktigste tjenesteprodusenten vi har. Kommunesektoren opplever også et økende behov for tjenester – flere, bedre og mer individrettede tjenester. Det igjen utfordrer den kommunale organisering.

For Arbeiderpartiet handler god velferdspolitikken om gode barnehager og gode skoler, om et godt offentlig helse-tilbud og gode offentlige sykehus, om et barnevern til beste for barna og om å kunne tilby folk et økonomisk sikkerhetsnett ved sykdom og arbeidsledighet. Vi ønsker at flest mulig skal kunne nyte godt av velferdsgodene det offentlige tilbyr, og vi vil verne om velferden for å bevare og utvikle disse gode ordningene som er etablert.

Vi har alle muligheter til å få verdens beste velferds-samfunn, og det er betryggende at det store flertallet i Stortinget bevilger penger til dette, istedenfor å gi betydelige skatte- og avgiftslettelser for å kunne kjøpe velferdstjenester på «børs». Jeg tror egentlig ikke at folk flest ønsker det, velferden skal være der, rett utenfor døra når en trenger det.

I realiteten handler dette om folks tillit til offentlige tjenester, til offentlig styring – og dermed også tilliten til politikerne.

Vi må kjempe mot urettferdighet og store forskjeller. Det gjør vi ikke gjennom for sterk sentral styring, ei heller gjennom å overlate velferden til markedet gjennom storstilt privatisering. Sentral styring er ingen garanti for likhet i tilbudet, tvert imot svekker sentral styring muligheten til deltakelse og påvirkning og løsninger tilpasset det enkelte nærmiljø og individ. Ansvar og beslutningsmyndighet må flyttes nærmere folk og ut i landet, til kommunene. At vi nå har startet avviklingen av detaljstyringen av kommunesektoren og derigjennom åpnet for mer kommunalt selvstyre, gjennom å innlemme øremerkede tilskudd tilsvarende 1,1 milliarder kr i kommunesektorens inntektssystem, er et lite skritt i riktig retning.

Noen politiske krefter ønsker å pløye mer penger inn i budsjettene enn det norsk økonomi tåler. Det tror jeg ikke er lurt. Også for kommunesektoren er det viktig at det føres en ansvarlig økonomisk politikk som får renta til å bevege seg nedover igjen. Det vil også gi kommunesektoren mer handlingsrom. For vi skal ikke glemme at kommunene også betaler gjeld og renter.

Det er grunn til en viss bekymring for den økonomiske situasjonen i kommunesektoren. Det tar vi ansvaret for gjennom å bevilge mer penger til sektoren. Utviklingen av kommunenes gjeld må ses nærmere på, og budsjettavtalen «har bestilt» en gjennomgang. Jeg tror ikke kommunene tjener på at en låser seg til bestemte løsninger for en eventuell gjeldssanering for kommunene.

Komiteen er oppmerksom på den oppståtte ubalansen i kommunesektorens finanser, en ubalanse som må rettes opp over flere år. Det må forventes at kommunene selv også bidrar til å bedre den økonomiske situasjonen, gjennom effektivisering og fornyelse.

Å overlate utviklingen av de økonomiske rammevilkårene for velferdssamfunnet til høyresiden ville vært et altfor risikabelt prosjekt. Det står et flertall sammen om.

Vi har i hele høst sett en svak stigning i tallene på arbeidsledige, selv om det er små tall sammenliknet med de høye tallene vi hadde tidligere. Det som er mest bekymringsfullt ved disse tallene, er at vi vet at andelen arbeidsledige blant innvandrere er mye høyere enn snittet i befolkningen. Dette må vi gjøre noe med. Jeg tror toleransen for innvandrere ville øke dersom mange flere av dem fikk seg arbeid.

For Arbeiderpartiet er god flyktning- og asylpolitikk også god sysselsettingspolitikk. Vi har en jobb å gjøre for å få flest mulig ut i arbeid. Det er ikke annerledes for disse menneskene enn for alle oss andre – det å ha en jobb, bolig og føle at en betyr noe for andre, og at samfunnet har bruk for en.

Vi ser fram til at Regjeringen i sin varslede gjennomgang av flyktning- og asylpolitikken kommer nærmere inn på denne viktige problemstillingen, inkludert eventuelle tiltak for at asylsøkere og flyktninger raskt får tilbud om språkopplæring og mulighet til lønnet arbeid.

Å komme tidlig i gang med arbeidslivs- og språkopplæring er viktig for en god integrering i samfunnet. Den enkelte får styrket sin kompetanse, og en unngår passivitet, isolasjon og tiltaksløshet. Den økende mangelen på arbeidskraft som vi opplever nå, viser bare at det er nok

av oppgaver å løse. Men det er mangel på folk. Slik Arbeiderpartiet vurderer det, kan ikke mangel på arbeidskraft løses gjennom arbeidsinnvandring alene.

Altfor mange flyktninger og asylsøkere blir sittende i mottak for lenge, også lenge etter at de har fått opphold i landet. Dette er ikke lett å forsvare. Derfor er det veldig positivt at Stortinget vil øke integreringstilskuddet til kommuner som mottar flyktninger, med over 20 pst., til 365 000 kr pr. person. Vi forventer at dette vil bidra til raskere og bedre bosetting av flyktninger. Gjennom dette kan vi si at Stortinget innfrir kommunenes krav, da en slik økning vil dekke kommunenes utgiftsnivå. Komiteen ser fram til at Regjeringen kommer nærmere tilbake med en gjennomgang av også denne problemstillingen i den varslede stortingsmeldingen om asyl- og flyktningpolitikken.

Vi har fortsatt behov for en aktiv arbeidsmarkedspolitikk. Vi har fortsatt godt over 60 000 ledige. Vi er bare i starten på etter- og videreutdanningsreformen. Vi har et for stivbeint system i forhold til å kunne kombinere arbeid og trygd. Vi er veldig nær å ha flere uføretrygdde enn vi har industriarbeidere. Sykefraværet er høyt – og langtidslidigheten økende. Vi trenger en ny arbeidslivslov for å bedre forholdene i arbeidslivet. Skal vi få ned sykefraværet, må vi kunne gi mer handlingsrom for den enkelte arbeidstaker. Mindre ytelser under sykdom, slik Høyre og Fremskrittspartiet ønsker, løser ikke sykefraværet. Vi må også ha en mer aktiv seniorpolitikk for å få folk til å stå lenger i jobben sin.

Vi har mangel på arbeidskraft i Norge. Vi trenger flere arbeidstakere. Og som et apropos: Hadde vi hatt samme yrkesaktivitet for kvinner mellom 55 og 60 år i Norge som i Belgia, hadde 100 000 færre kvinner vært i jobb. Vi har utfordringer for både yrkesdeltakelse og opptjening av pensjonspoeng.

For Arbeiderpartiet er det en hovedoppgave å mobilisere et sterkt forsvar for offentlig sektor. Offentlig sektor skal fornyes, fornyes for å forbedres, fornyes for å legge grunnlag for økt ressursbruk, flere og bedre tjenester og mer rettferdig fordeling. Også her må vi stå sammen og bidra felles for fornyelse av offentlig sektor.

Mange kommuner ligger langt fremme i utviklingen av gode og effektive løsninger, som tilfredsstillende innbyggernes behov. Disse er gode modeller for andre kommuner som ikke er kommet så godt i gang. Fornyelse av offentlig sektor, omstilling og ny bruk av arbeidskraft er viktig også i forhold til bruk av økonomiske midler overfor kommunesektoren.

Fornyelse i offentlig sektor handler om å få til en mer brukerorientert forvaltning, få forenklet regelverk og rutiner som fremmer gode tjenester til brukerne. Vi må også våge å spørre om det er behov for de tjenester som ytes, og hva som i så fall bør ivaretas av det offentlige. Vi må ha mindre statlig detaljstyring og bygge opp større lokal frihet. Vi må få lagt ansvaret for oppgaveløsninger og tjenesteproduksjon til det nivå som er best i stand til å løse oppgavene.

Den norske kommunehverdagen er å etterleve over 6 000 lover og bestemmelser. Dette hemmer det lokale

selvstyret. Jeg tror den fremtidige debatten om oppgaveløsning ikke bare må handle om enheter, sektorer og forvaltningsnivåer. Vi må også ha med at behovet er vel så stort for samarbeid og samordning mellom nivåene. Den store oppgaven å fornye offentlig sektor får vi ikke til uten medvirkning fra ansatte – de som sitter med kunnskapen.

Vi har mange utfordringer i å bevare det vi ynder å kalle Velferds-Norge. Vi må sørge for at de offentlige tilbudene er så gode at det ikke settes spørsmålsteget ved dem. Det er trygghet og frihet vi alle vil ha på samme tid. Frihet er også at det offentlige tar vare på deg når du trenger det i livets ulike faser. Det skal vi sørge for. Det har vi råd til i Norge.

For øvrig vil jeg vise til innstillingen og foreta en retelse. Jeg vil rette opp en feil på side 13, andre spalte. Dette gjelder merknaden fra Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti om å igangsette forsøk med frikommuner. Her skal også Kristelig Folkeparti være med, slik at det blir et flertall som står bak denne merknaden.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torbjørn Andersen (Frp): Ledigheten er økende, sa Brørby. Men det kunne faktisk blitt verre, for i sitt opprinnelige forslag til statsbudsjett for 2001 overgikk jo Arbeiderpartiet nesten seg selv i å skulle være verdensmester i å øke skatter og avgifter både for private og for bedrifter. Imidlertid kom sentrumspartiene og tok et slags grep. De tok kommandoen i budsjettbehandlingen og fikk sendt noen av Arbeiderpartiets mest tyngende avgiftsøkninger på arbeidsplasser over til pensjonister og lønsmottakere, noe som altså begge leire i dag synes å leve godt med.

Nå ble det ikke noe av denne konjunkturavgiften på 1,5 pst. fra Arbeiderpartiet, men man ble altså likevel enige om en konjunkturavgift på 10 pst. på private næringsbygg for neste år. Resultatet blir jo nærmest en bråstopp i oppføring av næringsbygg. Og noe av tanken bak dette var visstnok at snekkere nå skal bygge bolighus fremfor å drive med oppføring av næringsbygg. Men så enkelt er det garantert ikke. For det er mangel på tomter, det er mangel på reguleringsplaner for boligbygging, og behandlingstiden for å gjøre dette er kanskje et år. Imens står altså snekkere som bygger næringsbygg, ledige. Det tar tid å få dette på plass. Men konjunkturavgiften vil garantert sette en bråstopp for nybygging av næringsbygg. Den vil også forårsake permitteringer og rekrutteringssvikt innen byggenæringen, og det kan ikke kompenseres ved boligbygging.

Det man oppnår med konjunkturavgiften, er å svekke hele byggenæringen og øke presset dramatisk i 2002, når både konjunkturavgiften og investeringsavgiften bortfaller samtidig. Har man i Arbeiderpartiet i det hele tatt skjønt noe som helst av denne konjunkturavgiften, som altså vil føre til permitteringer i byggebransjen i 2001 og fullstendig kaos i 2002? Det er ikke bare svært uheldig for byggenæringen, men det rammer også næringsutviklingen totalt sett, og mest distriktene. Det er særdeles

dårlig distriktspolitikk. Hva slags tanker har Arbeiderpartiet om denne ødeleggende konjunkturavgiften?

Berit Brørby (A): Jeg trodde representanten Andersen – som for øvrig også er snekker, så vidt jeg vet – har forstått at Arbeiderpartiet og sentrumspartiene særlig ønsker å bruke skatter og avgifter for å kunne finansiere fellesskapsløsningene. Skulle vi gjøre som Fremskrittspartiet – lite skatt og lite avgift – hadde vi hatt et helt annet velferdssamfunn enn det vi har. Vi kan bare se på det forslaget som Fremskrittspartiet nå har fremmet om å kutte flere milliarder kr bl.a. i kommunesektoren. Det ville ha medført en rasing av Kommune-Norge, og særlig i de nordligste fylkene.

Jeg synes egentlig det er litt underlig at representanten Andersen har et så pass anstrengt forhold til konjunkturavgiften, når det vitterlig er sånn at Fremskrittspartiet reddet regjeringen Bondevik for et par år siden nettopp ved å stemme for den konjunkturavgiften som da var foreslått av regjeringen Bondevik. Konjunkturavgiften skal ha en inndragende effekt, men den slår altså ikke inn før i 2002.

Når det gjelder regelforenklinger, er jeg faktisk enig med representanten Andersen i at det er mye å hente i regelforenklinger i forhold til hvordan man skal få fart i boligbyggingen i Norge. I alle fall synes jeg ikke det er noe bekymringsfullt at investeringsavgiften faller bort fra 2002. Det kunne nesten høres sånn ut når man hørte på representanten Andersen, at han var bekymret over at investeringsavgiften falt bort. Jeg tror tvert imot at det er et godt bidrag til å få fart i investeringene i Norge.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Eg får gratulera representanten Brørby med rund dag!

Jubilanten peikte på behovet for fellesskapsløsningar. No opplever sikkert ho, som eg, at kommunar tek kontakt og fortel at grendeskular, rammetimar, skulefritidsordning og eldreomsorg må kuttast i, fordi kommunane har problem med å få endane til å møtast. Det var vanskeleg i fjor, og verre vert det til neste år, er omkvedet. Og mikroøkonomien stemmer ikkje med makroøkonomien.

No var representanten Brørby nøktern, men skjøner representanten at folk ute vert frustrerte når Regjeringa presenterer budsjettet med at «nu går alt så meget bedre», medan folkevalde på kommuneplan opplever det motsette?

Eg registrerte at representanten var nøgd med samarbeidet med sentrum, og det er eg jo glad for. Og det forstår eg, når sentrum halte på plass ein og ein kvart milliard til pensjonsavsetjingar, 160 mill. kr til bustøtte, millionar til psykiatri, vertskommunetilskot, rusførebygging osv. og ikkje minst over 30 mill. kr til dei 14 kommunane som vart påtvungne høgare arbeidsgjevaravgift av EU. Og då er spørsmålet mitt: Er representanten Berit Brørby glad på vegner av kommunane for dei forbetringane som sentrum har fått til?

Berit Brørby (A): Representanten Anita Apelthun Sæle spurte om jeg var enig med henne i at det er et pro-

blem for kommunene at de nå må skjære ned i bevilgninger til grendeskoler osv. Ja, det er jeg selvfølgelig bekymret for og ser at det er et problem for kommunene. Men det er derfor arbeiderpartiregjeringen nå foreslo mye mer penger til kommunene enn det vi hadde lovet i kommuneøkonomiproposisjonen i vår, og ikke bare det, det er faktisk det beste kommuneopplegget på mange år. Da synes jeg det må være et paradoks for representanten Apelthun Sæle at Bondevik-regjeringen som satt i regjeringskontorene i to og et halvt år, ikke var i nærheten av å få til et så godt kommuneopplegg som det et flertall i Stortinget nå kommer til å vedta.

Så til spørsmålet om jeg er fornøyd med samarbeidet med sentrum. Ja, selvfølgelig er jeg det. Det skulle bare mangle. Løsningene som folk flest vil ha, finnes jo i sentrum av norsk politikk. Der er Arbeiderpartiet og sentrum faktisk enige, og det er derfor vi bruker skatter og avgifter for å kunne finansiere fellesskapsløsningene.

Når det gjelder de 14 kommunene og spørsmålet om jeg er glad for at de får kompensert for arbeidsgiveravgiften, er svaret ja, men jeg ser at det er en del av de kommunene som har så god råd at de kunne ha greid seg uten disse pengene. Det synes jeg det er riktig å si. Men selvfølgelig er jeg glad for at de får penger, og jeg regner også med at de er svært glad for at de får de pengene.

Erna Solberg (H): La meg få lov å stille meg i rekken av gratulanter i forbindelse med 50-årsdagen til komitelederen!

Jeg må likevel få lov å si at jeg er ikke sikker på om dagens jubilant helt har grasrotkontakt med folket. Hvis man mener at den skatte- og avgiftspolitikken som forliket står for, er noe som ligger i sentrum av den politikken som folket i Norge vil ha, at folk rundt omkring nå gjør bølgen for økningen i elavgiften eller mangelen på reduksjoner i alkoholavgiftene eller økningen i bilavgiften eller den innførte konjunkturavgiften, tror jeg man i så fall trenger litt bedre bakkekontakt.

Representanten Brørby sa man var glad for at man nå var kommet på rett vei med å avvikle øremerkede midler. Jeg har konstatert at ved første korsvei foregår det et lite tilbakeskritt, nemlig ved at budsjettforliket faktisk innfører flere øremerkede midler, og at man ikke er i stand til å ta de små tøffe takene man må ta overfor spesielle interessegrupper, også internt i Arbeiderpartiets stortingsgruppe, knyttet til øremerkede midler. Det blir mange vanskeligere tak å ta når vi skal gå videre ned på den listen over øremerkede midler som skal fjernes, med sterke interessegrupper. Da burde man kunne stå oppreist og ta de omstillingene som trengs, også ved første korsvei. Jeg viser til at det er foreslått ikke å innlemme hele tilskuddet for leirskoler likevel, men at det er gjort en endring.

Vi er enig med Arbeiderpartiet i at det er behov for sterke fornyelser i offentlig sektor, men foreløpig har vi ikke sett resultater av disse fornyelsene. Jeg har ett konkret spørsmål til komitelederen. Når man nå har bestemt seg for at staten skal overta helsesektoren, men Arbeiderpartiets landsmøte likevel har sagt at man ønsker å opprettholde et tredje forvaltningsnivå i Norge, hvordan skal

man da sørge for at det ikke blir dobbeltarbeid? For nettopp alle de oppgavene som det ut fra distriktpolitisk hensyn har vært snakk om å tilføre det tredje forvaltningsnivå for å styrke det, vil medføre dobbeltarbeid i forhold til kommunenes primær oppgaver, f.eks. på regionalutvikling, arealplanlegging. Det som det ser ut til, er at man legger opp til at man får mer dobbeltarbeid istedenfor å gjøre det enklere, f.eks. ved å fjerne store deler av det planleggingsinstrumentet som eksisterer i dag, og som evalueringene viser ikke fungerer.

Berit Brørby (H): Bare en konstatering: Skatte- og avgiftsnivået er om lag på samme nivå som vi har hatt årene før. Det er bare litt forskjellige elementer i skatte- og avgiftsnivået. Så fremstillingen av at skatte- og avgiftsnivået har en bratt kurve oppover, er ikke riktig.

Dersom folk virkelig fikk innsyn i hvordan det er å kunne velge seg en tjeneste ved at man senker skatter og avgifter mye og man skulle kjøpe den tjenesten «på gata», og man virkelig stod overfor et slikt valg, tror jeg man ville velge fellesskapsløsningene og betale skatt og ha den tryggheten som ligger i at det er tilbud som er der når man trenger det, rett utenfor døra si.

Representanten Erna Solberg er opptatt av de øremerkede midlene og at det blir en vanskelig kamp å få faset dem ut. Det er jeg helt enig i. Det tror jeg blir vanskelig for noen hver, og det kommer til å være kraftige lobbygrupper som mener at akkurat det øremerkete tilskuddet må bestå, det kan vi ikke røre, for det og det har den og den innretningen og den og den funksjonen. Derfor kan jeg bare innrømme at jeg var ikke noe særlig glad for at leirskolene i budsjettavtalen ble tatt inn igjen som øremerket tilskudd. Det er ikke noe som jeg for min del har ivret for i hvert fall.

Når det gjelder fornyelsen av offentlig sektor, som jeg tror alle sammen er enige om at vi trenger, viser Erna Solberg til Arbeiderpartiets vedtak på vårt landsmøte om å opprettholde et tredje forvaltningsnivå. Det er ikke ukjent at jeg har ment at det burde vi ha sett nærmere på og kanskje faset ut. Men vedtaket er der, og jeg mener det er grunnlag for en gjennomgang av de oppgavefordelingene som skal skje nå – som Regjeringen allerede har startet med, men som kommer i full bredde etter jul – selv om vi skal beholde et tredje forvaltningsnivå. Min intensjon er at vi er nødt til å fordele mer til kommunene og selvfølgelig også se på det dobbeltarbeidet som foregår, og også fylkesmannens regionale stat må gjennomgå samme vurdering.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Lodve Solholm (Frp): Eg må seie at det er litt patetisk å høyre på replikkordskiftet mellom budsjettkameratane der dei skuldar på kvarandre for at det står så dårleg til med kommunane. Det er nokre av oss som har prøvd å fortelje at dette budsjettalternativet ikkje er noko særleg, verken for kommunar, for privat næringsliv eller for Noreg. For her i Noreg gjer ein det stikk motsette av kva ein gjer i dei aller fleste landa vi kan samanlikne oss

med, når det gjeld å auke skattar og byrder og avgifter for folk flest. Det hindrar skapartrøng, det hindrar vekst, det hindrar initiativ osv. Derfor var det heller ikkje så oppsiktsvekkjande at dagens jubilant – eg må få lov å stille meg i rekkja av gratulantar til komiteleiaren – ikkje svarte på spørsmålet i replikken frå Torbjørn Andersen.

Framstegspartiets kommuneopplegg vil gi auka handlefridom for kommunane. Det vil også gi ein totalt betre økonomisk politikk, som vil auke sysselsettinga, og som vil auke verdiskapinga – dette fordi ein vil få ein dynamisk effekt av å gi skatte- og avgiftsreduksjonar. Ein vil senke prisane og på den måten skape behov for nye arbeidsplassar, skape moglegheiter for vekst i næringslivet.

Vårt opplegg med at verksemdene får høve til å avsette pengar i fond er også ei vesentleg endring som kanskje burde vere til ettertanke for ein del andre parti. Men dei aller fleste andre partia ønskjer å ha næringsfond, der ein blodsyg bedriftene og verksemdene ute i distriktet for overskotet, for å trekke det inn og så dele dette ut igjen slik ein finn det for godt, faktisk utan tanke på om bedriftene har moglegheit til å overleve, har produkt som dei kan selje, og har moglegheit for å drive produktutvikling.

Nei, då sit politikarane her i dette huset og deler ut desse midlane der dei trur dei har flest mogleg stemmer å hente. Det gjer bedriftene ufrie. Det gjer at bedriftene ikkje er i stand til på eiga hand å møte kvardagen når det går litt i motbakke. Det vil igjen seie at bedriftene ikkje på eigen kjøl klarer å møte dette. Då må ein ty til offentleg støtte.

Tenk om bedriftene kunne få lov til å avsette overskot i fond, som ville gjere at dei fekk moglegheita til å møte vanskelege tider med eigne pengar, pengar som dei hadde spart opp. Eg er overtydd om at det ville føre til at dei pengane som ein då skulle bruke – som for så vidt er dei same pengane, det er berre det at ein har fått moglegheita til å spare dei sjølv – ville ein bruke på ein mykje betre og meir fornuftig måte enn når ein brukar pengar som ein får delt ut ettersom ein finn det for godt, etter kor godt humør vi politikarar som skal dele dei ut, er i dei ulike sakene.

Vi har fått ein statsråd som dersom han ikkje klarer å fornye Noreg, vil gå av og bli snikkar igjen – han sat her i salen for ein augeblink sidan. Eg må seie at når vi ser den fornyingstakta som no skjer, og når vi høyrer på Arbeidarpartiet, og også når vi høyrer om budsjettforliket, har eg ikkje dei store forventningane om at det blir den store fornyinga i kommunesektoren i Noreg i den næraste framtida. For her stiller ein seg heilt på bakbeina når det gjeld å prøve noko nytt. Ein er ikkje villig til å sjå det potensialet som ligg i bl.a. å konkurransestimulere kommunale tenester.

Og det er ikkje snakk om å privatisere bestemor. Det er ikkje snakk om å privatisere; det det er snakk om, er at staten skal ha det økonomiske ansvaret for helse, omsorg og utdanning, og at vi på ein måte kan få dette stykkprisfinansiert. Det som skal vere kommunane sitt arbeid, er å kontrollere at pengane blir brukte fornuftig, at vi får eit kvalitativt godt tilbod for dei som skal ha det. Det undrar meg at budsjettkameratane då legg seg opp i kven det er

som produserer desse tenestene. Eg må seie at for meg er det heilt uinteressant om den tenesta dei eldre får som er kvalitativt god, er produsert av ein offentleg instans eller av eit privat foretak. Det er heilt likegyldig. Det viktigaste må jo vere at desse får eit tilbod som er denne staten verdig. Eg skjønner det ikkje. Det er mogleg at eg kan få forklaring på det under denne debatten.

Eg har ikkje noko imot at det offentlege vinn i konkurranse med det private – gjerne det. Det er ikkje det som er poenget. Eg trur at ein del offentlege sjukeheimar i konkurranse ville kunne slå ut private sjukeheimar. Flott! For meg er ikkje det viktigaste – for å bruke SV-uttrykket – «å sette bestemor ut på anbud», det viktigaste er at ho bestemor får det godt. For meg er ikkje hovudsaka, som det er for SV, at det er det offentlege som skal produsere tenesta, og så er det ikkje så nøye med korleis bestemor har det. For meg er det viktigaste at ho bestemor får det godt. Då spelar det inga rolle for meg kven det er som har produsert dei tenestene. For meg er det viktigaste at elevane i skulen får ei kvalitativt god undervisning. Om lærarane er tilsette i ein privat skule eller i ein offentleg skule, spelar inga rolle. Når vi veit at dei som har prøvd dette, faktisk ser at det er eit innsparepotensial på mellom 5 pst. og 20 pst., skjønner eg heller ikkje at ein ikkje er villig til å gå inn i desse ordningane.

Det er også merkeleg å legge merke til den interessante kampen som går føre seg i Arbeidarpartiet mellom leiaren av komiteen og kommunal- og regionalministeren når det gjeld mellomledet i offentleg forvaltning, nemleg fylkeskommunen. Statsråden har visst no begynt å kome på glid og vil ikkje lenger gå inn for fem regionar, men har ymta om at ein kanskje bør ha ni, mens komiteleiaren vel stort sett sa her at ho ønskte å fjerne fylkeskommunen. Vi får igjen seie velkomen etter. Igjen har jo Framstegspartiet levert ein premiss for ei politisk løysing på ting der vi skjønner det ikkje er noka god løysing, nemleg å ha fylkeskommunen som politisk og administrativt organ. For min del vil eg håpe og tru at det blir komiteleiaren som vinn i Arbeidarpartiet, og ikkje statsråden.

Så må eg på slutten også kommentere litt dette opplegget med budsjettarbeidet i Stortinget. Eg synest Presidentskapet bør gå i seg sjølv og diskutere litt om dette er ei fornuftig ordning. Eg meiner at det arbeidet som no blir gjort i komiteane med dette opplegget, er fullstendig uinteressant, fullstendig bortkasta tidsbruk, for her kjem vi til å sitte i dag å bruke ein tre-fire-fem timar i debatt om eit budsjett som finanskomiteen har lagt, budsjettkameratane har lagt. For det står i punkt 5 at under behandlinga av fagbudsjetta «på de punkter der det ikke er avtalt endringer, forplikter partene seg til å stemme for Regjeringsens forslag».

Eg vil seie med ein gong: Eg er ikkje sur for at vi ikkje får vere med i dette budsjettopplegget. Eg er nærmast glad for at vi ikkje er ein del av dette opplegget, det må eg berre seie. Men når til og med budsjettkameratane sine medlemmer faktisk er like frustrerte, og ikkje berre i kommunalkomiteen, men også i andre komitear, då meiner eg at det burde vere til ettertanke. Det er håpløst; når

budsjettforliket fører til at heile avtalen er låst ned på post, er det ikkje mykje vi kan gjere. Då ville det vere mykje meir fornuftig å bruke tid på andre politiske saker i kommunalkomiteen og overlate heile budsjettgreia til finanskomiteen.

Så vil eg berre ta opp dei forslaga der Framstegspartiet er medforlagsstillar.

Presidenten: Lodve Solholm har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Einar Johansen (A): Fremskrittspartiet har programfestet at de fleste, kanskje alle, positive virkemidler for Nord-Norge skal bort. Vi har store utfordringer i Nord-Norge, og hvis de positive virkemidlene tas bort, ville det bli umulig, i alle fall svært vanskelig, å få til en god utvikling innenfor f.eks. havbruk og fiskeri. Mitt spørsmål blir derfor: Hva mener representanten Lodve Solholm skal komme i stedet for de virkemidlene som Fremskrittspartiet vil ta bort? Vil vi få en avvikling, eller vil det bli en utvikling med Fremskrittspartiets forslag?

Lodve Solholm (Frp): Eg prøvde å seie det i innlegget mitt. Men det er klart, som gamal lærar veit eg at det ikkje er alltid ein lukkast i sitt pedagogiske oppdrag, nemleg å forklare tilhøyrarane noko ein meiner.

For å gjenta det: Når vi tar vekk dei verkemidla, dei statlege overføringane til Nord-Noreg, vil vi sette inn eit anna verkemiddel, nemleg det at verdiane skal bli verande der dei blir skapte. Og når vi då veit at Kyst-Noreg sannsynlegvis står for mellom 60 og 70 pst. av verdiskapinga i dette landet, vil jo det seie at distrikta vil sitte igjen med verdiane. Då treng vi ikkje å blodsuge dei gjennom store skatte- og avgiftsinntak og ta pengane inn til Oslo, for så å dele dei ut igjen i regionaltilskot, skjønstilskot, Nord-Noreg-tilskot, osv. osv. Då vil bedriftene sitte med dei pengane på eigen bankkonto til bruk i gode tider, dei sparer pengar og kan møte vanskelege tider med eigne pengar, og vil kunne bruke eigne pengar til produktutvikling og til marknadsføring. Då er eg overtydd om at dei pengane blir brukte mykje meir fornuftig enn når ein bruker andre sine pengar – som i dette tilfellet. Eg er overtydd om at dersom ein får til ei slik haldning at verdiane blir verande i distrikta der dei blir skapte, treng vi ikkje så mykje av andre distriktpolitiske verkemiddel, utanom at staten og det offentlege står for vegbygging og dei offentlege tenestene innanfor helse, omsorg og utdanning.

Ivar Østberg (KrF): Representanten Lodve Solholm sa at det viktigste var at bestemor fikk god omsorg. I likhet med forrige replikant lurar jeg på om dette gjelder for hele landet.

Når det gjelder nettopp de tilskudd Solholm var inne på, Nord-Norge-tilskudd og regionaltilskudd, sier Fremskrittspartiet i merknadene sine:

«Disse medlemmer er prinsipielt uenig i begrunnelsen for disse poster, hvis formål er å skape ulike øko-

nomiske forutsetninger i kommunene. Populært kalt distriktpolitikk. Dette er tiltak som favoriserer noen kommuner på bekostning av andre, og skaper store ulikheter i kommune-Norge.»

Jeg lurar på om det er slik at Fremskrittspartiet faktisk ikke har oppdagat at det i utgangspunktet er store ulikheter i Norge. Er det derfor det går så galt i Fremskrittspartiet at de tenker å fjerne praktiske, fornuftige virkemidler – de har ikke oppdagat dette og sett at en av forutsetningene med hele inntektssystemet vårt, hvor vi har mange kriterier og vekter dem forskjellig, nettopp er at Kommune-Norge over hele landet skal gis en mulighet til å skape god omsorg bl.a. for bestemor? Skjøner ikke Fremskrittspartiet at nettopp den forskjellen som er, forutsetter at vi har virkemidler, slik at kommunene kan få likeverdige vilkår?

Lodve Solholm (Frp): Eg legg merke til at det er Nord-Noreg mot Framstegspartiet, og det er jo forståeleg etter dei siste gallupane i Nord-Noreg.

Jo, eg forstår, men det er jo det stikk motsette som skjer. Om ein ser på tabellane i innstillinga, vil ein sjå forskjellen i pengar som er tildelte like kommunar, Loppa og Aremark – utkantkommunar. Og eg høyrer ikkje anna enn at Aremark kommune har det like vanskeleg og like trongt som Loppa kommune, men Loppa sit igjen med 46 mill. kr i forhold til Aremark, som har 23 mill. kr, altså halvparten, via desse verkemidla. Det systemet som vi ønskjer, er å stykkprisfinansiere helse og omsorg, der staten har det økonomiske ansvaret og det ikkje er tilfeldig kommunal økonomi som er retningsgivande for om ein kan lage eit eldreomsorgstilbod der eller der. Ved å gjennomføre eit slikt system med statleg økonomisk ansvar vil ein kunne få det same tilbodet til ho bestemor uavhengig av geografi, uavhengig av kommunal økonomi og uavhengig av tilfeldige prioriteringar i ein kommunal sektor der denne salen meiner at det viktigaste, oppgåve nr. 1, er eldreomsorga. Eit samla storting var for at det skulle det vere; vi gjorde i 1997 eit vedtak i dette huset om å sette eldreomsorga opp som sak nr. 1. Då vil vi få eit tilbod.

Eg vil overfor representanten Østberg og andre vise til den tabellen som syner forskjellsbehandlinga mellom dei kommunane. Og eg vil berre vise til mitt svar til Einar Johansen om korleis dette kan utjammast via skatte- og avgiftspolitikken.

Karin Andersen (SV): Det er nok ikke bare Nord-Norge mot Fremskrittspartiet, det er også SV mot Fremskrittspartiet i denne saken som i de fleste.

SV er opptatt av kvalitet og kvantitet på offentlige tjenester. Eldreomsorg og skoler skal være så gode at de tilfredsstillt de ønskene og de kravene som befolkningen har. Og det som er problemet nå, er at det er ikke nok penger i systemet, slik at standardforskjellen på det vi har privat, og det vi får av offentlige tjenester, blir så stor at folk ikke aksepterer det. Det har Fremskrittspartiet og SV helt ulike løsninger på.

SV er imot konkurranseutsetting fordi vi ikke kan begripe hvorfor skattebetalernes penger skal gå til fortjeneste i private bedrifter. Hvorfor i all verden kunne vi ikke bruke de pengene til bedre eldreomsorg og bedre skoler? Og når Fremskrittspartiet viser til at slik har de gjort i andre land, er det da slik at Fremskrittspartiet ikke er kjent med at man i både Danmark og Sverige har en høyere andel av offentlig forbruk i totaløkonomien enn i Norge, og at de tjenester, f.eks. innenfor eldreomsorgen, som de der har satt ut på anbud og fått innsparinger på, fremdeles ligger over norske offentlige tjenester i pris? Det betyr at vi faktisk ikke har det innsparingspotensialet som Fremskrittspartiet mener er der, og i tillegg skal altså noen ha fortjeneste på det. Det er ubegripelig for SV. Men jeg syns det hadde vært greit om Fremskrittspartiet snart hadde fortalt det norske folk hvor mye av skattebetalernes penger de mener skal gå tilbake som fortjeneste til disse bedriftene, og som på den måten skal fratas eldre og pleietrengende, eller skolebarn, som trenger bedre skolebygg og bedre læremateriell.

Lodve Solholm (Frp): SV avslørte seg vel litt no: mot konkurranseutsetting og dermed ja til kvantitet og nei til kvalitet. Det er jo SV-politikk, heilt opplagt. Det er jo litt merkeleg, for om ei privat bedrift kanskje tener på å drive produksjon av helsetenester – at det blir nokre kroner igjen, er noko som er greit – så tener likevel kommunen på det. Og poenget vårt er at vi får kvalitet. Sjå på det offentlege sjukehusvesenet vi har no. Er SV så frykteleg stolt av at det i dag sannsynlegvis står 200 000 menneske i helsekø fordi ein skal nihalde på at ikkje noko skal konkurranseutsettast, at ein ikkje skal kjøpe tenester av private, at ein ikkje skal kjøpe helsetenester frå utlandet når det er behov for det? Og så snakkar ein om at Framstegspartiet er hjarterå og kynisk. Ja, om representanten Karin Andersen hadde drive eit privat sjukehus og tent seg nokre kroner på det, og om eg var sikker på at bedrifta hennar ville skape eit betre tilbod for dei som skulle få den tenesta på Hospital Andersen, så skulle eg gjerne la representanten Andersen tene nokre kroner på det om vi var garantert at kvaliteten var betre enn i det offentlege. Og eg er overtydd om at konkurranse skaper kvalitet, det skaper kvalitet også i det offentlege. Det gjer at det offentlege også kan spare slik at vi får endå meir pengar å bruke.

Og berre for å ha sagt det til slutt, Framstegspartiet har alltid fremma forslag om å auke innsatsen i helsesektoren.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Anita Apelthun Sæle (KrF): På søndag las eg om ei kvinne i Bergen som budde i ein varebil, ho var ufør og hadde inga moglegheit til å skaffa seg eigna bustad på eiga hand. Og fordi ho var utan heim, fekk ho heller ikkje samvær med barna sine – uendeleg trist, og ikkje akseptabelt i eit velferdssamfunn.

Dette budsjettet handlar altså ikkje berre om tekniske storleikar, renter og økonomiske verknader, det handlar

om velferd. Det handlar om menneske i lokalmiljøet som dessverre ikkje alltid får den hjelpa dei treng. Kristeleg Folkeparti er glad for at vi maktar å halda bustøtteordninga på 160 mill. kr for minstepensjonistane ved lag. Å kutta ordninga med hjelp til lys og varme for våre minstepensjonistar med dyre buutgifter hadde vore svært usosialt. For Kristeleg Folkepartiet var det nødvendig å få den ordninga på plass att. Bustøtta betyr svært mykje for mange av dei eldre som har aller minst. Det dreier seg om velferd, det dreier seg om ærekjensle. Det er for drygt å kasta dei som har slite eit heilt liv, ut i ein situasjon der dei ikkje kan få endane til å møtast. Bustøtteordninga er svært treffsikker.

Mange kommunar slit hardt med nye oppgåver, og mange av dei er ikkje fullfinansierte. Større krav og ikkje minst lønnsauke har gjort at mange har driftsunderskot. Sjølv sagt er alle glade for at budsjettforliket gav 1,25 milliardar kr meir. No slepp vi å skjera i velferdsgode for at pensjonsavtalane skal dekkjast. For mange betyr det mykje pengar, for Bergen f.eks. ca. 200 mill. kr, som dei ikkje hadde. Det er betre at dei konsentrerer seg om å hjelpa kvinna som eg nemnde.

Kommunane har alltid klaga – dei treng alltid meir, seier nokre. Vel, i år er faktisk kommunane og staten samde om kva som trengst – det er 11 milliardar kr, og det har kommunane ikkje fått, og det får konsekvensar. Det kjem til å gå ut over skule, eldreomsorg og barnevern. Det er tilbakemeldinga eg får frå små kommunar med oversikt over alle sine innbyggjarar.

Kommunenes Sentralforbund og Regjeringa er blitt samde om kva ein manglar. Ein har faktagrunnlaget. Men også sentrum forstår at det er vanskeleg å finna økonomisk grunnlag for å løyva meir. Derfor prøvde vi å finna ein annan vri: Kva med gjeldssanering? Til og med på TV stiller folk opp i kunnskapstestar for å få sletta litt gjeld. Det er kanskje betre å kutta gjeld enn å pøsa på med meir midlar. Sjølv sagt må det gjerast på ein rimeleg rettferdig måte, og KS har nemnt den moglegheita å bruka dei kriteriana som elles vert brukte i inntektsystemet. Nye midlar har også dette året blitt bundne opp i nye tiltak. Gjeldssanering ville kanskje hjelpa kommunane i mange år med vesentleg meir frie midlar – det betyr styrkt lokalt sjølvstyre. Derfor har Kristeleg Folkeparti tru på at når Regjeringa no har forplikta seg til ein gjennomgang av gjeldssituasjonen i kommunane, vil ei gjeldssanering kunna vera eit verkemiddel for ein betre kommuneøkonomi i framtida.

I kommuneøkonomiproposisjonen i vår hadde sentrum fleire område som vi ynskte å få nærare vurdert. Det gjeld regionaltilskotet, med ein svært bastant terskelverdi på 3 000 innbyggjarar, det gjeld hovudstadtilskotet og ikkje minst regionaltilskotet, som vi meiner burde vurderast som eigne ordningar utan trekk i innbyggjartilskotet for samtlege kommunar. I samarbeid med Arbeidarpartiet er det no fleirtal for slike gjennomgangar.

Det gler Kristeleg Folkeparti, og meg som hordalending, at samarbeidet også har gjort at dei 14 kommunane som fekk høgare arbeidsgjevaravgift på grunn av EØS-krav, og som vart lova kompensasjon, no får full kom-

pensasjon, over 30 mill. kr på deling. Det er svært gledeleg også fordi det er eit svært låst opplegg vi får hos finanskomiteen, men det kan altså forhandlast fram nye løysingar også på komitenivå. Ni av desse kommunane eg nemnde, ligg i Hordaland, og dei har ein vanskeleg tilpassingsprosess i tillegg til dei stramme rammene. Eg kan lova det var begeistring på mange kommunehus i helga.

Samarbeid gjev altså veldig bra resultat. Andre fleirtal vart også danna. Eg er veldig tilfreds med at eit breitt fleirtal ber om at rus og sosiale forhold vert forsøkte innarbeidde som kriterium i inntektssystemet. Rus med påfølgjande vald og skadeverk er eit så stort problem, særleg i byane, at det burde avspeglast i inntektssystemet.

Ein feil har snike seg inn i innstillinga i dei seine tetter – Berit Brørby gjorde greie for det. Kristeleg Folkeparti er med på å be Regjeringa om å setja fortgang i frikommuneforsøket. Eg vonar at fleire av dei kommunane som er tekne ut, tar seg ein tur til Danmark og besøker t.d. Farum kommune. Kristeleg Folkeparti trur at Kommune-Noreg har mykje å læra ved å snu på flisa og gjera ting på ein ny måte, gjerne konkurranseutsetja delar av kommunane sine ansvarsområde – og ikkje minst forenkla. Eit enklare Noreg må skapast på kommunenivå. Og eit enklare Noreg er eit betre Noreg å bu i. Det er kvelande både for kommunar, for bedrifter og for folk flest å halda seg til ein jungel av lover, reglar og forskrifter.

Eit av dei vanskelege punkta i dette budsjettet for Kristeleg Folkeparti er Aetat. Vi er urolige for at dagens organisering av tenester mot betaling skapar uklare linjer. Kryssubsidiering er eit nærliggjande problem når same person kan tilby både betalingstenester og tradisjonelle gratistenester frå Aetat. Vi var freista til å be Regjeringa om straks å gjennomføra intensjonane i Ot.prp. nr. 70 for 1998-1999, frå regjeringa Bondevik, som hadde som føresetnad at betalingstenester skulle organiserast gjennom eige aksjeselskap. På bakgrunn av dei skandalane som har vore i Aetat, og den gjennomgangen som etaten i alle høve må ha, finn vi det likevel rimeleg at endeleg organisering vert utsett til eiga sak i vår, eller til revidert nasjonalbudsjett. Vi meiner, saman med fleirtalet, at organisasjonsmodellen som vert vald, må sikra like konkurransevilkår og sørge for at kryssubsidiering og habilitetsproblem vert unngått. Konkurransetilsynet er etter vår meining instansen for slike vurderingar.

Budsjettet som kommunane må klara seg med neste år, er langt betre enn det som var utgangspunktet frå regjeringa Stoltenberg. Men det er sanneleg mange utfordringar likevel som kommunane må streva med neste år.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Signe Øye (A): Motsetningene mellom Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti er på det området som vi i dag behandlar, ikke de helt store. Det gjelder bostøtte, og det gjelder kommuneøkonomi.

Det blir litt merkelig når Kristelig Folkeparti hele tiden skal prøve seg på omkamper i saker som de allerede har tapt, og som vi vet at det er flertall for her i Stortinget.

I innstillingen prøver en igjen å få endret kommunenes inntektssystem, som ble vedtatt i vår ved behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen. Det fremmes forslag om en grundig gjennomgang av virkningene av endringene.

Mitt spørsmål til representanten Apelthun Sæle er da: Er det utviklingen av tapskompensasjonen det siktes til? Er det hordalandskommunene, som får for mye penger? Hva er det egentlig Kristelig Folkeparti vil ha en ny grundig gjennomgang av?

Jeg har også merket meg at Kristelig Folkeparti i merknadene sine sier at budsjettforliket førte til økte bevilgninger i forhold til distriktspolitikken. Det tror jeg er å ta vel hardt i. Arbeiderpartiet har bestandig ment at det er viktig å føre en aktiv regional- og distriktspolitikk, og det la vi også opp til i budsjettet denne gangen. Vi la faktisk inn så store beløp at til og med SND var rimelig fornøyd. Men det var før budsjettforliket. Hvis jeg ikke husker helt feil, ble SNDs midler beskåret med ca. 25 mill. kr i forhold til det Regjeringen la opp til. Det er vel ikke spesielt god distriktspolitikk. Hva mener representanten Apelthun Sæle?

Anita Apelthun Sæle (KrF): Omkampar er ikkje å forakta dersom det fører til noko godt for kommunane. Og nokre omkampar har det vore når det gjeld dette budsjettet òg, ikkje minst for dei 14 kommunane som skulle ha kompensasjon, og som ikkje fekk det i budsjettet, men som no har fått full kompensasjon, noko dei treng.

Ein skal òg gjera gjennomgangar av inntektssystemet, som det med vekslande fleirtal er semje om, både når det gjeld rusfeltet, terskelverdiane og fleire andre felt der vi har fleirtal i dette budsjettet, men der vi ikkje hadde fleirtal når det gjaldt kommuneøkonomiproposisjonen i vår. Så omkampar er ikkje å forakta dersom det fører til noko godt.

Vi ynskjer ein breiare gjennomgang av heile inntektssystemet, for vi meiner at makroen og mikroen ikkje samsvarar. Mange kommunar er så vanskjøtta og har så store problem at vi må sjå på om overføringssystemet slår veldig feil ut. Det ynskjer vi å gjera.

Når det gjeld distriktspolitikken, har Kristeleg Folkeparti stor sans for SND og at dei distriktspolitiske verkemidla som vi har, må takast vare på. Likevel er det slik at det budsjettet som vart lagt fram, innebar store utfordringar i forhold til næringslivet vårt, som nettopp finst i distriktet, og som vi må ta vare på dersom vi skal ha midlar til å skapa eit godt Kommune-Noreg i åra framover. Derfor måtte vi prioritera og styrkja næringslivet sin situasjon. Det førte nok til nokre uheldige utslag, men likevel trur vi at vi, når Bedrifts-Noreg kan fungera, og når næringslivet har rimelege vilkår, også har moglegheit for å byggja Noreg vidare. Og det er viktigast.

Torbjørn Andersen (Frp): Representanten Anita Apelthun Sæle holdt et innlegg der hun nevnte at Kristelig Folkeparti er for forenkling og omstilling. Det er jo lovende.

Nå er det slik at Kristelig Folkeparti ønsker å profilere seg som et parti for distriktene, og som kjemper for å snu flyttestrømmen fra bygdene inn til byene tilbake igjen. Til nå har de lyktes dårlig med det.

Blant de viktigste pilarene i norsk distriktpolitikk som skal bidra til å sikre bosettingen over hele landet, er inntektssystemet for kommunene, differensiert arbeidsgiveravgift og landbrukspolitikken. Det er dette det handler om.

Når det gjelder landbrukspolitikken rolle i distriktpolitikken, er det interessant å merke seg at en forsker ved Norges landbrukshøgskole på Ås, Olaf Holm, nylig kom ut med en bok der han konkluderte med at boplikten på gårdsbruk har spilt fallitt, og at den hemmer bygdene og nyskapingen både i distriktene og i landbruket. Boplikten gir altså flere ulemper enn fordeler. At odels- og konsesjonssystemet ikke er noen fordel for Distrikts-Norge, har flere av oss visst lenge, men enkelte nekter fortsatt konsekvent å innse dette faktum.

Mitt spørsmål er: Hvor nyansert er Kristelig Folkeparti i synet på landbrukets rolle i distriktpolitikken? Ser Kristelig Folkeparti det som viktig å opprettholde dagens lovgivning når det gjelder bo- og driveplikt, eller kan en tenke seg å vurdere en oppmyking på dette området? Og ser ikke Kristelig Folkeparti at odels- og konsesjonslovgivningen ikke fungerer, at bygdene sakte avfolkes, og at det er behov for nytenking, forenkling og omstilling – slik representanten Apelthun Sæle nevnte innledningsvis – når det gjelder landbrukets rolle i distriktpolitikken?

Anita Apelthun Sæle (KrF): Forenkling og omstilling, eit enklare Noreg, var eit av dei viktigaste prosjekta som regjeringa Bondevik tok fatt i. Vi kom langt. Vi fekk gjort ein del, men det stod mykje, mykje igjen. Det gjer det framleis, og det er ei utfordring for Framstegspartiet så vel som for Kristeleg Folkeparti og dei andre partia her i Stortinget. Som andre representantar har sagt frå denne talarstolen før: Det er kvelande for næringslivet, for folk flest og for kommunane å skulla retta seg etter eit utal av lover, reglar og forskrifter som i nokon grad kanskje også motverkar kvarandre. Det vil vi jobba med.

Så til flyttestraumen. Mens regjeringa Bondevik sat, kunne ein for fyrste gong registrera at flyttestraumen stansa opp, at folk igjen kunne tenkja seg å bu i distrikta, at sentraliseringa ikkje hadde same farta som før. Kanskje hadde det med landbruksoppgjær der bøndene og staten vart einige, å gjera. Ein fekk oppgjær som begge partar kunne leva med, ein fekk eit oppgjær for landbruket som for så vidt har hindra at Noreg er heimsøkt både av kugalskap og annan galskap, altså eit landbruksoppgjær som gjer at vi kan ta vare på rein mat og levande bygder.

Når det gjeld buplikt, odelslov og konsesjonslovgjeving, er dette kompliserte lover. Noko oppmjuking hadde vi faktisk, og ein var i gang med å sjå på odelslovgjevinga og iallfall buplikta. Eg synest nesten at det er frimodig av Framstegspartiet å stilla spørsmål til sentrum og Kristeleg Folkeparti om akkurat landbruket. Det same partiet har ein politikk som ville rasera heile landbruket, noko som er svært lite framtidretta i forhold til det vi ser i

Europa akkurat på det området. Landbruket i Noreg, som eit reint distriktsvennleg småskalalandbruk, trur eg har framtida for seg på absolutt alle måtar. Kanskje vi vert den største eksportøren av landbruksvarer om kort tid?

Sverre J. Hoddevik (H): La meg starte med noe som muligens er nevnt tidligere i budsjettdebatten, nemlig at Regjeringens forslag til statsbudsjett var ekstremt skatteskjerpene for næringslivet, og dermed tilsvarende dystert for Distrikts-Norge.

Visse forbedringer har kommet gjennom forliket, men i Finansavisen i går ser vi likevel at næringslivet raser mot lavere avskrivningssatser. Lavere avskrivningssatser er den største skatteskjerpelse som ligger inne i budsjettforliket mellom Regjeringa og sentrum, blir det hevdet. De lave avskrivningssatsene innebærer en skatteskjerpelse på over 2,6 milliarder kr. Vi er meget bekymret, sier NHO. Det er helt forferdelig, og for mange bedrifter får dette langt større negative konsekvenser enn konjunkturavgiften som lå i Arbeiderpartiets budsjettforslag.

Hvis vi ser tilbake et par år, har strupingen av avskrivningmulighetene vært sterkere i Distrikts-Norge enn i sentrale strøk, og spørsmålet mitt til Kristelig Folkepartis representant er om man er spesielt fornøyd med akkurat dette grepet i forliket, når man ser hva slags virkninger dette vil få for mulige framtidige nyinvesteringer og reising av forretningsbygg i Distrikts-Norge.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Eg er glad for at representanten frå Høgre no kan innrømme at det vart visse forbedringar i økonomien etter forliket. Det er eg glad for. Det var heilt nødvendige endringar sentrum forlangte for at Noreg skal kunna veksa og trivast.

Og så er spørsmålet om ein er nøgd med lågare avskrivningssatsar. Nei, eg kan ikkje seia det, det gjeld bedrifter som lever. Konjunkturavgifta ville ramma heilt flatt, både bedrifter med raude tall og bedrifter med viktig selselsetjingseffekt der dei var plasserte. Den ville kanskje slå beina under mange av dei bedriftene som vi veit har raude tall og nesten raude tall i Distrikts-Noreg. Det var viktig for sentrum å få denne konjunkturavgifta, som ville ramma flatt for heile vårt næringsliv, bort.

Likeins hadde det vore nesten «aktiv dødshjelp» for reiselivsnæringa i Distrikts-Noreg dersom den skulle betala moms. Det er ei næring som neppe kan ta høgare prisar. Det ville vera øydeleggjande for ei næring som vi trur er i vekst i Distrikts-Noreg. Vi kan selja Noreg som eit reint land med opplevingsturisme, og næringa kunne fått eit skot for baugen dersom vi ikkje hadde fått 0-moms. Når du får nokre søte drops, må du ofte også svelgja nokre bitte piller, og eg ser på avskrivningssatsane som ei sånn litt bitter pille, men som det går an å leva med eit års tid.

Eg tek opp forslaget frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Presidenten: Anita Apelthun Sæle har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Replikkordskiftet er omme.

Erna Solberg (H): Situasjonen når det gjelder avskrivningsreglene, som nettopp ble berørt, er at man i løpet av to budsjettbehandlinger har gått fra 4 pst. til 1 pst. i avskrivning for næringsbygg i Distrikts-Norge. Det er ganske radikalt. Det betyr at man ikke avsetter penger til nyinvesteringer til Distrikts-Norge gjennom regnskapene.

Vi har stilt et spørsmål til departementet som vi ennå ikke har fått svar på, men vi regner med at svaret kommer til å bli ja. De har i løpet av ti dager ikke klart å svare på hva konsekvensen av dette vil bli for f.eks. viktige distriktpolitiske satsingsområder som næringshager og inkubatorvirksomheten. Alt dette er jo virksomheter som stort sett plasseres i næringsbygg som skal bygges, og som man nå har fått radikalt forverrede avskrivningssatser for, kombinert med en konjunkturavgift på de samme næringsbyggene, noe som i praksis kommer til å bety at det som det ikke tegnes kontrakt om nå, kommer det ikke til å bli tegnet kontrakt om det neste året. Dette rammer først og fremst Distrikts-Norge, fordi marginene er minst der. Det er det som gjør det såpass alvorlig at man bruker det virkemidlet. I sum har altså sentrum og Arbeiderpartiet nå gjort store endringer i løpet av to år. Men det er mulig at man mener det er så overopphøyet i Distrikts-Norge at det er behov for å kjøle ned når det gjelder etablering og utvikling av arbeidsplasser. Da burde man kanskje også vurdert hvorfor man skulle ha stimuleringsmidler i andre deler av budsjettet.

Dette er den fjerde budsjettinnstillingen som avgis fra kommunalkomiteen i denne perioden – den fjerde budsjettinnstillingen under det nye budsjettssystemet, og etter min mening den minst spennende budsjettbehandlingen i kommunalkomiteen i denne perioden. De tre andre årene har det fra flertallets side vært gjort endringer på tallstørrelsene og omprioriteringer i budsjettet. Det har ikke flertallskonstellasjonen gjort i dag. Det har vært en enstemmig «påtvungethet» fra flertallspartiene side, til tross for denne lille biten som gjelder kompensasjon til de 14 kommunene. De er altså ikke tilført penger, men det er gitt en instruks til Regjeringen fra en enstemmig komite. Det så lenge ut til at flertallsavtalen ville være til hinder for dette før man da klarte å få med en enstemmig komite, selv om jeg ikke tror at sentrumpartiene kan si at det er forliket som har gjort dette mulig – det så nemlig lenge ut som om forliket skulle gjøre det umulig. Det er jeg glad for ikke ble konklusjonen.

Sentrumpartiene har vært bastet og bundet av Arbeiderpartiet for ikke å gjennomføre noen endringer. De har heller ikke hatt noe alternativt budsjett, så det har egentlig vært umulig å se hva sentrumpartiene har ønsket å gjøre innenfor disse budsjettene i år. Ikke engang et så viktig tema som å forsterke arbeidet overfor mindreårige, enslige asylsøkere og sørge for en tettere oppfølging og styrkingstiltak, har det vært mulig å få flertallet med på fordi man har vært låst når det gjelder tallstørrelser.

Rammeområde 6 har en total utgiftsramme på 16,5 milliarder kr. Noen få millioner til noen av de kanskje svakeste i vårt samfunn har det altså ikke vært mulig

å få til, og det synes jeg er trist – trist fordi det til tross for at det skal framlegges en stortingsmelding om asyl-, innvandrings- og integreringspolitikken om noen uker, har vært et behov for strakstiltak. Gjennom en klar marsjordre nå kunne vi fått en bedre hverdag for de mindreårige asylsøkerne og gjort det lettere for dem å følge med i sin egen saksbehandling, og vi kunne fått en mulighet til å følge dem opp også hvis de flyttet utenfor mottakene.

Når Stortinget er ferdig med behandlingen av stortingsmeldingen, er det sannsynligvis gått minst tre måneder, om ikke mer. Høyre hadde i sitt forslag til disponering av ramme 6, også i sitt primære budsjettforslag, prioritert en økning av støttetiltak til de enslige asylsøkerne på 9 mill. kr. Innenfor dette ønsket vi å styrke mottakene når det gjaldt barnefaglig kompetanse og å etablere en bedre vergeordning – en vergeordning vi ser for oss å være utvidet i forhold til dagens ordning, med en kombinasjon av vergefunksjonene og støttekontaktfunksjonene. Dette ville gitt en bedre og tettere oppfølging både av de mindreårige asylsøkerne som forsvinner, og av dem som er plassert hos private, hos venner og bekjente. Dette fikk vi altså ikke til, fordi det ikke var mulig å omprioritere 9 mill. kr innenfor en totalramme på 16,5 milliarder kr. Alt annet var høyere prioritert fra flertallet.

I tillegg til en økning av støttetiltak til de mindreårige asylsøkerne var det for Høyre vesentlig å opprettholde den opprinnelige funksjonen som bostøtteordningen for minstepensjonister skulle ha. Bostøtten skulle være et målrettet inntektssupplement for de blant pensjonistene som hadde det vanskeligst og som hadde de høyeste bo-utgiftene. I vårt prinsipale budsjettforslag, hvor det ikke var lagt inn økning av elavgiften, foreslo vi derfor å opprettholde den såkalte sjablongen, eller tilskuddet til lys og varme, i bostøtteordningen.

Jeg er glad for at mellompartiene fikk Arbeiderpartiet med på å opprettholde denne ordningen for neste år. Men realverdien av den vil jo synke, for de samme partiene sørger for at elavgiften stiger med 2,5 øre. Vi har derfor valgt å legge inn en kompensasjon i sjablongen for den økte prisstigningen i vår omdisponering av ramme 6, slik at minstepensjonistene som mottar bostøtte, ikke får et reelt inntektsfall, men en mulighet til å bli skjermet fra den elavgiftsøkningen som flertallet påfører dem. Det synes vi er riktig fordelingspolitikk. Da bruker vi de målrettede instrumentene vi har, til å sørge for at en uforutsvarlig avgiftspolitikke ikke rammer de svake, det være seg pensjonister eller andre. De må jo likevel leve med de avgiftsøkningene som flertallet så sjenerøst har drysset utover barnefamiliene og pensjonistene i sitt ordinære budsjettoplegg.

Situasjonen når det gjelder saksbehandlingsprosessen i Utlendingsdirektoratet, UDI, har etter hvert antatt dimensjoner som gjør at det er sterkt påkrevd å få gjort grunnleggende endringer i regelverket. De Dokument nr. 8-forslag som Høyre har fremmet, om arbeidsinnvandring, dreier seg i tillegg til generelt å liberalisere arbeidsinnvandringen, også i hovedsak om å få til en lettere saksbehandling når det gjelder arbeidstillatelse. Hvis

Høyres politikk hadde vært gjennomført, ville derfor den ressurstilgangen som UDI får i dette budsjettet, medført en langt større mulighet til å prioritere behandlingen av asylsøkere og andre saker, og dermed fått ned saksbehandlingstiden. Jeg tror ikke det i dag er mulig å fortsette bare å pøse på med ressurser til UDI for å få ned saksbehandlingstiden. Jeg tror vi er nødt til å gjøre noe mer grunnleggende knyttet til saksbehandlingsprosessene i UDI. Jeg ser at statsråden har startet arbeidet, og jeg har forventninger om at vi kan få til noe ved behandlingen av den kommende stortingsmeldingen.

I innstillingen og i tidligere debatter her i Stortinget har jeg sagt – og det står jeg ved – at jeg er flau når saksbehandlingstiden for enkeltsaker – det gjelder f.eks. besøksmulighet til Norge fra land med visumplikt – nå nærmest er på over ett år. Det er vanskelig å forsvare at vi har fått tilstander som minner om hvordan de østeuropeiske landene fungerte før murens fall.

Kommunalkomiteen var i fjor enstemmig opptatt av at både flaskehalsen i asylbehandlingen og bosettingspolitikken og kompensasjonsordningen for kommunene skulle gjennomgås. I den perioden hvor dette arbeidet har pågått og blitt utredet, er det dessverre blitt verre når det gjelder begge deler. Selv om bosettingstallet holder seg oppe, er behovet økt fordi det er flere som har sittet lenge i mottak. Vi kommer et stykke på vei med økningen i bosettingstilskuddet. Da bør ikke kommunene bruke økonomien som et argument for ikke å motta flyktninger.

For Høyre er det også viktig at vi gjennom arbeidsmarkedet og den politikken vi har på de ulike velferdsområdene, mobiliserer de hjemlige ressursene gjennom andre typer tiltak. Vi mener at Aetat i langt større grad bør være en kvalifiseringsetat i stedet for å bruke tid og krefter på bl.a. betalingstjenester. Vi har derfor fremmet andre forslag knyttet til endringer i policyen i arbeidsmarkedspolitikken. Noen av dem ligger i grenseland av det som allerede gjøres i dag. Men vi føler ofte at enkelte gode tiltak detter mellom to stoler fordi de ikke passer helt inn i den skjematiske arbeidsmarkedstiltaksutforming, at vi derfor mister gode tiltak som kunne vært til hjelp.

Jeg er ikke tilhenger av at komiteen skal pålegge store offentlige etater å gjennomføre mange enkelttiltak. Men det har altså flertallet gjort, og de har gjort det gjentatte ganger, med én klar begrunnelse, nemlig at dette er tiltak de tror fungerer bra, og de rapportene de har sett, viser at de fungerer bra. Men de passer ikke inn i den firkantetheten som er innenfor de ulike ordningene. Derfor har det vært vanskelig for Aetat å kunne prioritere dem eller å gi dem penger. Noen ganger kan det også være at man ikke ønsker det.

Budsjettoplegget for kommunesektoren som er lagt fra Høyres side, og som er behandlet gjennom finansinnstillingen, er i stor grad i tråd med det opplegget som vi ble enige med Arbeiderpartiet om når det gjaldt innretningen og størrelsen på kommuneøkonomien for neste år i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen. Det er likevel et par ting knyttet til dette jeg kunne tenke meg

å ta opp. Det gjelder først og fremst det faktum at innføringen av moms på tjenester medfører at vi får nye store problemflater knyttet til fornyelsesprosjektene i offentlig sektor i kommunene. Det er et behov for å følge opp dette med moms på tjenester, som et flertall har innført, slik at kommunene kan få en nøytralitet i forhold til om man har tjenester i egen regi eller om man kjøper tjenestene. Det betyr at ordningen med kompensasjon for moms må utvides.

Jeg er ikke helt sikker på om vi har noen selvstendige forslag. Jeg tror Fremskrittspartiet tok opp de forslagene vi har felles med dem. Hvis vi har noen egne forslag, så tar jeg dem herved opp.

Presidenten: Presidenten har også et inntrykk av at forslagene er tatt opp av Fremskrittspartiet, men for sikkerhets skyld skal vi sjekke det.

Det blir replikkordskifte.

Leif Lund (A): Jeg foretrekker å ta replikk på Høyre. Jeg kunne faktisk også gjort det på Kristelig Folkeparti, for det gjelder en fellesmerknad.

Aetat har vært bærebjelken i en meget vellykket kamp mot arbeidsløsheten i Norge. Selv om vi mangler folk i mange bransjer, har vi nå opp mot 70 000 arbeidsløse. Det kan bare løses gjennom gode arbeidsmarkedstilbud, og som bare en sterk Aetat kan gjennomføre. Aetat ble gitt adgang til å drive vikarbyrå fra 1. juli i år for at brukerne av AMO-tilbud skal få en mulighet til å få arbeid gjennom et vikarbyrå drevet av Aetat. Dette tilbudet vil ikke private vikarbyråer kunne ta seg av. Jeg er derfor overrasket over flertallets merknad om betalingstjenester som står i innstillingen. Dette er en av hovedsakene for Høyre.

De tjenester som Aetat yter mot betaling fra arbeidsgiveren, skal være et supplement til etatens løpende tjenestetilbud og bidra til å fremme de mål som er satt for Aetats virksomhet. Aetats kjernetjenester skal fortsatt ytes vederlagsfritt til arbeidssøkere og arbeidsgivere, herunder private vikarbyråer og private arbeidsformidlere. Tyngdepunktet i etatens innsats skal fortsatt være rettet mot å betjene ordinære yrkeshemmede arbeidssøkere, og salg av bedriftstjenester skal ikke påvirke ressursinnsatsen til vederlagsfrie tjenester negativt. Det skal ikke tas betalt av arbeidssøkere, og salg av bedriftstjenester kan tilbys over hele landet.

Mitt spørsmål til Høyre blir: Har vi glemt de arbeidsløse i kampen mot at private vikarbyråer skal gå inn og yte tjenester som de ikke kommer til å makte?

Erna Solberg (H): Jeg synes ikke representanten Leif Lund bør være forbauset over det som står fra flertallet i innstillingen, for denne saken har vi hatt til behandling noen ganger i løpet av de siste årene. Høyres standpunkt har vært rimelig klart.

Vi mener altså at Aetat først og fremst skal være en etat som driver med kvalifiseringsarbeid for dem som virkelig har problemer i arbeidsmarkedet over lang tid.

Derfor har vi en skarpere sosial profil på det Aetat skal gjøre, enn det Arbeiderpartiet har valgt i sine merknader tidligere, og det har vi fremdeles.

Vi har vært gjennom en prosess hvor vi også har sett på om Aetat vil kunne tilføre noe til et marked av vikartjenester, som vi har vært opptatt av at virkelig skal kunne realiseres, for det er en viktig del av velferdspolitikken framover å ha et fleksibelt arbeidsmarked. Men vi har funnet ut at vi ikke tror det er mulig å gjøre dette konkurransenøytralt. Det vil derfor etter vår mening ikke være riktig å organisere arbeidet ved at Aetat skal drive det selv.

Hvis man går tilbake og ser på innstillingen til Ot.prp. nr. 70 for 1998-99, som komiteen avgav i fjor, så sa vi der at alternativet til dette er å inngå partnerskapsavtaler med de eksisterende private vikarbyråene, slik at nettopp de kan ta seg av de vanskeligstilte på arbeidsmarkedet og medvirke til at de kan gå gjennom vanlige vikarbyråer ut i arbeidslivet, altså at man kan bruke de mer som et sosialinstrument i stedet for at staten og Aetat gjør det direkte. Det er et alternativ til den organisasjonsformen hvor det er staten som skal gjøre det. Det tror jeg er et bedre alternativ.

Vi har også fremmet et Dokument nr. 8-forslag om noe av det samme, nemlig at virkemidlene for funksjonshemmede og andre yrkeshemmede som i dag er på attføring, kan følge disse, f.eks. gjennom private formidlere eller gjennom et vikarbyrå som har den typen tjenester. Det er en ordning som Handikapforbundet selv ønsker, noe som kom fram i uttalelser til oss da vi behandlet Ot.prp. nr. 70 for 1998-99. Hvis det er slik at organisasjonene til dem som har størst problemer, faktisk ønsker seg andre virkemidler enn dem man tilbyr, så bør man lytte til det.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Høyre var med i det tverrpolitiske forliket der ein våren 1997 vedtok ein handlingsplan for ei betre eldreomsorg. Status etter to år viser at kostnadene vart høgare enn rekna med. Tilskota er likevel så store at svært få kommunar, om nokon i det heile, torde la vera å styrkja eldreomsorga i denne perioden. Høgare eigendel enn rekna med inneber anten større låneopptak eller kutt på andre område.

Når Senterpartiet har tatt til orde for ei delvis gjeldssanering for kommunane, er det nettopp fordi vi ser at både eldreforma og grunnskulereforma er underfinansierte. Vi kan no konstatere at òg Høyre er uroa over situasjonen i kommunane. Vi ser fram til at òg Høyre engasjerer seg i oppfølginga av den gjennomgangen og drøftinga av gjeldssituasjonen i kommunane som Regjeringa no skal føreta.

Ein veit frå før at Høyre ikkje er den som står mest på barrikadane for auka rammer til kommunesektoren. Vi føreset difor at når dei er uroa over gjeldssituasjonen, så kjem dei til å følgja opp på annan måte. Eg skal ikkje be Erna Solberg forskottera på kva måte ho vil følgja opp, berre uttrykka glede over at Høyre no deler uroa vår på dette området.

G u n n a r B r e i m o hadde her overtatt presidentplassen.

Erna Solberg (H): Vi har vært enig i handlingsplanen for en bedre eldreomsorg, og vi er samtidig selvfølgelig også bekymret for den gjeldsøkningen som er i kommunene. Vi er spesielt bekymret for én ting, og det er den voldsomme ubalansen vi har fått når det gjelder det faktiske aktivitetsnivået og inntektene, altså at man ikke bare har en gjeldsøkning som baserer seg på investeringer. Det ville være naturlig når vi har eldreomsorgspakken, vi har psykiatrisatsingen, og vi har Reform 97, altså en rekke satsinger som har hatt mye bygningsmasse knyttet til seg. Da vil altså investeringsgjelden øke, og jeg vet at man i mange kommuner har store rensekraft knyttet til kloakkutslipp, som også bidrar til at gjeldsbyrden i kommunesektoren totalt sett øker. Det jeg faktisk er mest bekymret over, er at man tilsynelatende har et aktivitetsnivå med hensyn til driften som er høyere enn de inntektene man har.

Når det gjelder gjeldssanering, har jeg lyst til å si rett ut at jeg vil aldri anbefale Høyre å gå inn på en gjeldssaneringspakke for kommunene, rett og slett fordi kommunene også sitter med en del egenkapital, for noen kommuner har allerede sanert gjeld. Min hjemby, Bergen, f.eks. sanerte ganske mye gjeld, nemlig halvparten, for et par år tilbake ved at de solgte Bergen Lysverker til Bergen kommunale kraftselskap. De har altså satt et tak på gjelden sin for å gjøre noe. Andre kommuner har også et potensial til å gjøre noe på eiersiden, slik at de får gjeldsbiten ned. Hvis vi hadde fått til et skikkelig objektivt inntektssystem, ville jeg derfor synes at det var bedre å øke bevilgningene gjennom det systemet, hvis man først skulle gjøre det.

Men vi har også sagt at noe av det viktigste vi kan gjøre for å bedre kommuneøkonomien, er å sikre kommunene lavere kostnader, slik at vi som land får lavere kostnader også – at vi får mer ut av de pengene som kommunene faktisk har til disposisjon. Vi får altså et større tjenestetilbud, og det får vi gjennom å ikke øke avgiftene, ikke øke prisstigningen og ved å sørge for å ikke legge grunnlaget for høye lønnsoppgjør, slik som flertallet gjør gjennom sitt budsjettopplegg. De setter i gang spiralen på spiralen hvert eneste år, og da blir det jo mindre igjen for de pengene man får i kommunesektoren.

Karin Andersen (SV): Først har jeg lyst til å gi ros til Høyre for det engasjementet de har for asylsøkere, og spesielt for de enslige, mindreårige asylsøkerne. Jeg er helt enig i det Høyre her framførte.

Men jeg har to spørsmål til Høyre, og det ene går på næringslivet.

Høyre er veldig opptatt av næringslivets rammevilkår, og en viktig del av det i Norge er den differensierte arbeidsgiveravgiften, som er stor og tung. Den betyr mye for både bedriftene og distriktene. Det har vært et veldig stort engasjement for de 14 kommunene som har fått endret arbeidsgiversone, et veldig stort engasjement. SV har delt det, men vi har syntes at det kanskje har vært litt i overkant, når man vet at hele ordningen med hensyn til resten av det distriktspolitiske virkemiddelet kan stå for fall allerede i 2003. Vi er veldig forundret over at Høyre,

(Karin Andersen)

som er opptatt av hva slags avgifter næringslivet skal betale, ikke er mer opptatt av å vite hvordan det faktisk kommer til å gå med denne avgiften i framtida, og av at Regjeringa lager et godt opplegg, slik at man kan sikre gode rammevilkår for bedriftene i distriktene framover. Jeg kunne derfor ha lyst til å spørre Erna Solberg om hvorfor de ikke deler SVs bekymring for dette.

Så er det en annen sak hvor SV og Høyre har vært veldig på linje, og det er når det gjelder å få bedret lønns- og arbeidsvilkårene for lærere. Men det er veldig mange grupper i offentlig sektor som trenger lønns- og arbeidsvilkår som gjør at man kan greie å rekruttere og beholde folk. Derfor har SV i årets innstilling fremmet et forslag om at vi ønsker en tilsvarende rekrutteringsmelding for kommunal sektor, altså et samarbeid der staten og kommunene lager en rekrutteringsmelding for å sikre at vi faktisk greier å bemanne de reformene vi er enige om. Jeg kunne tenke meg å invitere Høyre til å være medspiller også i denne saken, for rekrutteringsmeldinga for lærere var jo vellykket, for her så man at det var en metode å gjøre det på for å komme fram. Kunne Høyre tenke seg også å se på det når det gjelder de andre viktige stillingene i kommunesektoren?

Erna Solberg (H): Det er jo slik at hvis vi sier at man skal prioritere et område, så betyr det at man prioriterer dette området. Vi prioriterte altså rekrutteringen av lærere.

Så er vi opptatt av tilgangen på arbeidskraft i det norske arbeidsmarkedet generelt sett. Vi mener ikke at det er et særlig statlig ansvar å være opptatt av tilgangen på kommunal arbeidskraft, men vi er opptatt av at man skal ha tilgang i arbeidsmarkedet, slik at man får gjort de arbeidsoppgavene som skal gjøres i offentlig sektor og når det gjelder arbeidskraft til privat sektor, for å opprettholde og videreutvikle de bedriftene som er. I så måte har vi ikke følt behov for å lage noen særskilt melding for kommunal sektor, men vi har et stort engasjement for å få gjort noe med tilgangen på arbeidskraft generelt. Det har vi gjort gjennom flere Dokument nr. 8-forslag, bl.a. det om arbeidsinnvandring og det om andre typer arbeidsmarkedstiltak. Vi har i finansinnstillingen tatt til orde for en rekke andre tiltak – vi er bl.a. enig i det som Arbeiderpartiet mener, og som jeg tror SV også mener, nemlig det som går på lønnstilskudd. Ordningen må brukes i forhold til å få en bedre overgang fra det å være på trygd til det å komme seg tilbake igjen i arbeid.

Når det gjelder spørsmålet om ESA-vedtaket om differensiert arbeidsgiveravgift, regner vi med at Regjeringa – uten en instruks fra oss – kommer til å berøre spørsmålet om arbeidsgiveravgift i den distriktpolitiske meldingen som kommer til våren. Og den er varslet. Vi har ikke behov for særskilt å pålegge dem en instruks om akkurat den differensierte arbeidsgiveravgiften, men grunnen til at vi har et spesielt engasjement i forhold til de 14 kommunene, er at vi mener at sentrumsregjeringa har gjort et veldig dårlig arbeid, spesielt i forhold til noen av dem, når det gjelder å belyse transportkostnadene. Det er greit nok at når man har fått bro, betyr det at transport-

kostnadene blir mindre. Men de blir ikke mindre før broen er nedbetalt, og det var et av de hensynene som sentrumsregjeringa ikke tok med seg.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Det blir 1 250 mill. kr meir til kommunane som følgje av budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumsparтия. Regjeringa må leggja fram for Stortinget ein gjennomgang og ei drøfting av kommunane sin gjeldssituasjon. Senterpartiet er svært nøgd med begge avtalepunktene.

Vi er òg nøgde med at vi fekk snudd eit svært usolidarisk kutt – dei 160 mill. kr til bustøtte som Regjeringa hadde foreslått fjerna, er på plass igjen. Vi er ikkje nøgde med at tapskompensasjonen, den såkalla tapskompensasjonen for Rattsø-taparane, blir trappa ned frå 2002 – 2 milliardar kr mindre i inntekter. Det får følgjer for 210 kommunar og slår særleg ut for nokre av dei minste og mest spreittbygde kommunane.

1 250 mill. kr – beløpet er identisk med dei midlane kommunane må avsetja neste år til barne- og attlevandepensjonar. Når lokale folkevalde no slepp å nytta eigne midlar til denne avsetjinga, kan dei unngå vanskelege kutt. Ein skule kan bestå, eit støttekontaktopplegg kan først vidare, ein frivilligsentral kan halda fram. Kutt kan ein unngå i heimhjelp og nattevakter, i førebyggjande og reparerande tiltak innan rusfeltet.

Arbeiderpartiet framstiller Regjeringa sitt budsjettforslag som «tidenes største løft». Ja, det er ei god styrking i kroner i forhold til i fjor – ingen tvil om det. Når KS i utgangspunktet bad om ytterlegare 2 milliardar kr for å halda oppe dagens driftsnivå samt 550 mill. kr meir i inngongsavsetjing til pensjonar og òg påviste at kommunane ikkje fekk dekt inn løpande utgifter til pensjon til fleire hundre millionar kroner, er dessverre fasiten likevel ein reduksjon i tenestetilbodet. Senterpartiet skulle gjerne ha medverka til ytterlegare midlar, men er glad for dei 1 250 mill. kr. Lat meg òg minna om at meir midlar til psykiatri, til opptreningsinstitusjonar, til rusfeltet, til kyrkja, til vertskommunane for PU-klientar, til lokale kulturbygg, til samferdsel, til kompensasjon for arbeidsgivaravgift og faktisk òg til frivillige organisasjonar gjer at totalstyrkinga blir langt større.

Senterpartiet sette gjeldssituasjonen i kommunane på dagsordenen i vår. Konsultasjonsordninga mellom Regjeringa og KS, som sentrumsregjeringa tok initiativ til, viste ei felles forståing av ei samla gjeld på 95 milliardar kr. Når netto gjelda er 67 milliardar kr og grunnskule-reforma og eldresatsinga blir refundert med til saman mellom 12 og 13 milliardar kr, er det verkeleg grunn til å sjå nærare på dette spørsmålet. Eldresatsinga er inne i sitt fjerde år i 2001. Det er vel kjent at kommunane som følgje av handlingsplanen for eldreomsorg anten har måtta ta opp ekstra lån eller har måtta redusera andre tilbod for å skaffa ein eigendel, som ofte er høgare enn forventa: eit tilskot på 740 000 kr pr. omsorgsbustad, 830 000 kr for ein sjukeheimplass – ettertida viste at kostnadene for mange kommunar er opp til det doble.

Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi seier i oktober 2000 følgjande:

«Det er et mer bekymringsfullt utviklingstrekk at driftsresultatet er betydelig svekket, og særlig at fylkeskommunene samlet sett hadde negativt netto driftsresultat i 1999. Driftsresultatet påvirkes ikke av den løpende investeringsaktiviteten, men dagens høye investeringsnivå og gjeldsoppbygging kan vanskeliggjøre en vesentlig forbedring av netto driftsresultat i årene framover. Dette fordi nyinvesteringene vil kreve økte driftsutgifter og fordi høyere kostnadsnivå enn forutsatt innebærer at økte utgifter til renter og avdrag ikke vil bli kompensert fullt ut.»

Den sikraste og mest rettferdige måten å tilføra midlar på er gjennom auka frie inntekter. Senterpartiet tek medansvar for den situasjonen som no er oppstått i Kommune-Noreg. Vi tok i vår til etterretning at det var manglande politisk fleirtal med omsyn til situasjonen og arbeide vidare med andre alternativ. Vi bad KS om råd om ein rettferdig modell – ei gjeldssanering skal ikkje premiera nokon framfor andre. KS tilrår fordeling gjennom kriteria i inntektssystemet. Ein kan oppnå ynskt objektivitet, gjeld kan betalast ned der det er behov for det. Kommunar som står framføre store investeringar, kan setja midlane av på fond og nytta dei som eigendel ved framtidige investeringar.

Senterpartiet meiner at ei delvis gjeldssanering kan samanliknast med den slettinga av gjeld som Stortinget etter forslag frå Regjeringa føretok i vår for Gardermobanen.

Regjeringa argumenterte med at ein der ikkje kunne rekna med auka press i økonomien. Vi meiner det same kan seiast når det gjeld kommunesektoren: Alternativet er reduksjon i aktiviteten i svært mange kommunar. Finansdepartementet har gjort ei utrekning når det gjeld fordeling av ei eingongsavsetjing på gjeld tilsvarande to Gardermobane-overskridingar. Det kan ikkje vera tvil om at ei slik avsetjing vil få mykje å seia for mange enkeltpersonar som slit i landet vårt. Av svaret går det fram at medan Rogaland fylkeskommune vil kunna setja av 245 mill. kr, er tala f.eks. for Ringsaker 86 mill. kr, for Nittedal 42 mill. kr, for Dønna – som komiteen har besøkt – 6 mill. kr og for Arendal – som komiteen òg har besøkt – 105 mill. kr. Vi er glade for at heile komiteen i alle fall no uttrykkjer uro for gjeldssituasjonen og ser fram til Regjeringa sin gjennomgang til våren.

Ei rekkje andre utfordringar i denne innstillinga har direkte samanheng med kommunane sin finansielle situasjon. Når så mange mindreårige blir sitjande i asylmottak, har det truleg å gjera med nettopp uro for nye økonomiske forpliktingar å gjera, noko som er uakseptabelt. Under komiteen si behandling har forslag om å nytta fosterheimsordninga meir vore drøfta. Statsråden skal vita at ho har Senterpartiet si støtte for å ta nye initiativ der. Lat meg òg minna om kor viktig det er med ein kvalifiseringsstønad for nyankomne innvandrarak og òg ein ny supplerande stønad som alternativ til sosialhjelp for personar som ikkje har fulle trygderettar.

Når så få kommunar engasjerer seg for å auka bustadbygginga og særleg butilbodet for dei mest vanskelegstilte, har det òg truleg å gjera med nettopp kommunale eigen-delar.

Lat meg elles få uttrykkja forventning i forhold til den gjennomgangen Regjeringa no skal ha av Aetat. Det er behov for sterkare samarbeid mellom Aetat og anna verksemd, det er behov for forenkling, og det er behov for samanslåing av oppgåver, slik at fleire yrkeshemma får moglegheit til å nytta den arbeidsreserven som svært mange av dei har.

Senterpartiet vil at barn og unge skal sikrast gode oppvekstvilkår. Gode sosiale nettverk har svært mykje å seia både for unge og eldre. Samfunnet må difor organiserast ut frå lokalsamfunnet som den grunnleggjande eining både i bygd og by. Då vil innbyggjarane lettare kunna ta vare på kvarandre og ta omsorg for kvarandre, og då vil den enkelte ha større høve til å kjenna tryggleik.

Vi er frustrerte over at Regjeringa ikkje følgjer opp sentrumsregjeringa si distrikts- og regionalsatsing. Vi veit at det gjennom kommunale næringsfond og anna styrking vart skapt nye arbeidsplassar og dermed ny optimisme i mange mindre lokalsamfunn. Vi seier oss leie for at Arbeidarpartiet ikkje har det same synet når det gjeld dette samspelet, den fordelinga av arbeidsplassar som må til for å sikra gode oppvekstmiljø både i by og bygd. Det er oppsiktvekkjande at dei faktisk går så langt at dei reduserer distrikts- og regionaltiltaka for å finna midlar til IT Fornebu.

Mange ser no ut til å ta velferdsordningane våre som noko sjølvsgt. Det er dei dessverre ikkje. Eit stadig rop om skattelette og privatisering av offentlege omsorgstenester kan undergrava velferdsordningar som er bygde opp over lengre tid. Resultatet kan bli dårlegare tenester og større utryggleik for grupper som ikkje har privatøkonomi til kjøp av tenester. Kommunane og fylkeskommunane er ansvarlege for grunnleggjande tilbod i kvardagen til folk flest. Det er difor Senterpartiet sitt syn at dei òg må sikrast nødvendige midlar framover. Det er viktig å arbeida for at det blir større samsvar enn i dag mellom oppgåver og midlar.

Til slutt: Senterpartiet er medforslagsstillar til forslaga nr. 2, 4, 6 og 7, som eg no tar opp.

Presidenten: Magnhild Meltveit Kleppa har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Aud Gaundal (A): I innstillinga er det en merknad fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, der det vises til at disse partiene ønsker å tilleggsbevilge 55 mill. kr til boligtilskudd på inneværende års budsjett – til tross for at det stod igjen penger som var ubrukt på posten.

På budsjettet for 2001 har Regjeringa økt boligtilskuddet med 152 mill. kr. Det er en økning på 30 pst. Det beløpet som nå gjenstår etter forliket med sentrum, er akkurat det samme beløpet. Da blir mitt spørsmål til representanten Magnhild Meltveit Kleppa: Kan jeg trekke den

konklusjon at representanten er mer fornøyd med regjeringa Stoltenbergs budsjettpropplegg for 2001 enn hun var med regjeringa Bondeviks forslag for inneværende års budsjett, for det var jo det inneværende års budsjett hun ville plusse på 55 mill. kr?

Så til kommuneøkonomien: Representanten har i sitt innlegg lagt stor vekt på at kommunene har mye gjeld. Vi vet at en del av forliket går ut på at vi skal se på denne gjeldssituasjonen i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen til våren. Men det er litt underlig at den bekymringen har blitt så stor nå etter at partiet forlot regjeringsbygget, for det er jo en kjensgjerning at gjelden også økte mens regjeringa Bondevik satt ved roret. I Nord-Trøndelag har vi sågar vært klar over dette så lenge at fylkesmannen har utarbeidet en egen rapport. Jeg spør: Var ikke kommunalministeren fra Senterpartiet klar over utviklinga? Og var det årsaken til at regjeringa Bondevik ikke foreslo tiltak? Eller var det slik at det var først da konsultasjonsordninga med KS ble iverksatt, at en ble klar over situasjonen?

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Senterpartiet meiner at det trengst eit krafttak for å sikra fleire bustadlause moglegheit til tak over hovudet på meir permanent basis enn i dag. Som sosialminister hadde eg kontakt med fleire organisasjonar, bl.a. Frelsesarmeen, som i lag med f.eks. Oslo kommune tok eit tak når det vart vinter, for å sikra mellombelse bustader. Det vart også gjort nokre andre framstøytar overfor kommunane, og det viktigaste var det samarbeidet som no er etablert, som følgje av utjamningsmeldinga, mellom Regjeringa og dei fire-fem største kommunane – det følgjer Sylvia Brustad no opp.

Vi er framleis urolige fordi kommunane ikkje tar sin del av ansvaret her. Vi trur det kan ha bl.a. med den kommunale eigendelen å gjera. Det var eit faktum då vi no skulla sjekka ved årets slutt, at det var midlar igjen. Det var også eit faktum at det var planar og tiltak nok, ikkje minst i lag med dei frivillige organisasjonane, som – dersom Arbeidarpartiet ville ha vore med – kunne ha sikra fleire permanent bustad allereie på nokre korte veker no.

Når det gjeld kommunesektoren, forstår eg at det er sårt for Arbeidarpartiet at Senterpartiet fokuserer på det no. Vi tek medansvar for fortida. Det går tydeleg fram av dokumenta at gjeldssituasjonen er meir alvorleg enn det Enoksen framstilte det som. No er vi opptatt av framtida, og vi håper vi får Arbeidarpartiet med på å betra den finansielle situasjonen for kommunane.

Torbjørn Andersen (Frp): I sted fikk jeg høre fra Kristelig Folkeparti at de er positive til forenkling og omstilling. Jeg håper ikke det er noen stor splid i sentrum når det gjelder det synet.

Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har en fellesmerknad i innstillingen der de gir uttrykk for at plan- og bygningsloven med forskrifter bør forenkles. Dagens plan- og bygningslov med forskrifter representerer et byråkrati og et skjemavelde faktisk uten sidestykke. Kommunene krever høye gebyrer for behandling etter loven, og det stilles store krav til dem som skal utføre

jobbene. Resultatet er faktisk at mange i dag unngår hele loven på enkelte områder. Dermed fungerer altså loven stikk i strid med det som var intensjonen, at kvaliteten på byggearbeidene skulle forbedres gjennom økte krav til utføreren. Den nye plan- og bygningsloven gir absolutt ingen bedre garanti for økt kvalitet på det utførte arbeidet, men den er altså fordyrende og krevende både for kommunen, ansvarlig utfører og tiltakshaver. Den fordyrer kanskje et hus med 100 000 kr – det er det som er faktum.

Slik situasjonen er, er det et klart behov for forenkling av dette omfattende regelverket når det gjelder å utføre byggearbeider. Og da vil jeg spørre: Hvorfor vil ikke Senterpartiet være med på en merknad om at plan- og bygningsloven bør forenkles? Ser man i Senterpartiet altså ingen problemer i det hele tatt når det gjelder denne loven som har avfødt et offentlig byråkrati og et skjemavelde nærmest uten sidestykke? Det kunne vært interessant å få høre Senterpartiets syn på akkurat det jeg her nevnte.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Lat meg fyrst roa Framstegspartiet med omsyn til Senterpartiet sitt syn på forenkling og omstilling. Vi var med i den regjeringa som sette i gang prosjektet «Et enklere Norge», som bestod av over hundre delprosjekt. Eg konstaterer med glede at mange av dei blir følgde opp, og at den noverande regjeringa følgjer dei opp.

Så var det ein person i senatet i Roma som heitte Cato d.e. Han avslutta alle sine innlegg med: «For øvrig er det min mening at Kartago bør ødelegges». På dette tidspunktet opplever eg faktisk merknaden om plan- og bygningsloven omtrent på same måten. Vi tar det som ein sjølvsagd ting at man i samband med det arbeidet som er sett i gang, vil koma med forslag til forenkling. Men vi har ikkje noko behov for å seia i forkant noko vi meiner er heilt sjølvsagt.

Karin Andersen (SV): SV er også veldig opptatt av gjeldssituasjonen i kommunene. Noe av utgangspunktet for den er at reformer er underfinansiert, altså at man faktisk ikke legger inn nok økonomiske midler til å gjennomføre det man skal.

Et av de punktene det fremdeles er strid om, er gjennomføringen av Reform 97. Der er det strid mellom en del kommuner og departementet om man faktisk har fått dekket alle utgiftene, og det er et forslag i innstillingen i dag fra Fremskrittspartiet, Høyre og SV om dette. Det forundrer meg litt hvorfor Senterpartiet ikke er med på dette forslaget, for dette dreier seg jo om kjernen i problemet, nemlig hvorfor slike ubalanser og gjeldssituasjoner oppstår. Jeg kunne tenke meg å få Senterpartiets forklaring på hvorfor de ikke er med på det.

Og så kunne jeg også tenke meg å utfordre Senterpartiet. Jeg har gått gjennom Senterpartiets nye program, og jeg føler at det er mange likhetspunkter mellom SV og Senterpartiet. SV ønsker også en moderne og solidarisk velferdsstat, mer rettferdig fordeling både nasjonalt og internasjonalt, og vi ønsker en offentlig og framtidssrettet

miljøpolitikk. Alt dette krever altså økt politisk styring, en politisk styring som faktisk har kraft og flertall til å gjennomføre den politikken man står for. Da forundrer det meg litt at Senterpartiet, som har så sterke meninger på disse områdene, legger seg på en strategi der de fremdeles binder seg til et sentrumsalternativ som kan være like prisgitt å samarbeide med Høyre og Fremskrittspartiet i neste stortingsperiode som de er det nå. Det var jo nettopp i denne perioden, som representanten Meltveit Kleppa var oppe her og sa i stad, at ubalansen i kommunesektoren ble verre. Var det fordi sentrumsregjeringen ville det, eller var det fordi man måtte samarbeide med Høyre og Fremskrittspartiet at det ble sånn? Var det derfor man ikke greide å få til en ordentlig snuoperasjon i miljøpolitikken? Hvis man er glødende opptatt av disse tingene, hvordan kan man da legge seg på en slik risikabel strategi og risikere å måtte samarbeide med fienden?

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Her var det to spørsmål. Lat meg først kvittera ut det som gjeld underfinansieringa av grunnskulereforma. Årsaka til at Senterpartiet ikkje er med på den merknaden, er at vi har fått opplyst at reforma no skal vera finansiert så langt som det lar seg gjera ut frå vanlege verkemiddel. Det som no står igjen, er enkeltkommunar og faktisk ei avklaring i rettssammenheng.

Så fekk eg eit spørsmål som gjeld dei meir lange linjene. Eg må jo rosa Karin Andersen som på dette tidspunkt er komen lenger enn meg: ho har allereie lese Senterpartiet sitt utkast til nytt stortingsvalprogram. Så langt er eg ikkje komen. Eg forstår at eg må gjera det rimeleg fort, og det vil eg jo få betre tid til no når budsjettprosessen er over.

Eg ser ikkje dei store farane som Karin Andersen her målar på veggene i forhold til det framleis å halda fast ved sentrum. Ut frå dei erfaringane som Senterpartiet har gjort så langt med dette alternativet, fått oppretta ei regjering, styrt i to år og fem månader og medverka til at mange ynskjer denne regjeringa igjen, ynskjer eg at Senterpartiet, både av omsyn til politikken og av omsyn til landet, held fast ved sentrumsalternativet.

Kirsti Kollle Grøndahl hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Da var replikkordskiftet omme.

Karin Andersen (SV): Jeg vil ta opp de gjenstående forslag som SV har alene eller sammen med andre.

Da jeg slo på radioen i dag tidlig, fikk jeg høre at vi hadde fått inn 12 milliarder kr mer i skatt en ventet her i landet. Det er i hovedsak fordi norske bedrifter går bra, og fordi vi handler mye mer. Spørsmålet er altså ikke om vi skal bruke mye penger, spørsmålet er hva vi skal bruke pengene til, for vi bruker jo faktisk fryktelig mye penger. Valget er om vi skal ha moderne skoler, barnehager til alle og billige boliger til de med dårlig råd, eller om vi skal bruke pengene til mer privat forbruk. Da får vi stille

oss spørsmålet om hva som er viktigst. For SV er ikke det vanskelig å svare på.

Det er ikke nød i norske kommuner, men sammenlignet med velstanden flertallet har privat, blir den kommunale standarden annenrangs mange steder – og det fysiske forfallet er stort. Folk har store problemer med å skjønne at det kan være nødvendig å ha det så stusslig på skoler og sykehjem når vi har så god råd. De fleste reagerer også veldig sterkt når de får høre at sosialklienter må leve på 30–50 kr dagen mange steder. Det er faktisk virkeligheten, og det er der mange av de 70 000 fattige ungene finnes. Dette er en av forklaringene på at det er slik at unger i skam lyger på seg en eller annen unnskyldning for å slippe å be foreldrene sine om penger til skoletur, mens vi andre har penger, mer penger enn vi noen gang har hatt før. Problemet er jo ikke at vi er fattige, men dess rikere vi blir, dess gjerrigere blir vi på vegne av dem som er fattige, og det er de som lider under dårlig kommuneøkonomi, under mangel på billige boliger og muligheter til å få hjelp til å skaffe seg utdanning og arbeid.

Norge er steinrikt, derfor blir den kommunale fattigdommen grell, synlig og uforståelig. Folk godtar ikke at ungene deres skal gå på en forfallen skole uten moderne hjelpemidler og undervisning. Hvis ikke vi skjønner at skolen er framtida og derfor er viktig, så skjønner foreldrene det. De skjønner ikke at skolen skal stille bak lav bensinpris i rekken av gode formål. Da vil foreldre velge private skoler. De venter ikke på at det offentlige skal få råd, de har råd selv, men bare til sine egne. De skjønner heller ikke at man f.eks. må sloss som en tiger for å få hjemmesykepleie til bestemor som ikke kommer seg ut av sengen ved egen hjelp, eller for å få noe så enkelt som en rullator når man er gammel, svimmel og beinskjør. Slikt diskuteres på ramme alvor i norske hjem og i norske kommunestyre fordi vi angivelig ikke har råd til det. Det er jo aldeles ubegripelig. Dette dreier seg heller ikke om å flytte småkroner hit og dit, eller om hvorvidt vi skal konkurranseutsette eller ikke. Dette dreier seg om å stille klare krav til kvalitet og kvantitet, og å sette det som er viktigst, først.

Når det gjelder boliger, har SV lenge vært veldig opptatt av det, fordi det er uakseptabelt at situasjonen på boligmarkedet er slik som den er. I innstillingen fremmer vi et forslag som går lenger enn det vi har foreslått før, og det går på å opprette et statlig boliginvesteringsselskap. Det mener vi nå er nødvendig fordi dette går altfor tregt. Ja, så tregt går det at det faktisk er penger på disse postene som ikke blir brukt, enda nøden er stor. Da mener vi at staten må inn som medeier og medspiller konkret i boligprosjekter, sammen med kommuner, borettslag eller allmennytige stiftelser for å få satt disse i gang, for dette er brennende viktig. Det kan ikke vente, for folk har rett og slett ikke noe sted å bo, og mange står i fare for å miste hjemmet sitt. Slik kan det ikke få lov til å være.

SV har også fremmet forslag om at det skal utarbeides en rekrutteringsmelding for kommunal sektor. Rekrutteringsmeldingen for lærere var en suksess. Nå må staten og kommunene sammen lage en tilsvarende melding for andre ansatte, for det kryr av spennende, godt betalte og

mindre utsatte jobber andre steder. Statsråd Kosmo har sagt at vi skal omstille. Ja, vi skal omstille, men til hva? Det må lages karrierestiger for folk, slik at de ikke må vekk fra skolen, vekk fra barnehagen eller vekk fra pasienten for å kunne avansere i lønn. Det må lages gjennomtenkte systemer som gjør at vi når målene våre. I SAS og restaurantbransjen kryr det nå av sykepleiere og barnevernsarbeidere, og det blir flere hvis vi ikke tar fatt raskt og lager en plan.

Så har SV lagt fram forslag til en sysselsettingspakke som skal bidra til å få flere i arbeid. Aetat er nå nødt til å forandre sin politikk. De må fokusere mer på kvaliteten i arbeidet sitt, slik at de ikke sender folk ut i usikre, utrygge oppdrag som bare ender med nye personlige nederlag, og som gjør at folk fullstendig mister motet. Jeg skal komme tilbake til det i et senere innlegg.

Presidenten: Representanten Karin Andersen har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Aud Gaundal (A): SVs Karin Andersen har vist stor utålmodighet i forhold til boligsatsing, etter min mening så stor utålmodighet at det nesten grenser til det urealistiske. Jeg kan da vise til forslaget om å bevilge 55 mill. kr mer på inneværende års budsjett. Sjøl om det står penger ubrukt, som representanten kritiserer, vil hun nå i tillegg bevilge 55 mill. kr mer, og da blir det noe av et spørsmål for meg hvordan i all verden representanten Karin Andersen har tenkt å bruke de pengene i løpet av en måned slik at det blir fornuftig bruk. Litt fleipet sagt, men noen ganger synes det for meg nesten som om det var selve pengene en skulle bygge med, og at det ikke kommer an på hvilke prosjekt som er klare for realisering, men mankerer finansiering.

I en replikkrunde under finansdebatten kritiserte Kristin Halvorsen forliket mellom Arbeiderpartiet og sentrum fordi det ble 11 pst. aksjeutbytte og ikke 14 pst. Er representanten Karin Andersen enig i at 14 pst. er et godt grep, mens 11 pst. er et uvesentlig grep?

I de generelle merknadene SV har i innstillingen, dreier det seg nesten bare om penger og ønske om mye mer penger. Mitt spørsmål blir: Ser ikke SV at det kan gjøres grep når det gjelder fornying i den kommunale sektor, som gjør at vi faktisk kan spare penger? Og da har jeg lyst til å vise til en god kommune, Eidskog i Hedmark, som etter min mening, og også noen andres mening, har gjort gode grep for å gjøre noe med dette.

Så litt i forhold til små kommuner. SV er en sterk forsvarer av små kommuner. Men ser ikke SV også at noen kommuner faktisk holder på å bli så små at det ikke gis et godt nok tilbud til innbyggerne, bl.a. i forhold til den muligheten de har til å ansette kvalifiserte folk i sine stillinger?

Karin Andersen (SV): Det siste skal jeg svare raskt på. Jeg vet ikke riktig hvor Aud Gaundal har det fra at SV er imot at kommuner skal få slå seg sammen hvis de vil det sjøl. Det er vi da slett ikke.

Så til at vi er utålmodige og urealistiske. Nei, det er overhodet ikke urealistisk å ville bevilge mer penger. Det står aktører klare som vil hjelpe både Regjeringen og kommunene med å sette i gang, og de kan gjøre det på dagen. Forslaget ble fremmet tidlig i høst, men man har valgt å bruke så lang tid på det fordi man ikke syns at dette var så viktig – det hastet ikke, nei, dessverre. Jeg beklager at det har tatt lang tid, men det står aktører klare, og jeg er helt sikker på at hvis man hadde gått i direkte dialog med aktører som er nevnt, f.eks. HERO, Frelsesarmeen, og Kirkens Bymisjon, hadde man funnet løsninger slik at man kunne ha hjulpet folk bedre enn i dag, og det er det det dreier seg om. Man er altså så utrolig treg til å ta fatt i disse problemene som angår dem som mangler det mest elementære, nemlig et hjem å bo i.

Når det gjelder fornying av offentlig sektor: Jo, jeg kjenner godt Eidskog kommune, for det er min hjemkommune, og den som har gjennomført deler av omstillingen der, var faktisk leder i Hedmark SV før meg. Så for SV er det ingen ukjent sak at vi ønsker omstilling og fornying i offentlig sektor, men vi tror altså ikke at det skal gjøres etter kaldkvelingsmetoden – at man skal være så fattig at man ikke ser sin arme råd, så skal man legge ned et eller annet, og så tror vi det skal gå bra. Hvis vi ønsker kvalitet, koster det. Vi er nødt til å sette kvalitetskravene, og så er vi nødt til å si at vi er villige til å finansiere dem og ikke systematisk underfinansiere de tingene vi ber om hele tida. Det er nødt til å være et tillitsforhold mellom oss her på Stortinget og kommunene for at dette skal gå, for at de skal våge, for dette er vanskelig i mange kommuner når de f.eks. skal saksbehandle om gamle folk skal få en rullator eller ikke, og må lure på om de har penger til det.

Så til spørsmålet om 11 pst. er ingenting og 14 pst. er himmelrike. Jo, selvfølgelig er 11 bedre enn 14. Kritikken vår gikk på at Arbeiderpartiet gav fra seg de viktige symbolsakene sine og ikke stod beinhardt på de sakene som var viktigst. Det var vår hovedkritikk mot Arbeiderpartiet, for når det gjelder rettferdig fordeling, er Arbeiderpartiet litt bedre enn sentrum.

Torbjørn Andersen (Frp): SV er et parti som ofte snakker om de offentlige løsninger, om stat, kommune, fylke og byråkrati. Mer sjelden fra den kanten får vi høre snakk om det enkelte individ. Etter min mening er Kommune-Norges største utfordring å være til nettopp for innbyggerne og det lille enkeltmenneske.

Jeg er opptatt av innbyggerne og enkeltmenneskets status i en situasjon der de må henvende seg til kommunen og etterspørre tjenester. Og i den anledning håper jeg at SV er enig i at det gammeldagse begrepet «klient» ikke bør brukes overfor mennesker som er i kontakt med offentlige tjenester. Det begrepet vi ofte benytter i dag, er «bruker», når det gjelder å betegne en person som benytter kommunale tilbud. Et av de mest moderne begrepene er imidlertid «kunde», når man skal nevne en person som forbruker kommunale tilbud. Mens dette klientbegrepet er stigmatiserende og for så vidt et belastende begrep, er selvsagt brukerbegrepet noe bedre. Men det er etter mitt

syn først når vi tar i bruk kundebegrepet, at den rettmessige status betegnes.

Hvordan oppfatter SV innbyggernes status i forhold til å benytte kommunale tjenester? Er de klienter, er de brukere, eller er de kunder som bør ha klare rettigheter som er spesifikt lovfestet i mest mulig grad og nedfelt i lovverket? Og er lovfestede rettigheter til kommunale tilbud viktige for SV, eller er det slik at lokale politiske prioriteringer er bedre egnet til å sikre alle et likeverdig tilbud fra det offentlige?

Karin Andersen (SV): Hvis man setter seg inn i SVs politikk, vil man se at den har en veldig sterk individfokusering. Vi har alltid vært opptatt av individuelle menneskeretter, rettigheter for det enkelte individ og rettsstatsprinsippene. Der har SV holdt fanen en veldig høyt.

I den praktiske politikken har vi også til daglig, bl.a. i skolepolitikken, vært opptatt av at vi må ha en så god skole at den tar hensyn til hver enkelt elev og hvert enkelt individ, og legger opp en undervisning som er tilpasset det. Likedan vil vi ha det i arbeidsmarkedspolitikken. Vi vil ha en romslig arbeidsmarkedspolitikk som kan tilpasse tiltakene og hjelpen til hver enkelt.

Slik mener vi også at det skal være i innvandringspolitikken. Vi kan ikke behandle folk som en gruppe, eller som om alle er helt like, slik som jeg oppfatter at Fremskrittspartiet ofte tar til orde for i hvert fall når det gjelder innvandrere – da skal liksom alle puttes i en sekk og få et ens stempel. Nei, tvert imot, her dreier det seg om å se hvert enkelt menneske og gi hvert enkelt menneske muligheter og makt til å greie seg mest mulig sjøl. Det er jo det oppbyggingen av velferdsstaten dreier seg om. En god velferdsstat kan være et dansegulv som er slik at hver enkelt av oss sjøl kan velge den dansen vi vil danse, men da må det dansegulvet faktisk være godt. Hvis ikke, blir det noen som ikke får plass og detter utenfor, eller noen som snubler fordi det ikke er jevnt og godt nok. Så det er kjempeviktig for oss. Vi som individer er forskjellige, og for at velferdsstaten skal være god, må vi derfor legge opp til et system som er slik at det faktisk gir alle like muligheter. Det er det hele argumentasjonen dreier seg om.

Så blir det lite tid til spørsmålet om begrepene klient, bruker og kunde, men SV er opptatt av brukerbegrepet. Kundebegrepet fjerner solidariteten i hele systemet, og det er solidariteten vi er opptatt av.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Fyrst ei oppklaring: Eg kan ikkje ha det ståande uimotsagt når Karin Andersen framstiller det som om Kristeleg Folkeparti og Venstre hindra Senterpartiet i å løyva kommunane midlar. Det går f.eks. fram av budsjettproposisjonen for år 2000 at ein då rekna med ei gjeld på 3,4 milliardar kr, som så i etterkant, som følgje av både konsultasjonsordninga og andre forhold, faktisk blir på 10 milliardar kr.

Så til Karin Andersen og SV sin situasjon. Kristin Halvorsen hadde nyleg ei utblåsing i Aftenposten under overskrifta «Slitsomt i SV». Eg synest at innlegget til Karin Andersen og replikkrundane hennar her i dag kan-

skje er med på å understreka noko av det same slitet. Eg er faktisk overraska over at ho her framstiller sentrumsregjeringa som ei regjering som ikkje tok initiativ i miljøpolitikken. Det var jo sentrumsregjeringa som stod fast i forhold til eit stortingsfleirtal på ein svært så avgjerande prøve. Det var sentrumsregjeringa som la fram utjamningsmeldinga, eit veldig viktig initiativ i fordelings-samanheng, og sentrumsregjeringa styrkte òg vår internasjonale solidaritet. Eg hadde faktisk venta at Karin Andersen òg var fornøgd med at sentrum i denne budsjettavtalen har trekt Arbeidarpartiet ytterlegare i retning av saker som òg SV er opptatt av når det gjeld både fordeling og miljø.

Karin Andersen (SV): Det er riktig at sentrumsregjeringen tok gode initiativ i miljøpolitikken. Problemet er at man ikke når igjennom.

I denne stortingsperioden er det et flertall i denne salen for en bedre miljøpolitikk som man ikke velger å bruke, og det er et flertall for en bedre fordelingspolitikk, hvis man ville bruke det. Spørsmålet er om man skal fortsette på en slik risikabel strategi, der man kan risikere å gjøre opp ikke bare budsjettet, men også alle enkeltsakene med Fremskrittspartiet og Høyre, som styrer i en helt annen retning enn det Senterpartiet nå sier at de ønsker å gå.

Spørsmålet litt framover er: Ønsker man å sikre seg et flertall som sikrer styring for disse sakene, eller er slalåm den beste metoden? SV tror ikke at slalåm er noen god metode, for alle disse områdene som vi er opptatt av, krever at man har et trygt flertall som kan være fast, og som også kan bindes opp i de sakene der man kan ha litt ulike meninger.

Så er det spørsmål om hvorfor SV ikke jubler mer for forliket. Når det gjelder kommuneøkonomien, er det på en del områder blitt bedre, bl.a. gjelder det oppgjøret med hensyn til pensjonene. Det vi har vært kritiske til, er at man har valgt ikke å presse Arbeiderpartiet for å få til en bedre miljøpolitikk, og så har man valgt å presse Arbeiderpartiet der Arbeiderpartiet har hatt en bedre fordelingspolitikk enn det sentrum har hatt. For eksempel har man presset på i skattepolitikken, slik at man har fått en verre fordelingsprofil når det gjelder skatt. Man har heller ønsket å redusere matmomsen, men det er svært tvilsomt om det vil komme forbrukerne til gode. Og så har man presset Regjeringen til å redusere satsen på skatt for aksjeutbytte. (Presidenten klubber.) Det er beklagelig.

Presidenten: Taletiden er omme.
Replikkordskiftet er også omme.

Leif Helge Kongshaug (V): Venstre er tilfreds med at kommunene gjennom budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene er tilført 1 250 mill. kr. Alle vi som har en fortid i lokalpolitikken, vet at det kommer godt med i en kommunal hverdag hvor klemmen stadig skrus til, og gapet mellom forventninger og økonomisk spillerom vokser for hver dag som går.

En av årsakene til det gapet er utvilsomt at for mange i denne salen for ofte skaper forventninger som det er opp

til våre kolleger i kommunene å innfri, uten at ressursene samtidig følger med. Kommune-Norge hadde vært bedre stilt i dag om Stortinget oftere hadde holdt fingrene av fatet og ikke påtatt seg ansvar som helt selvsagt bør ligge lokalt.

Jeg synes det er positivt at også Arbeiderpartiet nå tilsynelatende er opptatt av å styrke det lokale selvstyret og redusere den statlige detaljstyringen. Det er rørende hvor mye vakkert som sies om det lokale selvstyret fra arbeiderpartihold denne høsten.

Spørsmålet er om ikke denne nye selvstyrefasaden skjuler det samme vakleворne byggverket som før. Jeg er spent på den videre utviklingen. Norsk institutt for by- og regionforskning la nylig fram en omfattende studie av Stortinget som lokalpolitisk aktør, som burde være obligatorisk lesing for både politikere, journalister og statlige byråkrater. Konklusjonen i den studien er nemlig følgende:

Det er en tiltakende tendens, ikke minst de siste ti årene, til at Stortinget regulerer detaljer i den kommunale virksomheten. Bit for bit er de kommunale tjenestene underlagt statlig styring, og bit for bit er handlefriheten redusert gjennom statlige lover, forskrifter og øremerking. Dette har ført til økt skjemavelde, økt behov for rapportering til ulike instanser, deriblant fylkesmannen som kontrollør, og det har ført til at administrasjonen i kommunene bruker utrolig mye tid på å fylle ut skjemaer og etterleve rapporteringssystem.

Tillit til det kommunale selvstyret synes å være erstattet med mistillit. Og hvem er det som har vært toneangivende i denne utviklingen? Jo, det er nettopp Arbeiderpartiet. I NIBRs studie sies det at Arbeiderpartiets representanter bare i ganske liten grad framhever det lokale selvstyret som en verdi i seg selv, og videre at Arbeiderpartiet langt oftere viser til hensynet til nasjonal likhet og problemer knyttet til lokale ulikheter, enn til ønsket om reelt lokalt folkestyre og advarsler om at lokaldemokrati er undergraves.

Studien viser også at på dette området er Arbeiderpartiet og Venstre motpolarer. Venstre står fram som den klart mest konsekvente forsvaren av det lokale selvstyret. For én ting er disse små symbolsakene som Arbeiderpartiet stadig strør om seg med, om hvilke fantastiske framsteg det er når man med brask og bram fjerner øremerking til glattkjøring, bokbuss og kulturbåten «Innvik». Noe helt annet er viljen til å gjøre de store strukturelle grepene som virkelig betyr noe: En friere kommunal beskatningsrett, å få slutt på de sentralistiske helse- og eldreplanene som overkjører lokale hensyn, og å spre lokalvalgene slik at ikke rikspolitikere overskygger de lokale sakene.

Et minstekrav dersom Arbeiderpartiet mener alvor med sine fine ord, burde være at de støtter Venstres forslag om å grunnlovfeste det lokale selvstyret, slik både Sverige, Danmark og Finland for lengst har gjort. Det ville være et tydelig signal om at det lokale nivået har en selvstendig verdi i et demokratisk samfunn utover å være en hensiktsmessig iverksetter av statens beslutninger.

Det siste årets debatt om fylkeskommunen og eierskap til sykehusene er et typisk eksempel på Arbeider-

partiets manglende interesse for det lokale selvstyret. Venstre er enig i at det trengs reformer på det regionale nivået, men jeg er totalt uenig med Arbeiderpartiet i dets innfallsvinkel, som i korttekst ser ut til å være å sentralisere eierskapet til sykehusene, og så la det skure med resten av de regionale oppgavene. En bit for bit-politikk som ingen er tjent med, aller minst innbyggerne.

Fylkeskommunens framtid er ifølge det Arbeiderpartiets leder, Thorbjørn Jagland, sier til Bergen Tidende den 22. august, et «teknisk spørsmål». Det er en merkelig påstand. Venstre har en klar forutsetning om at reformer skal gi mer, ikke mindre folkevalgt styring over regionale oppgaver. Det er for Venstre et verdivalg, ikke et teknisk spørsmål.

Til slutt: Det store spørsmålet er om ikke fylkesmannsembetet bør bygges ned til fordel for det regionale folkestyrt nivået.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Leif Lund (A): Det jeg har lyst til å spørre representanten Kongshaug om, gjelder det han sa om lokal skatt. Jeg vil gjerne høre hvordan Venstre har tenkt seg den gjennomført, og hvordan vi da skal få til de fellesgodene som samfunnet krever i dag. Jeg vil gjerne vite hvor mye skatt man etter Venstres modell skal betale i små kommuner borte på Vestlandet.

Så vil jeg gjerne også høre hvorfor ikke Venstre greide å gjøre noe med disse 6 000 lovene og forskriftene da de satt i regjering og hadde en statsråd som var formann i Venstre. Når vi nå forsøker å få til en modernisering av offentlig sektor og legger stor vekt på det lokale selvstyret, sier Venstre at det gjør vi ikke. Men det er akkurat det vi gjør.

Jeg vil gjerne høre om hvordan skatten blir borte i Bergen med den modellen som man trekker opp.

Leif Helge Kongshaug (V): Det har vært ulike offentlige utgreiinger i forbindelse med dette spørsmålet. Jeg kan vise til en utgreiing av et tverrpolitisk sammensatt utvalg som skulle se på fylkeskommunens framtid, bl.a. i forhold til fylkesmannen og den regionale funksjonsfordelingen. Der var det et sentralt tema – og det var det tverrpolitisk enighet om – at innenfor visse grenser burde kommunene ha mulighet til å øke skattøren, og likeså burde fylkeskommunene ha det innenfor visse grenser. Hvis det var spesielle oppgaver i en kommune som innbyggerne gjerne ville ha utført, gikk det an å gå ut til velgerne og si at det er en oppgave som er så viktig for vår kommune at den må vi få gjort noe med. Dette kunne man da gå til valg på. Er man villig til å være med på å øke skattøren for å få gjennomført akkurat det? Det ville være et reelt folkevalgt selvstyre. Det er ikke slik det fungerer i dag.

Dette dreier seg også om tillit til lokalpolitikere. Jeg tror ikke det ville ha blitt slik at man i enkelte kommuner, som representanten antydte i sitt spørsmål, ville ha satt opp den kommunale skattøren så mye at dette gikk utover alle grenser. Med tillit til de lokale politikere vil-

le dette etter min mening kunne ha fungert på en utmerket måte innenfor visse grenser fastsatt av staten.

Når det gjelder rapporteringssystemet og skjemaveldet, er det jo klart at det er det en målsetting for alle å få redusert. Men det er øremerkingen i den offentlige forvaltningen, den statlige øremerkingen, som fører til skjemaveldet. Og før vi får gjort noe med øremerkingen, får vi heller ikke begrenset skjemaveldet og rapporteringssystemet. Så her er det viktig å gripe fatt i rett ende fra begynnelsen av.

Erna Solberg (H): Jeg håper det da er et tankekor for representanten Kongshaug at han i forrige uke stemte for et kommuneopplegg som økte øremerkingen i forhold til det opplegget som var lagt frem av Regjeringen, og som var en oppfølging av det som var behandlet i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen. Han har faktisk også i denne stortingsperioden to ganger stemt imot forslag om å sette i gang arbeidet med å forenkle, før sentrumsregjeringen selv var villig til å sette i gang et forenklingsarbeid overfor kommunene. Det tok altså et år fra Høyre fremmet forslaget og fikk flertall for det i Stortinget, til sentrumsregjeringen var villig til å sette i gang et arbeid, og innrømte at det var behov for et forenklingsarbeid med hensyn til lov- og regelverket overfor kommunene.

Men det var egentlig ikke det jeg hadde tenkt å ta replikk til. Jeg hadde tenkt å ta replikk til spørsmålet knyttet til fri skattøre og spørsmålet om å ha en egen paragraf om kommunalt selvstyre inn i Grunnloven. Jeg er veldig for økt kommunalt selvstyre, men det er en del problematiske sider ved begge de forholdene.

For det første er det ennå ingen som har klart å definere for meg, hvis man skal ha en paragraf om det såkalte kommunale selvstyret inn i Grunnloven, hva den grunnlovsparagrafen egentlig skal bety, og hvilken konstitusjonell forandring det vil bety. Betyr det at vi blir mer føderalistiske? Altså, hvilken reell substans, annet enn å være en vimpel, skal det ha?

Den andre biten er det faktumet at vi har et ganske detaljert overføringssystem til kommunene. Hvis vi innfører fritt skattøre, selv om det er innenfor en viss grense, har vi det lille problemet at de som lettest kan sette ned skatten, er de som har 80 pst. av inntektene sine i form av overføringer fra resten av landet. De som vanskeligst kan gjøre noe positivt for å sette ned skatten, er de som har mesteparten av inntektene sine direkte fra skatt. Vi har et ulikt inntektssystem i bunnen, som gjør at det blir vanskeligere å innføre fri skattøre og si at det blir en ren lokal prioritering.

I tillegg har vi ett skattesystem som er en ren lokal prioritering, nemlig eiendomsskatten, men sentrumspartiene og Arbeiderpartiet vil jo ikke ta hensyn til at det skal være kommunalt selvstyre i den forbindelse, for de fjerner andre overføringer hvis man ikke innfører eiendomsskatt.

Leif Helge Kongshaug (V): Forskjellen på Venstre og Høyre i denne perioden er at Venstre har sittet i posi-

sjon og hatt mulighet til å fremme sine forslag der, og det har vi gjort også når det gjelder forenkling. Når det gjelder enkeltforslag som er fremmet i denne salen, om en stemmer for eller imot dem, er vel det kanskje av underordnet betydning når en sitter i regjering og har mulighet til å fremme det som en egentlig vil i den sammenhengen.

Når det gjelder skattøren og størrelsen på den, snakket jeg ikke om en fri skattøre, men om en friere skattøre. Og i replikken og spørsmålet der kommer det tydelig til syne at vi her i denne salen tror at øremerking og styring herfra fører til likheter rundt om i Norges land. Men det er flere rapporter som tyder på at nettopp øremerkingen og detaljstyringen herfra fører til større ulikheter rundt om i kommunene. Det skyldes at kommunene i utgangspunktet har forskjellige forutsetninger når det gjelder å finansiere egenandeler. Det er de kommunene som har best økonomi, som lettest kan være med på de ulike ordningene og benytte seg best av de øremerkede ordningene som finnes. Dermed er det ikke slik som vi ofte tror, at øremerking herfra fører til større likheter. Faktisk fører det ofte til større ulikheter.

Torbjørn Andersen (Frp): For kommunene er det selvsagt viktig å skape arbeidsplasser, næringsgrunnlag. Venstre prøvde, iallfall for en tid tilbake, å fremstille seg som næringslivets og små og mellomstore bedrifters fremste talsmann. Nå er det vel ikke så mye igjen av det, men ser en på næringslivets vilkår i norske distrikter spesielt, med de store avgiftene på avstand som er der – altså transportkostnader når det gjelder drivstoff og avgifter ellers på transportutstyr – så er det en stor hemsko for utviklingen i distriktene i Norge at det er så store transportkostnader i forbindelse med å få fram varer og i forbindelse med å bringe personer fram og tilbake til jobb, pendling, slik at de kan skjøtte sitt arbeid.

Jeg vil gjerne høre fra Venstre, som for så vidt er et miljøparti i denne sammenheng, og som sier at vi må ha høyest mulig avgift på bensin og diesel, på alt som forurenser, hvordan avgifter på drivstoff, altså avgifter på avstand, kan harmonere med en målsetting om aktive, gode distriktskommuner å bo i, som kan tilby et næringsliv og arbeidsplasser som gir et godt grunnlag for distriktene, når disse bedriftene hemmes av store transportkostnader? Er det ikke her en logisk brist som Venstre bør ha et tydelig problem med å forklare folk som bor ute i Distrikts-Norge?

Leif Helge Kongshaug (V): Jeg vil få påpeke at Venstre fortsatt er opptatt av de små bedrifter og nyskaping rundt om, det være seg både i Distrikts-Norge og andre plasser. Vi er også bevisst på at et godt fungerende næringsliv nettopp er grunnlaget for det velferdssamfunnet som vi har.

Så over til transportkostnader. Jeg er enig med representanten Torbjørn Andersen i at transportkostnader er en konkurranseulempe jo lenger fra markedet man kommer, og distriktene ligger ofte i en viss avstand fra markedet – det ligger jo i ordets betydning.

Når det gjelder helt konkret forliket i statsbudsjettet, var det etter et pådriv fra Venstre at vi fikk innført et beløp på 8 mill. kr, som bl.a. skulle gå til reduksjon av fergetakster. Hadde Venstre fått det som vi ville, ville det kunne ha ført til en betydelig reduksjon av transportkostnadene, som vi ønsket å prioritere. Det fikk vi ikke fullt gjennomslag for, men det ble gjennomslag for en reduksjon av takstene når det gjelder fergeutgifter.

Så til spørsmålet om drivstoff og høye avgifter. Det er ikke tilfellet at Venstre vil ha høyest mulig avgifter, som det ble sagt. Men jeg syns at det fokuseres altfor mye på bensinprisen for tiden, også når man ser den i relasjon til de inntektene som hver enkelt av oss har, i forhold til mange andre uløste og mer verdimeessig viktige oppgaver som vi burde sett på i samfunnet.

Ellers gikk Fremskrittspartiet i en særmerknad den 17. desember 1998 imot å være med på fraktutjevningsordningen for bensin og sammenlignet en fraktutjevningsordning for bensin med det samme som å subsidiere «skotøy og slips» for dem som bor i sentrale strøk.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Leif Lund (A): Et flertall i kommunalkomiteen understreker i innstillingen vi behandler her i dag, det positive i at Norge er blitt et flerkulturelt samfunn. Det at vi er blitt et flerkulturelt samfunn, stiller krav til gjensidig toleranse og respekt. Dette er meget positivt og et godt tegn for å nå målet om et bedre samfunn for alle. God flyktning- og asylpolitikk handler for Arbeiderpartiet om solidaritet og respekt for internasjonale menneskerettigheter, og budsjettinnstillingen er et skritt i riktig retning.

Flertallet i komiteen er bekymret for og peker særlig på de store problemer innvandrere og flyktninger har på arbeidsmarkedet. Deres kompetanse blir ikke verdsatt og benyttet. Det er viktig at flyktninger som kommer til Norge, så raskt som mulig kommer i arbeid. Sett i lys av det store behovet vi har for arbeidskraft, er det et paradoks at arbeidslivet ikke verdsetter den kompetanse innvandrere faktisk har.

Vi kan ikke lenger godta at ledigheten er så høy blant innvandrere, og nå må alle tørre å tenke nytt. At den enkelte får styrket sin kompetanse, og at vi unngår passivitet og isolasjon, er en god integreringspolitikk og igjen en god sysselsettingspolitikk. Arbeid skal lønne seg, og språkopplæring, arbeidstrening og arbeidsformidling er her alle viktige komponenter. Dette er også viktig for å nå målet om at opphold på mottak må være så kort som mulig. Vi øker nå integreringstilskuddet til kommuner som mottar flyktninger, med over 20 pst., til 365 000 kr pr. person. Dette forventer jeg vil bidra til raskere og bedre bosetting av flyktninger.

Jeg er glad for at Regjeringen nå varsler en stortingsmelding som innebærer at flyktninger skal få økt innflytelse over hvor de skal bosette seg. Et problem vi ser, er at våre nye landsmenn har problemer på boligmarkedet, og her er det mange fordommer ute og går. Vi politikere har en viktig jobb å gjøre når det gjelder å bekjempe disse.

Komiteen mener at asyl- og flyktningpolitikken i Norge de siste årene har vært preget av for lange opphold i mottak for asylsøkere og flyktninger. Dette skyldes i hovedsak at behandlingen av asylsøknadene tar lengre tid enn forutsatt, og at det har tatt uforholdsmessig lang tid å få bosatt flyktninger i kommunene. Komiteen vil derfor prioritere tiltak for å redusere saksbehandlingstiden.

Flertallet støtter Regjeringens forslag om medvirkning til raskere bosetting. Vi kan ikke akseptere at opphold i asylmottak er særlig lenger enn seks måneder etter at det er gitt oppholds- eller arbeidstillatelse. Behovet for en rask bosetting gjelder særlig barn, og jeg er glad for at det i budsjettet ligger forslag til medvirkning til raskere integrering av barn. Det er meget positivt at integreringstilskuddet til kommunene har økt med over 20 pst. Det vil bety at de raskere og bedre vil settes i stand til å bosette flyktninger.

Jeg vil samtidig peke på at det i 1999 ble bosatt 6 700 flyktninger i kommunene, som er det største antall siden 1994. Jeg vil imidlertid peke på at om lag 1 500 flere flyktninger burde vært bosatt i kommunene i 1999. Flertallet er bekymret over at kommunene heller ikke i år 2000 ser ut til å få bosatt de 10 000 flyktningene som er målet.

Jeg imøteser ellers stortingsmeldingen om asyl- og innvandringspolitikken, som Regjeringen vil legge fram i desember. Den vil ta for seg alle viktige problemer når det gjelder flyktning- og asylpolitikken i Norge. Da får Stortinget igjen anledning til å fokusere på asyl- og flyktningpolitikken. Jeg forventer at Regjeringen i den varslede stortingsmeldingen kommer nærmere inn på problemene knyttet til arbeid, bosetting, språkopplæring og enslige mindreårige asylsøkere.

Torbjørn Andersen (Frp): Med fare for å forlenge finansdebatten unødig tillater jeg meg likevel å minne om at det norske folk nok en gang skal pålegges enda flere unødvendige skatter og avgifter.

Fra neste år skal det norske folk få servert en av tidenes mest omfattende skatte- og avgiftsøkninger, med økt moms, økt boligskatt, økt elavgift, økt utbytteskatt, økt passgebyr, reduserte avskrivningsmuligheter for næringslivet og 10 pst. konjunkturavgift på næringsbygg, som altså rammer byggenæringen og distriktene helt urimelig.

Budsjettforhandlingene mellom Arbeiderpartiet og sentrum fortonet seg for mange – iallfall utenforstående – som et kappløp mellom de involverte partene i budsjettforliket om hvem som kunne foreslå å øke skattene og avgiftene mest. Selvsagt ble resultatet i budsjettforliket at Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet kokte sammen et gedigent skatte- og avgiftsmåltid, som de skal servere i nyttårspressang til det norske folk. Mens skattene nå senkes i andre land, økes de i Norge – og det attpåtil uten gode grunner i det hele tatt. Budsjettavtalen vil medvirke til at skjermet offentlig sektor vil bygges ytterligere opp på bekostning av privat verdiskapende sektor.

I Norge jobber det i dag ca. 745 000 personer i offentlig sektor, og flere skal det altså bli. Er det virkelig fornuftig politikk å øke antall sysselsatte i en fra før av stor offentlig sektor, som kjennetegnes ved at det meste som skjer der, er skjermet mot nærmest enhver konkurranse? Fravær av konkurranse fører til høyere kostnader og mangelfull kvalitet. Et positivt element for norsk økonomi ville ha vært å få til økt produktivitet og bedret kvalitet innen den skjermede offentlige virksomhet. Da er det desidert beste virkemiddel for å få til økt produktivitet og mer fokusering på kvalitet, å innføre omfattende bruk av konkurranse i privat sektor på alle vesentlige områder for offentlig tjenesteproduksjon, som altså i dag er skjermet som offentlige monopolområder og unntatt konkurranse.

Fra andre land, og også fra Norge, ser vi at virksom konkurranse om f.eks. å utføre eldreomsorg resulterer i bedre kvalitet på tilbudet til de eldre, samtidig som det skapes et mer stimulerende arbeidsmiljø for de ansatte. I tillegg kan en få den effekt at dette er kostnadsreducerende. Jeg er sikker på at vi må se i øynene at en omfattende fornyelse og modernisering av hele den tunge offentlige sektor blir lite vellykket dersom vi ikke er villige til å ta i bruk konkurranseelementet på de områder der arbeidet i dag utføres av offentlig ansatte i en iallfall tilnærmet monopolstilling.

Kommunal og fylkeskommunal sektor utfører i dag hoveddelen av de offentlige velferdstjenestene, som skole, helsestell og eldreomsorg. Men på tross av store ressurser svikter det på flere områder på en måte som ikke er verdig et land som har finansielle ressurser til å løse problemene. Alle partier fremstår i dag som genuint opptatt av å ville sikre landets innbyggere et likeverdig og godt tilbud innenfor disse viktige områdene for offentlige velferdsordninger. Men vi ser altså alle at det blir stadig vanskeligere å nå de ønskede politiske mål som man har satt seg for omfang, nivå og kvalitet i de offentlige velferdstilbudene, selv om altså, som sagt, pengene er der. De flommer som aldri før.

Så er spørsmålet nok en gang: Hva skal vi så gjøre? Skal vi fortsette med å forsvare det offentliges tilnærmede enerett til både å levere og utføre velferdsproduksjonen? Eller skal vi åpne for mer marked og konkurranse, og slippe til private løsninger i langt større omfang enn hva tilfellet har vært fram til i dag? Jeg tror helt bestemt at vi må åpne for mest mulig fri konkurranse mellom private og offentlige aktører om å tilby alle grunnleggende velferdstjenester til innbyggerne, og at det ved et slikt stimulerende konkurranseklima vil skapes løsninger som er til beste både for kundene, brukerne og de ansatte. Som et biprodukt får vi kanskje at tjenestene kan utføres rimeligere, og det kommer jo skattebetalerne til gode. Jeg mener bestemt at dette er veien å gå. Jeg håper at Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti ser stadig mer positivt på dette med tiden, ellers så tror jeg faktisk de kan glemme hele snakket om fornyelse og modernisering av den offentlige sektor.

Aud Gaundal (A): Med unntak av de 160 mill. kr i botilskudd som ble lagt tilbake, har Regjeringas opplegg

når det gjelder boligpolitikken for neste år, fått full oppslutning. Det er ikke uten grunn, for det er et godt boligbudsjett. Særlig er økningen av rammene til Husbanken på 2 milliarder kr en viktig del, men også at aktivitetsnivået for botilskudd blir økt med 152 mill. kr for neste år. Begge deler er veldig bra. Denne økningen alene vil gi rom for tilsagn om tilskudd til 750 – 1 000 flere boliger neste år. Det er en økning på 30 pst. i forhold til inneværende år.

God boligpolitikk er god arbeiderpartipolitikk. Derfor er dette en prioritert del av Regjeringas satsingsområde.

En altfor stor del av boligmassen er i dag ikke tilgjengelig for funksjonshemmede. Husbanken har sagt hva som kreves av en bolig som skal ha livsløpsstandard. Men bare hver tjuende bolig tilfredsstiller disse kravene, viser levekårsundersøkelsen fra 1997. Samtidig er det et mål at eldre bevegelseshemmede skal kunne bo lengst mulig i sitt eget hjem. Eldre med bevegelsesvansker utgjør langt på vei den største gruppen av funksjonshemmede. Derfor er det riktig som Regjeringa har sagt, at en må bedre tilgjengeligheten gjennom å prioritere installering av heis i eksisterende boligmasse.

Vi har her i salen snakket mye om de bostedsløse og de unges vanskeligheter på boligmarkedet. Ingen har sagt at de er uenig med Regjeringa i den jobben som nå gjøres i samarbeid med de fem største bykommuner, særlig fordi vi vet at 65 pst. av de bostedsløse befinner seg der.

Økt satsing på sosial boligbygging kan også ses som et gode i flere sammenhenger, bl.a. i forhold til det at også kommunene ser fordelene ved å bygge utleieboliger. Det å ha rimelige utleieboliger til ungdom som kan tenke seg å flytte hjem etter endt utdanning, er et virkemiddel som kan hindre fraflytting. De fleste unge får i dag tilbud om tomt, men det å bygge hus til langt over 1 mill. kr når en er usikker på om det er arbeid, er i mange sammenhenger ikke et alternativ for de unge.

Jeg ser at Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og SV i en merknad peker på at kommunene ikke har råd til denne investeringen. Spørsmålet er om de har råd til å la være. Jeg mener den største innsatsen fra kommunenes side må være å bidra med tomteareal.

Det er en riktig boligpolitikk at Husbanken skal finansiere gode og nøkterne boliger i byene, særlig i Oslo-området. Bygging av flere studentboliger vil bidra til å lette presset på utleiemarkedet. I pressområdene er i dag prisene på boliger på tur ned. Likevel er det kun flere boliger på markedet som kan bidra til at prisene går ytterligere ned. Påstanden om at min generasjon har dratt opp stigen etter seg, er rett. Regjeringas satsing mener jeg bidrar til at flere får tilgang på bolig, særlig de unge. Det er de som trenger det mest.

Så til et annet tema vi i Arbeiderpartiet setter høyt på dagsordenen: omstilling i offentlig sektor. Og om det er noen trøst for representanten Torbjørn Andersen, som holdt forrige innlegg, er vi ikke interessert i den veien Fremskrittspartiet skal gå.

Vi er klar over at en får ikke bare gode venner ved å starte å gjennomføre dette. Vi trenger oppslutning og

drahjelp i fornyelsesarbeidet, og vi trenger fagbevegelsen som en god og konstruktiv støttespiller.

En sterk offentlig sektor skal være i stand til å omstille og fornye seg fortløpende. Det er nødvendig for å holde tritt med endringene i samfunnet.

Vi må gå kritisk igjennom de strukturer og systemer vi har bygd opp, og endre disse i forhold til de behov og utfordringer vi står overfor.

Og i fokus for alt vi gjør, bør i første rekke brukerne stå. Hvis vi unnlater å fornye i takt med endrede behov, vil offentlig sektor lett komme i miskreditt blant folk flest.

Skal denne prosessen lykkes, må det gjøres skikkelig, og det må være gjennomtenkte forslag. Fornyelsen kan heller ikke bare være rettet mot systemet som sådant, men må også omfatte en bedre utnytting og utvikling av de menneskelige ressursene.

For oss i Arbeiderpartiet er det viktig at de ansatte og deres organisasjoner blir en sentral del i dette utviklingsarbeidet.

Ivar Østberg (KrF): I tiden 28. oktober til 4. november hadde jeg gleden av å være med i delegasjonen ved stortingspresident Kolle Grøndahls offisielle besøk i Malawi. Malawi ble etter initiativ fra Stortinget utpekt til samarbeidsland etter at man innførte flerpartiregime der.

Det var et interessant og lærerikt besøk, og vi som var der, opplevde mye. Vi hadde bl.a. gleden av å besøke en skole hvor Norge gjennom UNICEF hadde bidratt. Det var over 500 elever, og det var fem lærere og tre midlertidig tilsatte. Rektor ved skolen, som hadde ansvaret for førsteklasingene, hadde 150 elever.

Malawi, et lite land i det sørlige Afrika med 10 mill. mennesker, hadde et statsbudsjett på ca. 5 milliarder kr. Vi bruker over 100 ganger så mye på en befolkning som er halvparten så stor, eller mellom 200 og 250 ganger så mye.

Verdensbankens representant pekte i en samtale med bl.a. ham på den situasjonen Malawi var i. Fordi oljepriisen var så høy, måtte man nå i Malawi kutte på sine skole- og helsebudsjetter. Dette er noe av det bakteppet jeg opplever når vi diskuterer kommunebudsjett og budsjetter i Norge. En del av debatten har vært hvor mye av oljepengene – og høy oljepriis går altså ut over de fattige i Malawi – vi ikke skal bruke på oss selv; vi må bruke det på oss selv først og løse problemene her hjemme. Vi har i dag hatt en debatt hvor begreper som «medmenneske», «min neste» eller «medborger» av noen ønskes skiftet ut med «kjøp og salg». Her er vi brukere og kunder. Kristelig Folkeparti og jeg ønsker et samfunn preget av solidaritet, hvor vi er opptatt av våre medmennesker og vår neste og ikke først og fremst av vår rett som kunde. Dette er forskjellige ideologier. Dette er forskjellige ideologier. Vi har det uendelig godt i Norge, men er i ferd med å få en grådighetskultur.

Så har vi 70 000 fattige barn, og de vil tjene på nedsatt matmoms. Så har vi institusjoner som jobber også utenfor landet, f.eks. SIVAs østdivisjon – i den forbindelse var jeg før sommeren opptatt av at Pomor-bakeriet i

Murmansk skulle få lov til å fortsette å bake brød. «SIVA international» burde være noe statsråden burde slåss for, med en korridor fra Murmansk til Moskva.

Noen har i debatten vært opptatt av at Kristelig Folkeparti er opptatt av distriktpolitikk. Ja, vi er det. Rammevilkårene og virkemidlene for Distrikts-Norge er viktig. Det er viktig med økt bevilgning til samferdsel, reduserte fergetakster, at moms på reiseliv er borte, at vi avviser forslaget om økt elavgift for industrien. En av de viktigste industribedrifter i mitt eget fylke, Finnfjord smelteverk, ville vel gått dukken hvis vi ikke hadde gjort dette.

Jeg er inderlig glad for det forliket, den avtalen, som sentrumpartiene har fått med Arbeiderpartiet. Det er med på å styrke troen på Distrikts-Norge, troen på Kyst-Norge i tiden framover. Vi vil fortsatt i Kristelig Folkeparti slåss for de svakeste, også i Norge.

G u n n a r B r e i m o hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Sylvia Brustad: Jeg er glad for at Arbeiderpartiet og sentrumpartiene er blitt enige om en budsjettavtale som sikrer de tre hovedmålene Regjeringa hadde med budsjettet: mer satsing på våre felles velferdsordninger, trygging av velferdssamfunnet og mer rettferdig fordeling. Det gjenspeiler seg også i kommunalkomiteens budsjettinnstilling.

En av de store utfordringene i Norge i dag er mangelen på boliger for enkelte grupper. Vi er alle klar over at en del grupper, spesielt unge i etableringsfasen, sliter på boligmarkedet på grunn av høye priser. Siden 1991 har boligprisene i Norge steget med ca. 60 pst. – i Oslo med ca. 150 pst. Gjennom forslaget til statsbudsjett for neste år har Regjeringa gitt retning og skapt rom for en mer aktiv boligpolitikk. Jeg er glad for at det er flertall for dette, og at lånerammene i Husbanken for neste år dermed økes med 2 milliarder kr. Det vil føre til at vi kan

- få flere boliger i regi av Husbanken, særlig i pressområdene
- få en betydelig økt låneutmåling til hver enkelt bolig
- øke antallet etableringslån fra ca. 8 000 til ca. 12 000, noe som betyr en økning på nesten 50 pst.
- få en betydelig økning i antallet studentboliger som kan finansieres av Husbanken

Vi vet ikke noe sikkert tall, men det er 6 000–7 000 bostedsløse i Norge i dag. Det er, som flere har vært inne på også i debatten i dag, en uakseptabel situasjon. På bakgrunn av det synes jeg det er særdeles gledelig at det er bred oppslutning i Stortinget om å styrke innsatsen for de bostedsløse. Pengene finnes i Husbanken, nå må vi få fram lokale planer fra kommunene, som har ansvaret for dette.

Med neste års statsbudsjett vil det bli mange flere utleieboliger for unge og vanskeligstilte. Vi har foreslått, og fått tilslutning til, en økning av boligtilskuddet som vil gi rom for å bygge 750–1 000 flere utleieboliger neste år. Det er omtrent en dobling av innsatsen de senere årene. Sjøl om de fleste på sikt ønsker å eie sin egen bolig, vil det i perioder av livet være riktig for enkelte å leie bo-

lig, særlig for unge og andre i en vanskelig økonomisk situasjon. Da må vi også legge til rette for at Husbanken kan gi lån og tilskudd til flere små boliger. For mange unge vil 30-40 m² være nok i en fase av livet.

En annen gruppe i samfunnet vårt som også venter på et sted å bo, er mange av våre flyktninger som i dag sitter i asylmottak. Nå sitter det om lag 3 100 mennesker med vedtak om oppholdstillatelse i Norge som ikke har fått en kommune å bo i. Ekstra ille synes jeg det er at det blant disse er mange enslige mindreårige barn. En del kommuner gjør en god jobb på dette området, men det er for mange som ikke gjør den jobben de bør gjøre. Resultatet blir at for mange blir sittende i mottak altfor lenge. Det er en uheldig situasjon, og det er noe alle taper på i det lange løp.

Slik situasjonen i dag er, mener jeg at bosettingssystemet blir et svarteperspill. Slik kan det ikke fortsette. Jeg mener dagens system har demonstrert at det på ingen måte er godt nok. Kommunene sa til oss da vi kom i regjeringsposisjon – det har de sikkert sagt til tidligere regjeringer også – at de har for lite penger til å gjøre jobben med å bosette flyktninger. Det tok Regjeringa på alvor ved å foreslå den økningen i integreringstilskuddet som Stortinget vil slutte seg til, fra 300 000 kr til 365 000 kr. Da forventer også jeg at de kommuner som så langt ikke har tatt det ansvaret de bør ta for å bosette flyktninger, tar det ansvaret, slik at vi greier å få dem ut av mottak og integrert og bosatt i kommunene så fort som overhodet mulig. Særdeles viktig er dette overfor de barna som sitter rundt omkring i mottak.

Vi ønsker også, som komiteen er kjent med, å foreslå en ny bosettingsmodell, som går ut på at hvert enkelt fylke får tildelt x antall flyktninger, og så må kommunene i fylket sjøl bli enige om fordelinga av flyktingene. Dette får vi for øvrig god anledning til å diskutere nærmere i forbindelse med meldinga som kommer om ikke veldig lang tid.

Jeg vil også si, sjøl om vi diskuterte det mye i forbindelse med finansdebatten, at vi gjennom det kommuneopplegget som er vedtatt, også har lagt et grunnlag for å ivareta det jeg nå har vært inne på. Jeg mener vi generelt sett har gitt kommunene et stort løft for neste år som vil gi kommunene muligheter til å gi sine innbyggere et bedre velferdstilbud enn det de har i dag.

Så er jeg sjølsagt klar over, som andre også har påpekt, at fortsatt er en del kommuner i en anstrengt situasjon, og det har Regjeringa med seg også videre. Men det kommuneopplegget som er vedtatt for neste år, er et bra opplegg for Kommune-Norge.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Lodve Solholm (Frp): Eg må jo seie at eg er litt skuffa over at statsråden ikkje med eit einaste ord nemnde ei av dei viktige sakene som skulle avgjerast på landsmøtet til Arbeidarpartiet, nemleg dette med framtida til fylkeskommunen. No var sikkert årsaka til at statsråden ikkje nemnde det, at ho hadde så lita taletid at det var vanskelig å få med alt. I så måte vil eg no gi ho to minutt til å

svare på denne replikken, om den nyanseforskjellen som vi no høyrde når det gjeld haldningar til fylkeskommunen. Medan leiaren i kommunalkomiteen, representanten Berit Brørby, i dag for så vidt hevda at ho var innstilt på at fylkeskommunen burde leggest ned som politisk og administrativt organ, har vi jo høyrte at statsråden på eit tidlegare tidspunkt snakka om fire eller fem store regionar, som skulle ta over fylkeskommunens rolle – i sin noverande form – i framtida. No har eg sett i avisene at statsråden har auka det talet til ni, men det kunne vere interessant å få høyre kva som no blir resultatet, og om statsråden deler den oppfatninga som leiaren i komiteen har, at fylkeskommunen kanskje bør leggest ned. Eller er Regjeringa ikkje heilt einig med leiaren i kommunalkomiteen?

Statsråd Sylvia Brustad: Nå trenger ikke representanten Solholm legge noe mer i det at jeg ikke nevnte oppgavefordelinga mellom de ulike forvaltningsnivåene i mitt innlegg, enn at det var begrenset med tid, og at det ikke hadde så veldig mye med dette budsjettet å gjøre. Det betyr ikke at jeg ikke er svært opptatt av den problemstillinga, og det er representanten godt kjent med. Vi får også rikelig anledning til å diskutere det når Regjeringa kommer med meldinga i mars-april neste år.

Så vil jeg bare si at det ikke er noe grunnlag for å lage en konflikt mellom lederen av kommunalkomiteen og undertegnede i dette spørsmålet. Vi står selvfølgelig – som også lederen av kommunalkomiteen sa – bak det vedtaket som landsmøtet nå har gjort, nemlig at det skal være et regionalt folkevalgt nivå mellom kommunene og staten. Det står også klart at Regjeringa ønsker å desentralisere oppgaver til primærkommunene og til dette nye regionnivået. Hva det blir, og hvilke oppgaver det er snakk om, vil vi komme tilbake til i forbindelse med den meldinga jeg har snakket om.

Når det så gjelder spørsmålet om de nye regionene skal være som de er i dag, er svaret på det nei. Det vil bli endringer i forhold til hvordan fylkeskommunene ser ut i dag. Hvilke endringer det blir, hvor omfattende, hvor store, antall osv., vil vi komme tilbake til i nær framtid, men det er selvfølgelig også et klart mål og et sjølstendig argument ved denne prosessen – i tillegg til å gi mer makt nærmere der folk bor – å få frigjort ressurser fra administrasjon til direkte tjenester, og at vi skal unngå det som er av dobbeltarbeid i forhold til det som er situasjonen på enkelte nivåer pr. i dag. Vi vil selvfølgelig også gå gjennom den rolle som staten har, for å se på om det er ting vi kan gjøre enklere og mindre styrende enn i dag.

Ivar Østberg (KrF): Statsråden var opptatt både av boligsituasjonen for de som hadde vanskelig for å skaffe seg bolig, og ikke minst av at de mindreårige asylsøkere blir sittende altfor lenge i mottak. I likhet med statsråden er jeg glad for at vi øker integreringstilskuddet fra 300 000 til 365 000 kr. Men samtidig gav statsråden uttrykk for at det var kommuner som hadde det vanskelig. Ved siden av både å erkjenne at det ikke er godt nok slik vi har det i forhold til mindreårige asylsøkere, og at kom-

muner har det vanskelig, tror statsråden at økningen fra 300 000 til 365 000 kr vil være nok i forhold til det å få bosatt de mindreårige asylsøkerne? Slik situasjonen er nå, er den oss ikke verdig.

Det andre jeg kunne tenke meg å spørre om, er det beklagelige faktum at det til tross for at det er stilt både økonomiske og menneskelige ressurser til rådighet, synes som om UDI bruker lengre tid til saksbehandling enn vi i hvert fall hadde håp om. Hvilke konkrete tiltak vil statsråden iverksette for at UDI skal kunne få redusert saksbehandlingstiden?

Og til slutt: Jeg har stilt spørsmål før i denne sal om hva statsråden hadde tenkt å gjøre i forhold til de klimatiske forhold som vi opplever. Klimaet har jo spilt nordmenn et puss i tiden etter også, men sist vinter var det snøskred, og i proposisjonen står Finnmark og Nordland omtalt som snøskredfylkene. Jeg går ut fra at det er en forglemmelse når Troms ikke er med der. Det er der de fleste ulykkene og dødsulykkene har skjedd, og der de fleste skred har gått.

Statsråd Sylvia Brustad: Jeg er – som flere har sagt her i dag – svært bekymret spesielt for situasjonen til enslige mindreårige, som også representanten Østberg var opptatt av. Der har Regjeringa gjort flere ting overfor kommunene. Vi har for det første hatt bosettingskonferanser rundt omkring i hele landet, hvor alle landets kommuner har vært representert. Og noe av det vi fokuserte mye på der, var nettopp at vi trengte å få bosatt de enslige mindreårige mye raskere. Vi har – også jeg personlig – hatt kontakt med Kommunenes Sentralforbund i flere omganger og prøvd å appellere og oppfordre kommunene til å gjøre sin jobb. Det svaret jeg da har fått, er at kommunene har for lite penger. Det har vi tatt på alvor gjennom integreringstilskuddet. Og på direkte spørsmål fra representanten Østberg om det er nok, kan jeg si at det er hva kommunene sjøl har bedt om, og da regner jeg med at det er nok, og da forventer jeg også at kommunene stiller opp.

Det andre som kommunene har påpekt overfor meg, er at det har vært for lite penger til å bygge boliger for, også for denne gruppa. Det mener jeg at Regjeringa har tatt på alvor, og at Stortinget vil slutte seg til økt tilskudd i Husbanken. Jeg vil for øvrig også komme tilbake til enda flere tiltak i forbindelse med den meldinga som legges fram om veldig kort tid, for jeg mener det er helt uakseptabelt at vi lar unger bli sittende i mottak i måneder og år. Jeg er innstilt på å gjøre alt som står i min makt for å hindre at det skal fortsette slik, og det er det som er bakgrunnen for at vi foreslår en ny bosettingsmodell. All erfaring viser, og dette er ikke noe nytt fenomen nå, at hvis vi ikke gjør noe mer radikalt på dette området, vil disse ungene fortsatt sitte der i måneder og år. Det er jeg ikke villig til å akseptere, og det håper jeg et flertall her i huset kan bli enig med Regjeringa om når vi skal behandle det.

Når det så gjelder saksbehandlingstida i UDI, er jeg i likhet med representanten Østberg svært bekymret for at det tar for lang tid i for mange saker. Det var bakgrunnen for at jeg bad om å få en rapport fra Utlendingsdirektora-

ret med forslag til hva man kunne gjøre for å redusere saksbehandlingstida. Den har jeg nå fått på bordet. Jeg skal love at jeg skal gå gjennom den meget raskt og komme tilbake med forslag til tiltak i meget nær framtid.

Erna Solberg (H): Jeg er enig med statsråden i at det haster å gjøre noe med UDI. Det er flere områder innen UDI som jeg tror det hadde vært behov for å få en uavhengig gjennomgang av, bl.a. å finne hvor flaskehalsene egentlig ligger, forenklingen i regelverket. Men det går også på enkelte andre områder, som forutsigbarheten for dem som driver mottak, signalene som sendes. Vi har en sak som vi i forbindelse med budsjettet har tatt opp med statsråden i brev form, nemlig det nye transittmottaket, problemene knyttet til hvor den byggesaken egentlig står, og når man kommer i gang. Statsråden har vært veldig klar på at det skal begynne å virke til våren. Alle signalene vi har fra dem som er ute i marken, sier at det er det plent umulig å få til, men jeg håper at de brevene som statsråden har sendt til oss, hvor hun sier at det skal det, er det som kommer til å være gjeldende politikk, og som kommer til å bli realisert. Foreløpig er det ikke engang, så vidt jeg vet, inngått avtale med flyvåpenet om bruk av området.

Jeg har lyst til å ta opp en sak som er tatt opp i et mindretallsforslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, og det er spørsmål om å få en orientering om status knyttet til Reform 97. Jeg har i brev til statsråden tatt opp spørsmålet om man mener seg endelig ferdig, og jeg har fått til svar at man mener seg endelig ferdig med å rapportere – også om kompensasjon – i denne saken. Jeg har forstått fra andre partier at man har lagt vekt på at kontrollkomiteen også skulle ha behandlet saken. Men det kontrollkomiteen sa i forbindelse med behandlingen, var at departementet selv har vist til at man har gitt Norges Forskningsråd i oppgave å evaluere arbeidet med Reform 97, herunder de økonomiske spørsmål. Jeg synes det er noe forbausende at man er ferdig med en sak og ikke vil rapportere til Stortinget, som Stortinget har forutsatt skal skje, når det fortsatt pågår et forskningsprosjekt knyttet til den, og som vi egentlig bør få en sak tilbake på.

Statsråd Sylvia Brustad: La meg først få si noen få ord til om UDI og saksbehandlingstida, i og med at representanten Solberg også var inne på det. Jeg tror vel kanskje at vi alle, uansett hvilke partier vi representerer, må gå litt i oss sjøl når vi pålegger UDI å prioritere alt på en gang, i hvert fall svært mye, enten det er kosovoalbannere, kriminelle eller det er enslige mindreårige. Det er mange ting vi har pålagt dem å prioritere, og da er det i hvert fall veldig viktig å erkjenne at det betyr at det er noen som må gjøre den jobben, og at det også koster noen penger. Men jeg mener vi må ha en meget åpen holdning og se på alle mulige tiltak for å få redusert saksbehandlingstida. Kanskje kan det også være slik at det kan være noe som kan løstes ut fra UDI, som andre kan ta seg av. Men det skal vi komme tilbake til i løpet av veldig kort tid.

Når det så gjelder spørsmålet om Reform 97, har vi, som representanten Solberg sa, hatt en brevveksling om det. Der er det slik, som jeg også har orientert om i brevet, at investeringskompensasjon hele tida har vært basert på objektive data og beregningstekniske forutsetninger, og det har aldri vært lagt opp til at investeringskompensasjon skulle være en refusjonsordning. Stortinget har også ved behandlinga av St.prp. nr. 39 for 1995-96 og ved flere senere anledninger sluttet seg til denne måten å kompensere kommunene på. Kommunaldepartementet la i St.prp. nr. 60 for 1997-98, Om kommuneøkonomien 1999 m.v., fram sitt forslag til oppfølging av Kostnadsberegningssutvalgets innstilling, som Stortinget også sluttet seg til. Oppfølgingen førte direkte til Kostnadsberegningssutvalgets arbeid, og på bakgrunn av dette var investeringsramma som grunnlag for investeringskompensasjon i forbindelse med Reform 97 endelig fastsatt. Stortinget sluttet seg også ved denne anledning til prinsippet om å legge objektive data og beregningstekniske forutsetninger til grunn for investeringsramma. Det er på bakgrunn av det at Regjeringen ikke tar sikte på å presentere saka på nytt for Stortinget. Skulle det imidlertid mot formodning komme fram nye opplysninger, er det klart vi vil forholde oss til det, men så langt er det ikke noe som tyder på det.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Senterpartiet er fornøgd med at Regjeringa, på same måten som førre regjering, styrkte budsjettet med auka rammer til Husbanken. Vi er også nøgde med auka butilskot. Vi ynskjer at bustader for bustadlause skal lyftast meir fram. Vi har forventningar til det samarbeidet som er etablert mellom departementet og dei fem største byane, men vi er urolige for at det framleis vil ta tid før det blir bustader av det.

La meg ta eit eksempel. I Stavanger Aftenblad den 7. november står å lesa at planar Stavanger kommune hadde for 2001 om bustader til 57 sterkt rusbelasta kvinner, no er lagde på is. Dette er kvinner utan fast bustad, med hospits og andre midlertidige løysingar som alternativ. Stavanger kommune gjer i desse dagar vanskelege avvegingar for mange av sine svakaste og mest utsette grupper. Eg kjenner ikkje godt nok bakgrunnen for nedprioriteringa av dette konkrete tiltaket. Det ligg nær å tru at det m.a. kan ha med den kommunale eigendelen å gjera. Det er ein tankekross at det er 13 ubrukte millionar igjen i år, samtidig som det er trengande som ikkje har utsikt til ein permanent stad å bu. Eg ventar ikkje at statsråden kan kommentera dette spesielle eksemplet, men eg vil be henne undersøkje det noko nærare. Eg vil òg be henne sjå på korleis ho endå betre kan informera om kva midlar som er disponible, og eg ynskjer òg at ho vurderer kva eigendel ho kan bidra med innafør dei midlane vi har til disposisjon, slik at midlane verkeleg blir brukte i 2001.

Statsråd Sylvia Brustad: Som jeg har sagt, deler jeg fullt og helt bekymringa over at det er for mange i Norge som ikke har tak over hodet, ikke har noe ordentlig sted å bo, og jeg kan forsikre at Regjeringa har stor oppmerksomhet omkring det, og at jeg også vil bidra til at vi fra

vår side, sammen med Stortinget, skal gjøre det vi kan med denne situasjonen, noe som selvfølgelig er nødvendig. Det er en uakseptabel situasjon.

Jeg skal sjekke opp den saken som representanten tok opp, og kan ikke si noe mer om det nå. Men generelt: Når det gjelder tilskudd til bostedsløse, så får de første prioritet innenfor de ordninger vi har pr. i dag. Det er penger nok. Det er også slik at hvis det er noen kommuner som ønsker å få penger i år, så vil de få tilsagn om det i år. Det som er problemet, er at det mange steder er mangel på ideer og konkrete forslag til hvordan dette skal løses. Og der har vi, som også representanten Kleppa viste til, en dialog med de største byene i dette landet, for det er selvfølgelig der problemet er størst. Jeg kan forsikre at jeg personlig også videre kommer til å følge med svært nøye for at vi sammen skal få til tiltak når det gjelder dette, for verken regjering eller storting kan bygge disse boligene. Det må kommunene, sammen med boligbyggelag, gjøre. Så må vi sørge for penger og at regelverket er slik det skal være. Og det skal jeg, sammen med Stortinget, sørge for at det er, og samtidig sørge for at dialogen og informasjonen er slik den bør være overfor de kommuner som har de største utfordringene på dette området.

Jeg vil ellers bare opplyse om at jeg i juli sendte et brev til alle landets kommuner hvor jeg vedla dokumentet om en mer solidarisk boligpolitikk, hvor bostedsløse er et av punktene. Så alle kommunene i landet har blitt oppfordret, og det har vært spesielle møter med de fem store byene. Men dette er et arbeid som jeg selvfølgelig skal fortsette, for jeg deler bekymringa for denne gruppa og vil gjøre det som står i min makt for å bidra i den sammenheng.

Karin Andersen (SV): Statsråden sier at vi, og Regjeringen også, skal bidra med det vi kan, når det gjelder å skaffe boliger. Da er SVs spørsmål: Ja, gjør vi det? Bidrar vi med alt vi kan? Kan vi ikke mer enn det vi gjør i dag? SV mener at vi må kunne noe mer, for dette går for smått. Statsråden viser helt riktig til regelverk, penger osv., og at det i hovedsak er kommunene som har ansvaret. Men hvor lenge skal vi da vente på at kommunene tar dette ansvaret som noen av dem prøver, men ikke greier fordi de ikke vet sin arme råd, og andre er motvillige til fordi de ikke synes dette er prioritert nok. Det er en av grunnene til at SV nå har fremmet et forslag om at staten skal gå inn også på eiersiden, for statsråden sier jo sjøl at det mangler ideer, det mangler initiativ til å få satt i gang disse tingene. Det er penger, men det mangler initiativ. Hadde det ikke da vært riktig at staten hadde gått inn for også på eiersiden å bidra med både ideer og initiativ til å få dradd dette i gang forttere? Jeg skjønner ikke hvor lenge vi skal vente; manglene er store og det går *altfor* smått. Et slikt initiativ kunne jo også bidradd mer til å få bygd boliger til mange av de asylsøkerne som vi ønsker kunne komme ut av asylmottakene raskere enn i dag.

Til slutt vil jeg spørre om noe som ikke noen har snakket om i dag, men som faktisk er en del av kommuneøkonomien, og det er kollektivtrafikken. Tilskuddene til skoleskyss, til skyssordningen for funksjonshemmede og

vanlig kollektivtrafikk ligger faktisk der. Problemet er at kommunalkomiteen og Stortinget ikke får noen orientering verken i budsjettet eller i kommuneøkonomiproposisjonen om hva slags kvalitet vi får for pengene, hvor mye vi får for de pengene vi legger inn, eller i det hele tatt hvordan det står til med kollektivtrafikken. Den er fryktelig stemoderlig behandlet, og da blir det også dyrt og dårlig.

Statsråd Sylvia Brustad: Når det gjelder spørsmål omkring bostedsløse, viser jeg for så vidt til det svaret jeg gav til representanten Meltveit Kleppa. Jeg er ikke enig med representanten Karin Andersen i at Regjeringa har gjort lite. Det er selvfølgelig slik at alle kan vi vel sikkert gjøre mer, men på dette området føler jeg faktisk, og mener, veldig sterkt at Regjeringa har gjort veldig mye i løpet av kort tid. Vi har i løpet av få måneder lagt fram en egen handlingsplan for å gjøre noe med dette, særlig overfor denne gruppa. Vi har lagt penger på bordet, noe som et flertall i Stortinget slutter seg til – det er jeg veldig glad for. Vi har tatt initiativ til endringer også av lover og regelverk, og det har vært gjennomført møter med mange kommuner, spesielt de store bykommunene, som vi har et nært samarbeid med for å gjøre noe spesielt overfor denne gruppa. Så det vi trenger, er altså at flere kommuner kommer på banen med planer og ideer. Og penger er altså ikke noe problem i forhold til dette, det har vi nok av, men det er viktig at vi får fart på det andre, og det skal jeg fra Regjeringa si side love at vi kommer til å følge opp.

Jeg tror ikke det er noen god løsning at Regjeringa går inn på eiersida i forhold til det å bygge eller eie boliger, heller ikke overfor denne gruppa. Jeg tror det er viktig at vi sørger for at pengene er der, at regelverket er i orden, og at vi gjør de andre tingene som vi skal gjøre, men at det er kommunene som i hovedsak har hovedansvaret for dette, forhåpentligvis i samspill med boligbyggelagene, som også på dette området kan spille en meget viktig rolle.

Ellers er jo representanten Andersen veldig godt kjent med at Regjeringa er i gang med en gjennomgang av de eiendommer og boliger og tomter som staten eier – som statsråd Kosmo står i spissen for – for å se på om det er noen av dem som kan gjøres om spesielt i forhold til unge mennesker. Der har vi allerede kommet med noen konkrete forslag, og vi jobber videre med det.

Når det gjelder det siste spørsmålet som representanten Andersen tok opp, i forhold til funksjonshemmede og skoleskyss og kvalitet, får jeg ta med meg de synspunktene videre, og så får vi komme nærmere tilbake til det ved en annen anledning, da tida mi nå er ute.

Presidenten: Replikorkordskiftet er omme.

Sverre J. Hoddevik (H): Vi er på veg inn i stortingsperiodens siste budsjettår, og i den forbindelse kan det kanskje være greit med noen generelle refleksjoner og visse små tilbakeblikk.

For kommunalkomiteens ansvarsområde, som ellers, er det meste lagt fast i forliket mellom Arbeiderpartiet og

sentrum. Likevel er det slik at de to siste regjeringkonstellasjonene uttrykker seg verbalt ulikt. Jeg tenker her på perfektjonering av inntektssystemet og de andre rammebetingelsene for kommunenes og Distrikts-Norges økonomi.

Det er unektelig et framskritt når Arbeiderpartiet som regjeringsparti skriver om et likeverdig tjenestetilbud i dette landet, i motsetning til sentrum, som stadig vekk hevder at vi hadde bruk for et kvalitativt bedre tjenestetilbud i enkelte deler av landet for politisk å styre folks bo- og levestandard. Møysommelig har vi også faset inn tapskompensasjon gjennom fem år, som var den ikke utreda delen av det inntektssystemet som Rattsø la den første handa på. Vi har nå sjansen til å fase ut tapskompensasjonen, riktignok under delvis betingelse av kompensasjon for tapt kompensasjon.

I objektivitetens navn skal også Regjeringa utrede kriterier for rus og sosiale forhold i inntektssystemet. Dette mener vi er viktig. Vi minner også om at flertallet tidligere har bedt om en gjennomgang av regionaltilskudd, hovedstadstilskudd og Nord-Norge-tilskudd i kommuneøkonomiproposisjonen for 2002. Terskelvirkningene av regionaltilskuddet har vært et gjennomgangstema i denne type debatter i flere år.

Men distriktpolitikk er likevel mye mer enn offentlig sektor. Rammebetingelsene for privat næringsliv er absolutt avgjørende for et levedyktig Distrikts-Norge. Høyre har i en årrekke satset på framkommelighet gjennom forslag til økte veginvesteringer – likeens ressurser til forskning og utdanning og bedre rammevilkår for de små og mellomstore bedriftene. Et lønnsomt næringsliv er fundamentet for all annen samfunnsutvikling, og dette gjelder ikke minst i Distrikts-Norge. Hovedinntrykket av forliket er derimot struping av næringslivets rammebetingelser gjennom konjunkturavgift og avskrivningsregler bl.a., og slik en styring av arbeidskraften bort fra konkurranseutsatt næringsliv og til fordel for et anslått behov i offentlig sektor.

Helt til slutt en kommentar til en helt spesiell del av kontaktflata mellom offentlig og privat sektor, nemlig Aetats utvikling av betalingstjeneste i arbeidsmarkedet. Sett frå vår side burde Aetat overlate denne aktiviteten til private. Men i innstillinga ser vi dragkampen om organisasjonsformen til denne virksomheten som Aetat er i ferd med å bygge opp. Dersom denne aktiviteten ikke blir skilt ut fra Aetat, vil det hefte konkurransemessige og habilitetsmessige forhold til aktiviteten, og flertallet peker på at kryssubsidiering er et nærliggende problem. Et flertall mener derfor at det er naturlig å komme tilbake til endelig organisering i en egen sak i 2001 eller i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2001.

Statsråd Jørgen Kosmo: Jeg er glad for at Stortinget i hovedsak slutter seg til Regjeringens opplegg for arbeidsmarkedspolitikken for 2001, herunder innretningen av tiltakene og innsatsen overfor yrkeshemmede.

Situasjonen på arbeidsmarkedet er heldigvis langt bedre enn hva mange la til grunn bare for kort tid tilbake. Som følge av kraftig reduksjon i investeringene, særlig i

oljerelatert industri, og lavere aktivitet i verftsindustrien var det i fjor bekymring for sysselsettingsreduksjon og at den økte arbeidsledigheten ville ta av. Slik har det ikke blitt. Det seneste året har sysselsettingen økt med 12 000 personer, og aldri har flere deltatt i arbeidslivet enn i 3. kvartal i år. Spesielt har den gode utviklingen i store deler av servicesektoren medført et svært bra arbeidsmarked spesielt for ungdom. La meg imidlertid ikke understå at det fortsatt er kjempestore utfordringer i arbeidsmarkedspolitikken, og at vi har høye ambisjoner om å nå enda lenger.

Arbeidsmarkedsetatens statistikk viser at over 60 000 personer er arbeidsledige. Det er noen flere enn på samme tid i fjor. Økningen har i stor grad funnet sted innen deler av industrien, og særlig berørt har Sørvestlandet vært. Jeg er glad for at langt de fleste arbeidsledige relativt raskt kommer tilbake i arbeid, og at antallet langtidslidende fortsatt er lavt og stabilt. Vi har imidlertid fortsatt en jobb å gjøre i å mobilisere arbeidskraftsressurser, både blant langtidslidende, innvandrere og yrkeshemmede. I nasjonalbudsjettet legger Regjeringen til grunn at arbeidsledigheten ikke skal øke i 2001, og det er i tråd med de muligheter de fleste prognosemakere forespeiler oss.

Når det gjelder den petroleumsrelaterte leverandøriindustrien, vil vi sørge for at det blir satt i verk tiltak ved behov for å sikre kompetansen i en tid med lavt aktivitetsnivå og for å omstille grupper av ansatte til nye oppgaver. Vi må samtidig ha et øye for at det totale antall tiltaksplasser som bevilgningene gir rom for, nyttes med sikte på å nå de samlede arbeidsmarkedstiltakene og de prioriteringene både storting og regjering har gjort.

I enkelte deler av arbeidsmarkedet er det faktisk mangel på arbeidskraft. Særlig gjelder dette i deler av bygge- og anleggssektoren og i helse- og omsorgssektoren. Denne situasjonen tar Regjeringen veldig alvorlig. Regjeringen skal følge opp Sandman-utvalgets forslag til hvordan veksten i sykefraværet og uføretrygdingen kan reduseres. Regjeringen vil også vurdere forenklinger i regelverket for arbeidsinnvandring. Til sammen skal oppfølgingen av disse sakene gi en bedre tilgang på arbeidskraft innenfor spesielle områder.

Komiteen har vært opptatt av at personer med lese- og skrivevansker skal få et godt tilbud med tanke på overgang til ordinært arbeid. Jeg er enig i dette. Departementet vil i et eget brev til Aetat Arbeidsdirektoratet ta opp spørsmål knyttet til Aetats innsats for personer med lese- og skrivevansker – både på grunnlag av interpellasjonsdebatten tidligere i høst og på grunnlag av budsjettinnstillingen og det som komiteen her har sagt.

Når det imidlertid gjelder komiteflertallets henvisning til at «formelle krav til f.eks. oppmøte til faste klokkeslett» ikke må stå i veien for at tiltak blir brukt, må jeg tillate meg en bitte liten kommentar. Jeg går ut fra at komiteflertallet med dette ikke har ment at det ikke skal stilles krav til deltakerne som sikrer at de får utbytte av kursene. Jeg minner om at vi alle må tilpasse oss krav til oppmøte til nærmere fastsatte klokkeslett. Dette må også gjelde under forberedelse til arbeidslivet. At man må være fleksibel i forhold til enkeltmennesker, betyr ikke at

man skal lempe på kravene til de som utmerket godt er i stand til å følge de kravene som er satt opp.

Jeg vil legge til at Regjeringen vil komme tilbake til spørsmålet om støtte til arbeidsreiser for funksjonshemmede. Dette vil gi et ytterligere grunnlag for å sikre funksjonshemmedes deltakelse i arbeidslivet og dermed også gi et tilskudd til å redusere mangelen på arbeidskraft.

Jeg har merket meg at komiteen i likhet med departementet er opptatt av at arbeidsmarkedsetatens tilbud av tjenester mot betaling fra arbeidsgiver skal skje innenfor ryddige rammer. Departementet legger opp til at disse tjenestene skal tilbys fra egne enheter i etaten – Aetat Bedrift – som selv skal utføre produksjon, salg og markedsføring av tjenestene. Vi vil komme tilbake senere i vinter, forhåpentligvis i vår, med forslag til omorganisering av hele arbeidsmarkedsetaten, hvordan den endelige organisering av Aetat Bedrift skal være. Jeg vil bare avslutningsvis understreke at for meg er det dog avgjørende at Aetat Bedrift og vikartjenesten skal være en del av de samlede arbeidsmarkedstiltakene, og ikke spesielt en forretningsmessig virksomhet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Lodve Solholm (Frp): Arbeidarpartiet ville ikkje eller fekk kanskje ikkje lov til å vere med på følgjande merknad:

«Flertallet viser til at dagens organisering medfører behov for å se nærmere på konkurransemessige og habilitetsmessige forhold i etaten. I dag tilbyr arbeidsmarkedsetaten både formidlingstjenester og tjenester mot betaling på lik linje med private utleieselskaper samtidig som Arbeidsdirektoratet fungerer som kontrollør av bestemmelsene om utleie og privat arbeidsformidling. Flertallet vil påpeke at kryssubsidiering er et nærliggende problem når samme person kan tilby både betalingstjenester og tradisjonelle gratis tjenester fra Aetat. Flertallet mener det er behov for en vurdering ...»

– og vidare meiner fleirtalet at Konkurransetilsynet bør sjå nærmare på dette.

Meiner då statsråden at kryssubsidiering ikkje er eit problem i denne samanhengen? Meiner statsråden vidare at det ikkje er noko problem at ein og same person er kontrollør og seljar av tenester han sjølv skal kontrollere? Meiner statsråden at Konkurransetilsynet ikkje bør sjå på dette problemet, eller vil statsråden følge fleirtalet i komiteen, som vil at dette skal Konkurransetilsynet sjå på, og at vi skal få ei tilbakemelding om dette i løpet av varen?

Statsråd Jørgen Kosmo: Jeg har merket meg den merknaden som komiteens flertall har. Den er verken noe bedre eller noe dårligere enn den merknaden som Arbeiderpartiets fraksjon har. De har samme intensjon, at vi skal sørge for at vi har en organisering av virksomheten som er slik at vi ikke har uheldig kryssubsidiering.

Det skulle ikke være noe grunnlag for representanten Solholm for å spørre meg om det, for jeg har kommuni-

(Statsråd Kosmo)

sert til komiteen så mange ganger at det ikke skal forekomme uheldig kryssubsidiering. Jeg er selvsagt opptatt av å bruke Konkurransetilsynet som et viktig instrument til å påse at slikt ikke blir gjort. Samtidig har jeg altså synliggjort overfor komiteen også tidligere at kontrollrollen skal ryddes opp i. Det er ikke akseptabelt at den etat som driver virksomhet på det samme området som mange gjør i det private markedet, skal kontrollere de som er i det private markedet. Dette skal vi komme tilbake til, og jeg tar sikte på å ha brakt orden i de forholdene før 1. januar 2001.

Anita Apelthun Sæle (KrF): Eg må også spørja litt om Aetat, for fleirtalet er bekymra for at dagens ordning i Aetat skal føra til kryssubsidiering og habilitetsproblem.

Det er heilt klart at når same person kan tilby både gratistenester og betalte tenester, vert det lett samrøre av det. Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon meiner at dagens ordning ikkje held internasjonale mål – kort sagt at Noreg vil tapa i ei eventuell ESA-sak. Fleirtalet har derfor bedt om at Konkurransetilsynet vurderer konkurransevilkår og habilitetsspørsmål.

Ser statsråden at hans organisering av Aetat kan vera tvilsam, og at eit opplegg i tråd med Ot.prp. nr. 70 for 1998-99 frå Bondevik-regjeringa ville ha rydda opp i gråsone og samrøre?

«Et enklere Norge» – for å ta det òg – og kampen mot skjemaveldet var eit prosjekt Bondevik-regjeringa la til rette for, men som ikkje vart fullført. Eg kjenner ein tømrar som er flink til å byggja hus, men han er ikkje flink til å fylla ut skjema. Hans vesle forretning har absolutt ikkje kapasitet eller økonomi til å fylla ut dei bunkane med skjema som forskriftene forlanger. Kva kan og vil statsråden og Regjeringa gjera for at skjemaveldet ikkje skal drukna kommunar, teknisk etat og dermed – som konsekvens – min venn, tømrraren?

Statsråd Jørgen Kosmo: Ambisjonen er jo selvsagt at vi ikke skal tilby tømrreren ekstra voksenopplæringskurs i å fylla ut skjemaer, men at vi skal prøve å gjøre dette så enkelt at det skal være mulig for alle å kunne være ansvarlig, både i forhold til det produktet man skal levere, og den som skal motta produktet, og ansvarlig i forhold til de vanlige, generelle regler som man skal følge innenfor byggevirksomheten i Norge. Vi er i gang med det. Og det har jeg sagt et utall ganger – de deler av det prosjektet «Et enklere Norge» som den tidligere regjeringen satte i verk, som har fornuft i seg, skal vi selvsagt følge opp. Det betyr ikke at alt kommer til å bli fulgt opp, men store deler av det.

Så må jeg si at jeg ville ha ventet med liberalisering av arbeidsmarkedet til årsskiftet 2000-2001, fordi jeg skulle ha alt dette på plass. Men det var stortingsflertallet som presset igjennom en løsning der man absolutt skulle ha dette gjennomført pr. 1. juli. Derfor har vi på enkelte områder hatt litt trøbbel med å få på plass den organisasjon som arbeidsmarkedsetaten skal ha for å kunne drive den-

ne virksomheten innen de generelle arbeidsmarkedstiltakene, som også er så klart avdelt at det ikke blir noen beskyldninger eller mistanker om kryssubsidiering. Jeg mener faktisk at den modellen vi har valgt ved å skille dette ut i en Aetat Bedrift – som skal dele på husleien med resten av virksomheten, som skal føre et eget regnskap, der det helt klart og tydelig går fram hvilke ressurser man har brukt – har en slik innretning at det ikke er muligheter for uheldig kryssubsidiering. Dersom det likevel skulle oppstå mistanke om det, har vi Konkurransetilsynet, som kan gå inn og se på dette. Og jeg føler meg helt trygg på at dette skal vi ha mye bedre og greiere organisering på enn mange EU-land har på sine arbeidsmarkedsbedrifter. Så jeg føler meg altså helt trygg også i forhold til ESA. Det hadde kanskje vært en fordel å vente til årsskiftet – men vi er i gang.

Sverre J. Hoddevik (H): Til et litt annet tema: Vi ser i Dagbladet for en uke siden at statsråden har besøkt LO Stats kartellkonferanse på Gol, og det kom fram i avisen at det skulle være 80 000 for mange som jobber i kommunene, og at Kommune-Norge skal endevendes. Hvis statsråden er rett sitert, sa han:

«Hvis folk ikke er fornøyd med offentlige tjenester, vil folk velge private løsninger. 50 prosent har råd. De andre 50 prosentene vil tape.»

Kan statsråden gi en tilleggskommentar på dette med private løsninger? Er det her i tilfelle snakk om tilrettede private løsninger bestilt gjennom det offentlige gjennom konkurranseutsetting, eller er det helt andre private, frie initiativ det her måtte være snakk om i denne sammenhengen?

Og kanskje det går an å bringe inn et tilleggstema på tampen: Vi vet at kommunalkomiteen og Stortinget for øvrig har lagt inn effektiviseringspotensial gjennom et strukturønske i Kommune-Norge, der man ikke bare gjennom ti års lovnader om basistilskudd, men også gjennom regionaltilskudd skal kunne katalysere en sammenslutningsprosess. Ser denne statsråden, eventuelt i samråd med andre statsråder, behov for ytterligere virkemiddel for å få til en effektivisering i Kommune-Norge på et strukturspørsmål?

Statsråd Jørgen Kosmo: Jeg synes det er flott at Stortinget er utålmodig i forhold til fornyelsesprosessen. For forutsetningen for å lykkes med fornyelsesprosessen er at storting, regjering, departement, direktorater er villige til å slutte å detaljstyre Kommune-Norge, ytre statlige etater – jeg hadde nær sagt også enkeltindivider i Norge. Og når Stortinget er utålmodig og ønsker å få slutt på denne detaljstyringen, føler jeg meg ganske trygg på at vi skal lykkes. Og da skal jeg gjenta det jeg sa på Gol. Det er altså 700 000 ansatte i stat og kommune. Flytter vi 5 pst. av de ressursene fra administrasjon og byråkrati til tjenesteproduksjon, så er det 35 000 mennesker, og det er et ganske skikkelig løft. Det klarer vi selvsagt ikke å gjøre i løpet av et par år, men det klarer vi å gjøre over tid, hvis vi foretar de rette grepene.

Jeg mener at hvis vi i et land med 4,5 millioner mennesker ikke er i stand til innenfor helse, omsorg og skole å tilby gode fellesskapsløsninger, så vil vi ha tapt. For i det øyeblikket folk ikke er fornøyd med de fellesskapsløsningene som vi er så intenst avhengig av for å unngå skillet mellom pengebøkene til folk, så vil de som har mest, kjøpe seg tjenester enten her i landet eller i utlandet. Og da forbruker man ressurser som vi skulle ønsket å kunne fordele til dem som trenger det mest. Det er derfor vi i denne fornyelsesprosessen også er opptatt av å beholde de fellesskapsløsninger som vi skal ha for å fordele på en riktig og fornuftig måte. Derfor er ikke fornyelse snakk om konkurranseutsetting og privatisering. Fornyelse er snakk om å iverksette de virkemidlene som gjør at vi kan få større frihet, større fleksibilitet, til i de ytterste tjenesteproduiserende leddene å treffe de viktige valgene.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Statsråd Kosmo har tatt på seg eit spennande og krevjande arbeid, der eitt av elementa er ein gjennomgang av Aetat med sikte på å gjera den til ein endå meir tenleg reiskap for sysselsetjing av fleire.

For meg har opphaldet i kommunalkomiteen desse siste månadene gitt meg moglegheit til å lytta til erfaringane frå ulike bedrifter for yrkeshemma. Eg er imponert over den innsatsen som der vert ytt over lang tid, og òg over dei supplementa som ulike jobbskapingssjanser utgjer. Ei mjukare arbeidslinje var ein av strategiane i utjamningsmeldinga, dvs. moglegheit for fleire til å kombinera arbeid og trygd og slik ha ei tilknytning til arbeidslivet.

Eg registrerer at statsråden ynskjer større variasjon i bruken av dei midlane han har til disposisjon. Det trur eg er rett. Samtidig ynskjer vi i Senterpartiet å understreka at vi trur det er naudsynt å gi fleire personar moglegheiter, både gjennom ASVO-bedrifter, gjennom arbeid med bistand og gjennom lønns subsidiar. Vi forventar at han følgjer opp det som eit fleirtal i komiteen ynskjer å varetta når det gjeld både jobbskapingssenteret og Revita.

Eg vil gi han moglegheit til å seia om han også vil vurderer å utvida moglegheita til å kjøpa arbeidsplassar til yrkeshemma i meir ordinære bedrifter.

Statsråd Jørgen Kosmo: Når 50 000 funksjonshemmede sier at det de ønsker seg mest, er å få lov til å komme i arbeid, må vi være opptatt av å prøve å få det til, på den ene siden fordi vi så intenst trenger deres arbeidskraft, både nå og i framtiden, og på den andre siden fordi vi da kan være med og gi dem som personer en bedre hverdag. Da er det en rekke ting vi må lykkes i å få til.

Jeg ønsker å ha et tilbud som er så fleksibelt at det skal være mulig å gi det rette tilbudet til den enkelte, alt etter hva som er den enkeltes muligheter til å komme seg i arbeid igjen, og vi skal ikke være låst i et rigid regelverk som begrenser oss.

Men jeg har fått en øvre ramme av Stortinget for hvor mye penger jeg har lov til å bruke på dette, samtidig som Stortinget har sagt at vi skal holde aktiviteten innenfor arbeidsmarkedsbedriftene i gang. Da er det liten mulighet til å sjonglere særlig mye, for jeg kan ikke gå utover

rammen. Det er klart at arbeidsmarkedsbedriftene er viktige. Men for mange personer vil kanskje den rette veien tilbake til yrkeslivet være lønnskudd direkte knyttet til en enkelt bedrift, gjerne kombinert med kompetanseheveende kurs, og kanskje også kurs som går på arbeidstrening i deler av den tiden som man er på arbeid, altså en kombinasjon av arbeid og oppfølging.

Jeg skulle ønske at vi hadde mer ressurser, slik at vi kunne eksperimentere mer med ulike fleksible valg rettet spesielt mot den enkelte. Men det kommer, det er jeg overbevist om. Foreløpig må vi forholde oss til de regler og de ytre rammer som er lagt for denne type virksomhet. Men jeg må si: Vi må alle sammen bli bedre til å få til budsjett og tiltaksformer som er mer fleksibelt rettet inn mot den enkelte.

Karin Andersen (SV): Jeg skal ta tak i det statsråden sluttet med: Tiltakene skal være mer fleksible og rettet inn mot individet.

Det er nettopp derfor komiteen har skrevet merknaden om oppmøte, som jeg hørte at statsråden fant litt merkelig. En del av tiltakene er rettet mot folk med lese- og skrivevansker, folk som virkelig har møtt veggen i det allmenlige skolesystemet, og som trenger tilpasset opplegg. Realiteten i disse oppleggene er at folk faktisk kommer igjennom, de kommer så godt igjennom at de kommer på universitetet. Og de kommer i jobb. Da kan vi ikke sitte og si: Fordi man ikke kommer på kurset kl. 7.30 hver morgen, skal man ikke få lov til å komme igjennom. Slik har Aetat sittet og styrt dette til nå. Da går det dårlig.

Statsråden sa at arbeidsledigheten ikke skal øke. Skal den ikke ned, da? Det er jo derfor vi holder på med disse tiltakene. Den skal vel ned? Jeg ønsker at statsråden bekrefter at målsettingen er at den skal under det den er i dag.

Jeg kunne tenke meg å få statsrådets kommentar til SVs forslag om en rekrutteringsmelding for kommunal sektor. Vi mener at det faktisk er nødvendig for å få til den nødvendige omstillingen og moderniseringen av offentlig sektor. Jeg leste i Aftenposten den 30. november at statsråden hadde møtt statsansatte, og der bekreftet han at tusenvis av medarbeidere må bytte jobb. De må nærme pasienten, nærmere eleven, dvs. nærmere brukeren.

Betyr denne omstillingen at de ansatte da skal gå ned i lønn, eller tenker statsråden at man kanskje må gå karrierestiger innenfor de mer utøvende yrkene? Hvordan skal man i så fall greie å rekruttere og beholde alle disse folkene, hvis alle skal fortsette å være på grunnstigen livet igjennom? Vi ønsker at flere av dem skal jobbe innenfor disse yrkene. Det er utgangspunktet for SVs forslag, for vi ser at det er helt nødvendig. Da vi fikk en rekrutteringsmelding for lærerne, virket det. Vi er nødt til å få det for kommunal sektor også.

Statsråd Jørgen Kosmo: Vi skal selvsagt arbeide intenst for at arbeidsledigheten skal gå ned – spesielt blant de langtidsledige og blant innvandrergupper som i dag ikke kommer seg inn på arbeidsmarkedet – men vi ligger ganske lavt i europeisk sammenheng. Vi må være forbe-

redt på at vi har store svingninger i industrisysselettingen, så det er ikke bare viktig å få arbeidsledigheten ned, det er også viktig å få den ned på de områdene der vi har de største utfordringene.

Så vil jeg si at jeg er enig med representanten Karin Andersen når hun peker på at med de tariffsystemer vi har i dag, må man bytte jobb for å ha karriereutvikling. Det er ikke særlig bra med tanke på å sørge for å bevare kompetansen og utvikle de enkelte yrkene. Det er helt åpenbart at i hele offentlig sektor, både kommune og stat, må vi jobbe med de tariffsystemer som gjør at vi innenfor enkelte arbeidsplasser på mange måter faktisk låser utviklingsmulighetene slik at vi tømmer arbeidsplassen for kompetanse. Der må vi bli bedre. Da tror jeg i og for seg vi ikke skal prøve å fremme så veldig mange meldinger for Stortinget, men som arbeidsgivere ta ansvaret vårt på alvor og gå inn i de ulike forhandlingene nettopp med den ambisjon i samarbeid med de ansattes organisasjoner å søke å få bygge om de tariffsystemene som vi har. Det er klart dette mer er et tariffspørsmål enn et spørsmål om å lage stortingsmelding om rekruttering.

Så er jeg enig i at for noen vil det være galt å stille for sterke krav til oppmøte, mens for andre vil det være helt håpløst ikke å stille krav om oppmøte. Derfor sa jeg i innlegget mitt at selv om noen har behov for at vi er litt fleksible, behøver det ikke være sånn at vi ikke opprettholder kravene om strenghet for andre.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Einar Johansen (A): Jeg vil ta utgangspunkt i situasjonen i Indre Finnmark med veldig høy ledighet og problemer i reindriftsnæringen. Indre Finnmark har et veldig ensidig næringsliv, der reindriften utgjør den største arbeidsplassen. Når reindriften får store problemer på grunn av overbeiting og rovdyrplager, gir det problemer som det er vanskelig å mestre i en liten kommune. Ledigheten blant ungdom er stor. Det er vanlig at jentene tar utdanning, mens guttene blir igjen. Og siden det ikke er plass til flere i reindriften, blir guttene ofte gående ledig, eller i beste fall deltar i sesongarbeid. Derfor krever Indre Finnmark spesiell oppmerksomhet.

Komiteen har også sagt at myndighetene må følge utviklingen nøye. Men ofte er det slik at det er gode prosjekter som mangler, og ikke bare penger. Derfor må en videreutvikling av næringslivet i Indre Finnmark skje i et nært samarbeid mellom kommunen og det offentlige.

Distriktskommunene har vanligvis en større oppgave og et større ansvar i forhold til næringsutvikling og infrastruktur enn kommuner i de mer sentrale strøk av landet. Dette har Arbeiderpartiet lang tradisjon i å ta hensyn til, og det vil vi fortsette med. Fiskeri og oppdrett er områder som skal videreutvikles i Distrikts-Norge.

Å dele ut konsesjoner til de næringsvake områdene er en billig distriktpolitikk, men som i dag gir størst og hurtigst uttelling. Men da er det viktig at det legges til rette for en slik utvikling gjennom å få på plass en god infrastruktur. For å frakte ferske produkter fra ytterdistriktene må vegnettet både være bygd ut for tungtrans-

port og brøytes slik at det blir en jevn leveranse til markedet. Vi har områder i Finnmark som kan risikere å være isolert i en uke i slengen, fordi vi fortsatt har vegstrekninger som ikke har helårsvegstandard. For å få full uttelling av fiskeri- og havbruksnæringen må vi få bort de største flaskehalsene på vegnettet.

For å få til en ønsket næringsutvikling i Distrikts-Norge er det en del virkemidler som vi må beholde og helst utvide. SND har og bør fortsatt ha en sentral rolle i næringsutviklingen i distriktene. Derfor er det verdt å legge merke til at Fremskrittspartiet har som målsetning å legge ned positive virkemidler i Nord-Norge for å skape rom for sine skatteløfter. En slik politikk vil bare forverre situasjonen, og da er min påstand at Fremskrittspartiet ofrer Distrikts-Norge til fordel for de mer sentrale strøk.

Enkelte fremtredende fremskrittspartiledere i Finnmark sier riktignok at Fremskrittspartiets politikk på dette området ikke skal gjelde i Finnmark. Skal vi ta dette i beste mening – og det skal man jo gjøre – får vi tro at disse ønsker en bedre distriktpolitikk.

En av de samme lederne sa til Dagbladet her i Oslo i høst som svar på en del ubehagelige spørsmål angående distriktpolitikken at han viste til «vår store fader» i sør, nemlig Fremskrittspartiets leder.

Nå viser de siste dagers hendelser i Fremskrittspartiet at det i alle fall i sør er en del som ikke har den samme grenseløse tilliten til lederen i Fremskrittspartiet. Men om Fremskrittspartiets distriktpolitikk blir bedre av den grunn, eller om det fører til andre ting, gjenstår å se.

Kirsti Koll e G r ø n d a h l hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taleid på inntil 3 minutter.

Signe Øye (A): Kommuneøkonomien er en viktig del av denne debatten, selv om den allerede er vedtatt i forbindelse med finansinnstillingen. Aldri før har vel kommunene fått et så stort løft som de vil få til neste år – 5 milliarder kr i økning, i tillegg 3,4 milliarder kr for å dekke økte lærerlønninger og utvidet ferie, og så ytterligere 1,25 milliarder kr til avsetninger til barne- og etterlattepensjoner – det siste som en følge av forliket mellom Arbeiderpartiet og sentrumspartiene.

Et slikt løft for kommunene mener Arbeiderpartiet det var nødvendig å ta etter flere magre år. Jeg har merket meg at representantene fra sentrumspartiene i dag har snakket om kommuneøkonomien med stjerner i øynene. Og det er ikke så rart, for etter flere år med samarbeid med høyrepartiene gikk det ikke så bra med kommunesektorens inntekter. Det er likevel bekymringsfullt at kommunesektorens gjeld vil øke med 30 milliarder kr i årene 1999-2001, selv om 10 milliarder av disse kan tilskrives investeringer i forbindelse med eldresatsingen og grunnskole reformen.

Sentrumspartiene satt med regjeringmakten i to av disse tre årene og hadde flere muligheter til å gjøre noe tidligere. Det gjorde de ikke. Derfor blir det lite troverdig

at viljen nå er blitt så uendelig stor til å foreta gjeldssanering i milliardklassen.

Fremskrittspartiets skatteopplegg når det gjelder kommuneøkonomien, er også interessant lesning. Fremskrittspartiets skatteopplegg inneholder en rekke lettelsener som i stor grad berører kommunesektorens skatteinntekter. Fremskrittspartiets forslag til personbeskatning, sammen med at partiet går mot skatt på aksjeutbytte og foreslår en masse andre skattelettelsener, innebærer for gitte skattører at kommunesektorens samlede skatteinntekter ville blitt redusert med om lag 6 milliarder kr.

Hvordan ville velferdstilbudene til syke, til eldre, til barn og unge da blitt ute i kommunene? Da tror jeg ikke det hadde hjulpet med aldri så mye konkurranseutsetting – og det kan heller ikke skje over natten. Nei, jeg tror selv ikke ordføreren i Os hadde godtatt det. Han ville nok også stilt opp og protestert på et slikt budsjett.

Nå ser jeg at Fremskrittspartiet også kommer med noen eksempler på forskjeller kommunene imellom. Slik er det, og slik må det også i en viss utstrekning være. Men med Fremskrittspartiets opplegg ville alle kommunene få mindre i overføringer.

Eirin Faldet (A): Regjeringen har sammen med fagbevegelsen kjempet for å få ned langtidsledigheten, bl.a. har langtidsledige vært spesielt prioritert når det gjelder arbeidsmarkedstiltak.

Arbeidslivet er preget av store omstillinger og høyt tempo. Kravene til effektivitet og avkastning øker. Stadig flere blir sykmeldt og uføretrygdet, dessverre.

Jeg er glad for at Regjeringen så klart har uttalt at sykelønnsordningen ikke skal svekkes. Arbeiderpartiet kan ikke være med på å svekke ordninger som skal hjelpe dem som blir syke. Folk bør merke seg at Fremskrittspartiets forslag til kutt i sykelønnsordningen vil bety en reduksjon på 60 000 kr pr. år for en som tjener 300 000 kr i året.

I årene fremover vil det være behov for flere mennesker med kompetanse innen omsorg og helse. Ledige hender kan søke utdanning eller ta kurs av kortere varighet for å skolere seg for de ledige jobbene.

Jeg har alltid vært opptatt av de som har gått lengst ledige, og som uforskyldt har mistet jobben sin. Jeg har tidligere tatt til orde for at folketrygdloven § 4-6 bør endres, slik at personer som gjennomgår utdanning eller opplæring, ikke skal miste dagpengene over en viss periode. Jeg er selvsagt klar over at dette må begrenses til den gruppen som trenger det mest, som har gått ledig over en lengre periode og som er i en spesiell aldersgruppe, men det er sløsing med menneskelige ressurser at disse menneskene ikke får anledning til å bruke sine evner. Det bør kunne finnes en løsning slik at voksne mennesker som uforskyldt har blitt arbeidsledige, får mulighet til å skolere seg for arbeidslivet uten å måtte gå på sosialkontoret. Dette gjelder først og fremst de som vi tidligere kalte § 20-elever, og som nå kalles praksiskandidater.

Jeg håper arbeids- og administrasjonsministeren kan se på en slik ordning. I Hedmark fylke har vi prosjektet klart, men det forutsetter at det er lov til å tenke fleksibelt, kreativt og på tvers av etatsgrensene.

Karin Andersen (SV): For å følge opp der Eirin Faldet slapp, kan jeg si at det nå er en enstemmig komitee som går inn for at også Aetat skal samarbeide med andre etater i slike prosjekter – ikke bare strategisk, men også med sine virkemidler. Det er faktisk en åpning Stortinget nå har gitt, så da er det opp til statsråden å virkeliggjøre det. Og det håper vi at han gjør.

Nå hadde jeg kanskje håpet at representanten Faldet, som er i samferdselskomiteen, hadde snakket om kommuneøkonomi og kollektivtrafikk, for tilskuddene til kollektivtrafikken ligger jo innenfor fylkeskommunens rammebevilgninger. Og jeg skal fortsette litt med det jeg snakket om i stad. Problemet er at vi ikke får noen tilbakemelding, verken i St.prp. nr. 1 eller i kommuneøkonomiproposisjonen, på hvor mye vi får til kollektivtrafikken, hva den koster, om prisene går opp eller ned – altså: Får folk et bedre tilbud eller et dårligere tilbud for de pengene vi legger inn her? Det er altså overhodet ingen tilbakemelding. Og det er et problem, for flertallet sier at de ønsker å styrke kollektivtrafikken, og da bør vi få litt mer begrep om hvordan de pengene vi putter inn, faktisk kommer ut i form av tjenester.

Nå vet vi at prisene når det gjelder kollektivtrafikken, øker de fleste stedene, at tilbud legges ned, og at de blir dårligere. Og da velger folk privatbilen, med alle de ulemper som det fører med seg. Så her er vi altså nødt til å ta noen nye grep, og da må vi først og fremst ha kunnskap.

Så til slutt en siste bemerkning om bolig. Penger er ikke noe problem, sier statsråden – det er penger nok til å bygge billige boliger. Det er vel penger der, men SV tviler på at det faktisk er penger nok til å gi tilstrekkelig store tilskudd til at boligene blir billige nok, slik at de som har dårlig råd, har råd til å leie eller kjøpe dem, og slik at kommunene har råd til å gå inn i prosjektene og ikke må stille med for stor egenandel. Det er tilskuddsutmålingen som den er nå, for liten til.

Så er det litt påfallende, synes vi, at Regjeringa og stortingsflertallet velger å gå inn på eiersida i et selskap som heter IT Fornebu, som burde ha greid seg sjøl. Og hvis de ikke hadde gjort det, så hadde det for så vidt ikke gjort noen ting, for de burde ha livets rett aleine, på egne bein. Men når det gjelder de som vi vet ikke greier seg på egne bein, der går ikke staten inn på eiersida når man ser at det går både vinter og vår og år etter år før noe positivt skjer. Det er aldeles ufattelig for SV at det skal være så stivbeint på de områdene der enkeltmennesket er helt prisgitt til det offentlige faktisk gjør jobben sin, mens når det gjelder de næringsprosjektene som vitterlig burde greie å stå på egne bein, der er staten med, både med penger og på eiersida.

Lodve Solholm (Frp): Eg ante vel at eg kanskje ikkje var ein heilt god pedagog lenger, men når eg no to gonger til inga nytte har prøvd å forklare representanten Einar Johansen at vi ikkje brukar ein slik matematikk som det han legg opp til, og at vår distriktpolitikk inneber at verdiane skal bli der dei blir skapte, så trur eg det er mottakaren som har eit problem, og ikkje avsendaren. Men det får jo mottakaren sjølv finne ut av.

Så var Signe Øye frampå med at det vil bli så mykje verre med vår politikk. Ho nemnde 6 milliardar kr osv., osv. Eg må seie at som pedagog er eg heller ikkje særleg imponert over matematikkunnskapane til representanten Signe Øye. Til dømes dette at vårt opplegg ville redusert prisauken med 5 pst.: Når kommunane brukar 250 milliardar kr i året, og 70 pst. av det er lønningar, så vil sannsynlegvis ei prisstigning som er 5 pst. lavare enn den ordinære, føre til at lønnsauken også kan reduserast med 2-3 pst., og då vil enkel – eg understrekar enkel – hovudrekning vise at dette vil føre til ein forbetra kjøpekraft for kommunane på mellom 4 og 5 milliardar kr. Men eg har inntrykk av at enkel matematikk, iallfall det som vi lærte i Arbeidarpartiets einsskule, ikkje er det som blir praktisert i Arbeidarpartiets stortingsgruppe når dei skal rekne ut fordelane og bakdelane med sin eigen politikk.

Det er jo det same som representanten Eirin Faldet var inne på når det gjeld sjukeløn. Ho sa at vårt opplegg vil føre til at ein som tener 300 000 kr, tapar 60 000 kr. Ja, det føreset jo at vedkommande brukar alle moglege og tenkjelege eigenmeldingar og sjukemeldingar. Det står i vårt opplegg at vi skal skjerme kronikarane, men vi går jo ut frå at vi stort sett er friske og arbeidsføre. Det vi er ute etter, er å ta korttidsfråværet, som kostar det offentlege mykje pengar. Det vil også styrkje kommuneøkonomien om ein har moglegheit til å ta inn litt på ein karensdag eller to. Eg vil tru at dei aller fleste ikkje har noko særleg vondt av det så lenge ein klarar å skjerme kronikarane. Det trudde eg at Arbeidarpartiet også ville forstå, sjølv om, som sagt, matematikken frå einsskulen tydelegvis er gløymd i Arbeidarpartiet.

Ivar Østberg (KrF): Representanten Signe Øye påstod at representantene for sentrumspartiene i dag har talt med stjerner i blikket. Ja, om vi så har gjort, er ikke det så rart, for vi har foretatt en historisk flyttesjau. Nesten 22 milliarder kr er blitt flyttet på, samtidig som vi i denne debatten har gitt uttrykk for at vi også har svelget noen bitre piller. Komitelederen gav uttrykk for at hun var glad for det forliket som er kommet i stand, for tyngdepunktet lå mellom sentrum og Arbeiderpartiet. Så vi er nok flere som har hatt stjerner i blikket.

Men jeg blir litt skremt av Signe Øyes historieskrivning og hennes korte perspektiv bakover. Regjeringen Bondevik overtok etter et ultimatum på 36,9 pst. – man kunne ikke styre lenger for sentrum var så uansvarlig. Vi hadde nemlig bidratt til at kommunene fikk et kraftig løft, og vi hadde lovet at minstepensjonistene skulle få 1 000 kr mer i måneden. Vi overtok i en situasjon hvor rentene steg og oljeprisene sank, og vi måtte ta ansvar for en innstramning på 9 milliarder kr. Men vi mestret den oppgaven, og etter at vi hadde styrt en stund, sank rentene, og vi fikk orden på økonomien.

Når man skal fortelle historier, må man ta hele historien og ikke bare brokker av den. Vi er stolte av det vi har gjort, og vi skulle gjerne styrt lenger. Jeg er ikke i tvil om at det da også hadde blitt meget gode budsjetter.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 954)

S a k n r . 2

Innstilling frå kommunalkomiteen om endringar i løyvingar under folketrygda i statsbudsjettet for 2000 (Programområde 33 Arbeidsliv, kap. 2540, 2541, 2542, 2543, 5704 og 5705) (Innst. S. nr. 64 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 25 (2000-2001))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 966)

S a k n r . 3

Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2000 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde (Innst. S. nr. 62 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 27 (2000-2001))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 967)

S a k n r . 4

Innstilling fra kommunalkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Odd Einar Dørum og May Britt Vihovde om strakstiltak for bygging av billige boliger for unge i etableringsfasen (Innst. S. nr. 63 (2000-2001), jf. Dokument nr. 8:68 (1999-2000))

Presidenten: Etter ønske fra kommunalkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 45 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 10 minutter, de øvrige grupper 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikker etter de enkelte innlegg, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Aud Gaundal (A) (ordfører for saken): Dette dokumentet foreslår komiteen vedlegges protokollen. Bakgrunnen for det er at det i dokumentet er mye som samsvarer med de synspunktene som er omtalt både i St.meld. nr. 49, Om boligetablering for unge og vanskeligstilte, og i innstillinga til denne meldinga.

I stortingsmeldinga om Husbankens virksomhet i 1996-97, St.meld. nr. 14 for 1998-99, blir det fastslått at Husbanken må kunne tilby finansiering også ved nybygging i storbyene og pressområdene. I brevet fra statsråd Brustad til komiteen blir dette understreket ved at det sies at man går inn for at Husbanken «kan stå friere i sine kostnadsvurderinger og at låne- og tilskuddsutmåling blir tilpasset deretter slik at kravene til egenkapital blir overkommelig.» Statsråden opplyser videre at Husbankens avdelingskontor for Østlandet skal ha til oppgave å fore-

stå et nært samarbeid med kommunene og utbyggerne i denne regionen.

I likhet med statsråden er komiteen derfor mot at en lager en separat avdeling av Husbanken bare for Oslo. Det å bygge opp dette, bl.a. med eget regelverk, finner heller ikke flertallet i komiteen hensiktsmessig. Det som er viktig å understreke, og som også er forslagsstillernes intensjon, er at Husbankens rolle i Oslo må styrkes.

Komiteen viser også til at man har til behandling et forslag fra stortingsrepresentantene Jan Petersen, Sverre J. Hoddevik og Erna Solberg om å gjøre Husbanken om til en bank for førstegangsetablerere.

Det andre forslaget dette dokumentet omhandler, er spørsmålet om en langsiktig plan for bygging av minimum 2 000 billige boliger pr. år for ungdom i de kommende ti år.

Her viser komiteen til at Boligutvalget, som Regjeringen Bondevik oppnevnte, skal se på de langsiktige perspektivene. Det er nødvendig å gjøre noe i forhold til boliger for ungdom, men en slik tiårsplan mener komiteen bør kunne tas fram når Boligutvalget har avsluttet sitt arbeid i løpet av 2001 og vi har fått en egen stortingsmelding om boligpolitikk i et lengre perspektiv. I brevet fra statsråd Brustad vises det også til at Regjeringa har et klart mål om å komme over 2 000 rimelige boliger til ungdom pr. år.

Forslaget har mange gode intensjoner som Regjeringa allerede har varslet. Ikke minst ble det synlig gjennom «En solidarisk boligpolitikk», som statsråd Brustad la fram i sommer. Her er både statens og kommunenes utfordringer grundig omtalt. Statens ansvar er bl.a. flere studentboliger, flere utleieboliger, særlige tiltak for de bostedsløse og mer aktiv bruk av Husbankens virkemidler i Oslo. Flere må få etableringslån, og vi må få en bedre utnyttelse av eksisterende boligmasse.

Men også kommunene har et ansvar: Det må bli mer kommunal tilrettelegging for økt boligbygging i pressområdene, og en mer aktiv planpolitikk er stikkordet, ikke bare tomter til høyest mulig pris, men en bevisst politikk slik at tomtearealer til utbygging for unge og vanskeligstilte belastes med en lavere tomtekostnad.

I Dokument nr. 8:68 for 1999-2000 blir det påpekt at offentlige myndigheter, entreprenører og finansinstitusjoner må samarbeide tettere. Dette er vi helt enig i, da lokale private aktører i stor grad påvirker situasjonen på boligmarkedet i den enkelte kommune. Derfor må de trekkes inn i et boligpolitisk arbeid i kommunene.

Som sagt: Dette forslaget mener komiteen ikke må avvises, men vedlegges protokollen.

Odd Einar Dørum (V): Jeg er selvfølgelig som forslagsstiller glad for at man kan slå fast at det er et bredt ønske om å få til billige boliger. Jeg skulle gjerne ønsket at man var kommet lenger nå, men jeg tar til etterretning at man avventer Boligutvalgets arbeid. Jeg skal derfor nøye meg med å knytte to merknader til den innstillingen som foreligger.

Den ene merknaden er at jeg tror man skal ta veldig alvorlig og veldig grundig det som er de spesielle admi-

nistrative og forvaltningsmessige grep for at Husbanken skal fungere effektivt i en kommune som Oslo. Når forslaget er formulert slik som det er gjort fra min og May Britt Vihovdes side, er det bygd på ganske lang erfaring. Og det er ikke alltid slik at de blikk som man har, sett fra statens side, og gjerne fra en statsrådsposisjons side, alltid er lik det som er det riktige når man skal prøve å få løsningene nedenfra, slik bl.a. statsråden har oppfordret til. Så den markering som ligger i forslaget om å finne ordninger for Husbanken i storbyområdet Oslo som i praksis fanger opp livssituasjonen her, er vårt hovedanliggende, og jeg håper at det hovedanliggendet kan bære lenger enn den positive støtten vi har fått fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, som på vegne av sentrum står for disse synspunktene i komiteens innstilling, for jeg synes det er vel verdt å ha det vurdert. Det hjelper ikke å ha gode intensjoner hvis man ikke oppfatter det som er den helt spesielle og i noen sammenhenger for mange mennesker dramatiske utfordring på boligmarkedet i hovedstaden.

Den andre merknaden min er rett og slett fra denne talerstol å gi den saksopplysning at i den byrådsavtale som nå er framforhandlet mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og Høyre i Oslo, inngår det en forpliktelse om at fjerdedelen av nyproduksjonen av boliger i Oslo skal være utleieboliger. Det betyr at det i hovedstaden er knyttet en forpliktelse til å sørge for at mennesker som har behov for utleieboliger, kan få det. Og det sier seg selv at for å få dette til, kreves det et samarbeid mellom kommunen, staten, finansieringsinstitusjoner som Husbanken, utbyggere og mange, mange andre. Derfor legger jeg til grunn at den opplysningen som jeg nå gir, vil bli tatt med i Boligutvalgets avsluttende arbeid. For det er viktig at det som nå skjer i hovedstaden, og som det er lagt kommunalpolitisk grunnlag for, også får et motsvar når Husbankens ordninger skal legges til rette for å få dette til. Selv oppfatter jeg det som politisk viktig og som et ganske sterkt signal at konstallasjonen mellom Høyre og de to sentrumpartiene tar denne forpliktelsen. Dette er ikke den tradisjonelle sosiale boligbyggingen, men det er billigboliger for at mennesker som enten er i en etableringsfase, i en spesielt vanskelig livssituasjon hvor inntekten er lav, eller rett og slett er nyskilt eller separert, som mange i Norge er, skal ha en sjanse. Så det er rett og slett å utnytte mulighetene i markedet, utnytte den situasjonen som er til stede når mange entreprenører vil bidra. Men det krever at Husbanken stiller opp.

Med disse synspunktene, som jeg tror vil være viktige for Boligutvalgets avsluttende arbeid, vil jeg gjerne legge dette fram i salen. Jeg mener også at det bør statsråden oppfatte som en tilbakekviktering fra mennesker som bærer politisk ansvar i hovedstaden, om at man er villig til å ta et tak og stille opp. Det bør også være et positivt eksempel for andre deler av landet, hvor jeg vet at det skjer mye. Men her er det altså en konkret forpliktelse knyttet til et måltall.

Jeg er glad for at det har kommet en slik utvikling, og ser det i sammenheng med det som saksordføreren for øvrig har gitt uttrykk for fra talerstolen.

Erna Solberg (H): Jeg har bare lyst til å komme med et par kommentarer knyttet til forslaget.

Det er slik at i tilknytning til de to forslagene som Dokument nr. 8-forslaget fra de to representantene fra Venstre omfatter, er det også listet opp en rekke tiltak som man mener man burde gjennomføre. Det er nok slik at veldig mange av de tiltakene som er skissert, i praksis har vært skissert tidligere og har vært tatt opp i andre dokumenter, også fra den tidligere sentrumsregjeringen, fra den nåværende ministeren i hennes boliginitiativ og fra andre partier i Stortinget i forbindelse med de forskjellige behandlingene av dokumentene. Til sammen har vi behandlet disse spørsmålene en rekke ganger i løpet av denne stortingsperioden, og det er mange ting som er under arbeid, bl.a. har et hovedgrep vært å ikke vente på Boligutvalget, men faktisk å legge ansvaret for reguleringen og utviklingen av boligbyggingen i Norge der hvor den skal ligge, nemlig i Kommune-Norge, hvor de bl.a. er pålagt, eller er blitt bedt om, å etablere handlingsplaner, og at man ut fra det skal få støtte. Slik sett mener ikke jeg at det initiativet som er tatt fra Høyre og sentrumspartiene i Oslo, bør vente til Boligutvalget er ferdig. Det er faktisk helt i tråd med det som er den rådende politikken som er vedtatt i Stortinget, nemlig at de kommunene som har etablert handlingsplaner og som har prosjekter, også skal kunne få støtte. Dette utvalget vil komme med mer langsiktige planer enn som så.

For oss er noen av disse tiltakene problematiske, fordi på noen områder har vi f.eks. i forhold til plan- og bygningsloven tatt opp spørsmål som gjelder forenklinger. Vi har en litt annen innfallsvinkel til noen av spørsmålene, fordi vi mener at Husbankens rolle skal være annerledes enn det den er i dag. Derfor er det ikke helt 100 pst. dekkende for våre standpunkter at vi nå er med på alle flertallsmerknadene, for vi mener at Husbanken ikke lenger skal drive med byggelån i den tradisjonelle formen – oppføringslån – men at man derimot på lånesiden skal være en toppfinansieringsbank for førstegangsetablerere gjennom avtaler mellom bankvesenet og Husbanken. Det har vi også fremmet i et eget Dokument nr. 8-forslag. Det innebærer også at den delen av det som går på eierleiligheter eller førstegangsboliger for eie til ungdom, ikke lenger skal være et kommunalt ansvar å medvirke til. Det blir en lettelse også for de administrative ressursene i kommunene, og det skal kunne forvaltes gjennom søknader til det normale bankvesenet.

Det gjør også at vi i og for seg ikke er enig i at det skal etableres egne kontorer for Oslo, og vi har en selvstendig begrunnelse for det. Vi ønsker å innrette Husbanken noe annerledes i fremtiden, og vi har følt behov for bare å påpeke det, siden vi nå er med på en del merknader i innstillingen som kanskje skjuler at vi ønsker et litt større systemskifte i forhold til hvordan Husbanken skal fungere overfor ungdom og overfor førstegangsetablerere. Det betyr ikke at vi ikke mener at andre områder, som f.eks. boligtilskuddet, fortsatt skal være en viktig del, men vi ønsker en rendyrket bank for førstegangsetablerere og vanskeligstilte.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Venstre har tatt eit prisverdig initiativ. Dei har drive nærstudiar ute i felten i hovudstaden og ber om at Husbanken får ei eiga avdeling der. Dei meiner at det trengst ein plan over ti år for bygging av billige bustader.

Senterpartiet vil be om at Husbanken si organisering overfor Oslo blir lagt spesiell vekt på i Bustadutvalet, eit utval som skal slutføra sitt arbeid i løpet av 2001. Vi har òg sans for ein plan over ti år, men vi meiner det er mest føremålstenleg at òg det blir vurdert i Bustadutvalet sitt arbeid.

Lat meg likevel understreka at Senterpartiet er utol-sam i forhold til å skaffa fleire bustader. Vi har sjølve i fleire år vore med i regjering og auka Husbanken sine rammer. Vi meiner at Husbanken spelar ei svært viktig rolle når det gjeld å medverka til bustader av nøktern standard i bustadmarknaden. Vi skal få koma tilbake til ei nærmare drøfting av det når vi behandlar Høgre sitt Dokument nr. 8-forslag.

Så vil eg understreka at det er behov for å informera endå meir om bustadtilskotsordninga. Vi har tru på større bruk av tilskotet i forhold til klausulerte bustader, altså bustader der tilskotet blir ståande ved eit eigarskifte. Vi har tru på auka innsats når det gjeld utleigebustader, og vi har ei spesiell interesse når det gjeld å be om at dei ordningane som er, blir lyfta enda meir fram i forhold til bustader for bustadlause.

Venstre understrekar spesielt kommunane si rolle som ein meir aktiv tilretteleggjar. Tidlegare i dag har moglegheita for å disponera både offentlege areal og offentlege bygningar vore understreka. Eg har til slutt berre lyst til å seia at det her ligg initiativ frå sentrumsregjeringa frå før. Det er teke nye initiativ frå kommunal- og regionalministeren. Eg ser av komiteen si historie at fleire av desse tema har vore diskuterte i mange år, kanskje utan at resultatet står i forhold til alle dei orda som er brukte. Lat oss no håpa at vi med det som ligg i budsjettet for 2001, kan summera opp at innsatsen har vore forsterka i 2001, og så får vi i fellesskap hiva oss over det som Bustadutvalet måtte koma med. Det som er viktig når forslaget frå Venstre blir lagt ved protokollen, er at det ikkje blir avvist. Vi må i fellesskap halda fram med ein tverrpolitisk dugnad for å sikra fleire i dette landet ein bustad av nøktern standard.

Karin Andersen (SV): Når det gjelder Husbankens organisering, er vi enig med flertallet. Vi ønsker å fokusere på problemene i hovedstaden, men ser det ikke hensiktsmessig å organisere det i en egen enhet.

Det som dette forslaget tar opp, går jo rett inn i en av SVs hjertesaker. Utgangspunktet er at det norske boligmarkedet er slik sammensatt at det nesten helt mangler den biten som er viktig for unge og folk med dårlig råd, nemlig billige utleieboliger. Det som en ser nå, er jo at kommuner etter hvert leier ut fine leiligheter som skulle vært sosiale utleieboliger, til gjengs leie og markedsleie og oppfører seg som de reneste hushaier. Da blir det lite igjen av den bitte lille boligsektoren vi har som skulle hjelpe de unge og dem som har dårlig råd.

Venstres forslag tar ganske sterkt utgangspunkt i at her skal man bygge mange billige ungdomsboliger uten subsidiering. SV har ikke noe imot at man gjør det. Vi ønsker jo at boligsektoren generelt blir rimeligere. Men problemet er at hvis man skal nå dem som virkelig har problemer, kommer man nok ikke unna det elementet at man må inn med tilskudd. Venstre er òg inne på det i et av underpunktene sine, at f.eks. gratis tomt kan være et godt bidrag i denne forbindelse, enten fra kommunens eller fra statens side. Og det er jo en form for subsidiering. I tillegg må man nok inn med tilskudd av en ganske annen størrelse enn det mange prosjekter får i dag, hvis dette skal nå både den gruppa som Dørum snakket om i sitt innlegg, altså folk som i en eller annen overgangsfase har bruk for en utleiebolig som kanskje ikke har markedspris, og dem som mer permanent har dårlig økonomi og problemer med å klare det alminnelige boligmarkedet.

Noe av det som blir viktig nå, er at man sørger for at ressursene i byggebransjen blir brukt til å bygge slike boliger. Man må ikke bruke opp de få tomtene og den kapasiteten vi har, til å bygge luksusboliger for folk som bare skal klatre i hierarkiet. Det er ikke av misunnelse jeg sier dette, men det er rett og slett fordi det er nødvendig at vi nå fokuserer på det som er nødvendig, nemlig å hjelpe dem som ikke kan hjelpe seg sjøl. Derfor er det hyggelig å høre at det nye byrådet i Oslo i hvert fall har fokusert noe på dette og sagt at en fjerdedel av nyproduserte boliger skal være utleieboliger, uten at jeg helt greide å få med meg om de skulle være allmenntilgittige og ha en lave-re pris enn man har i det vanlige leiemarkedet, for det må jo være utgangspunktet hvis dette skal bli et effektivt virkemiddel for å få en boligmasse i Norge som er sammensatt på en slik måte at vi unngår at folk får store sosiale problemer.

Så til ett av strekpunktene som Venstre har i sitt forslag. De har ikke fremmet det som forslag, men som et strekpunkt. Det går ut på at de ønsker tiltak for å hindre at offentlig eide boliger blir stående tomme over lang tid. Det har vi sett skje i flere kommuner, og det er litt ubegripelig når man vet at folk samtidig står i boligkø eller blir henvist til hospits. Noen steder kan det være grunner til det, men det er en praksis som ikke kan få lov til å fortsette.

SV har også sett på dette i andre land. I Danmark har de f.eks. en lov som kalles boligformidlingslov, som går ut på at det offentlige kan gå inn og regulere slik at man ikke kan ha boliger stående tomme når det er folk som står i boligkø. Vi arbeider med dette. Jeg varsler på denne måten at vi ser på disse problemstillingene og muligheten til å fremme et konkret forslag om det. Vi er ikke klare til det, men jeg synes kanskje at også Regjeringa burde se på slike muligheter, for det er faktisk en kapasitet som står der, og som ikke blir brukt. Det synes jeg er uakseptabelt. Svært mange av disse leilighetene er jo også bygd med store statlige subsidier. De har vært nedbetalt gjennom sosialhjelp og folks trygdepenger, og så står de der og blir ikke brukt, eller kommunene bruker dem og krever inn høy husleie. Det er på en måte å spekulere med ressurser som det ikke skulle spekuleres med,

men som nettopp skulle være et sosialt gode for dem som har behov for det.

Anita Apeltun Sæle (KrF): Eg begynte innlegget mitt i budsjettdebatten med historia om ei kvinne i Bergen som bur i ein varebil. Uakseptabelt og uverdigg i 2000! I pressområda stig bustadprisane, det er ikkje nok bustader. Kanskje ein betre distriktpolitikk kan endra dette på lang sikt? I enkelte distriktskommunar er bustadene rimelege, nokre stader nesten gratis.

Det må vera mogleg å byggja fleire små, rimelege bustader i offentleg regi. Ein kan også stimulera private utbyggarar til å byggja utleiebustader til nytte både for studentar og for andre som må leiga. Slik det er i dag, kostar det urimeleg mykje i mange byar å byggja utleie-einingar. Bodø tok konsekvensen av det, har eg vorte fortalt. Dei trong privat hjelp for å skaffa fleire bustader, spesielt for å skaffa studentane hus – Bodø har jo vorte ein studentby. Det er krona med suksess; alle studentane får rimeleg husvære i byen, i motsetning til f.eks. i Bergen, der eit kott kostar usannsynlege 7 000 kr pr. måned, iallfall i haustmånadene.

Oslo er vår hovudstad, og prisane dei siste åra har stige usannsynleg. Husbanken er eit viktig bustadpolitisk verkemiddel, og Kristeleg Folkeparti synest at det måtte vera fornuftig at Husbanken si organisering i Oslo vart slik at fokus på problema her vart forsterka. Det trur vi at Venstre sitt forslag og sentrum sine merknader kunne medverka til.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4. (Votering, se side 967)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 11 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Lodve Solholm på vegne av Framskrittspartiet og Høyre
- forslag nr. 2, fra Lodve Solholm på vegne av Framskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 3, fra Lodve Solholm på vegne av Framskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 4, fra Anita Apeltun Sæle på vegne av Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 5, fra Lodve Solholm på vegne av Framskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslaga nr. 6 og 7, fra Magnhild Meltveit Kleppa på vegne av Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslaga nr. 8-11, fra Karin Andersen på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Presidenten vil først la votere over de rammeuavhengige mindretallsforslagene.

Karin Andersen (SV): Det gjelder forslag nr. 6, som er et fellesforslag fra Senterpartiet og SV. Vi trekker det forslaget og kommer tilbake til det i en egen sak.

Presidenten: Forslagene nr. 8-11, fra Sosialistisk Venstreparti tas opp til votering.

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide en plan for utfasing over 3 år, av praksis med å bruke bistandsmidler til å finansiere opphold for flyktninger og asylsøkere i Norge.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen etablere et statlig boliginvesteringsselskap med formål å etablere sosiale utleieboliger i samarbeid med kommuner, boligbyggelag eller andre allmenntilgitt tiltak/stiftelser.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennom konsultasjonsordningen med Kommunenes Sentralforbund utarbeide en rekrutteringsmelding for kommunal sektor. Meldingen legges fram for Stortinget og danner grunnlag for konkret oppfølging i budsjett for 2002.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en sak om flytting av kontrollmyndighet med inn- og utleie av ansatte og privat arbeidsformidling fra Aetat til Arbeidstilsynet, og en nødvendig opptrapping av kontrollvirksomheten for å sikre at regelverket blir fulgt.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble mot 7 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Forslag nr. 6, fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er trukket tilbake.

Forslag nr. 7, fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om en ordning som sikrer at inntekter fra statens utlån til boligbygging gjennom Husbanken tilbakeføres til Husbankens kunder gjennom lavere rentemargin til låntagere som er sikret gjennom Fondet mot husleietap eller tilsvarende ordninger. Inntekter utover dette disponeres til økning i tilskuddspostene under kap. 581.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 92 mot 15 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.56.01)

Presidenten: Forslag nr. 5, fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i budsjett for 2002 fremme forslag til en overføring av midlene innen bostøtteordningen ved en gradvis avvikling av over-

gangsordningen og en tilsvarende opptrapping av bostøtteordningen.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 84 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.56.20)

Presidenten: Forslag nr. 4, fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen igangsette en grundig gjennomgang av virkningene av endringene i inntektsystemet for kommunene. Resultatet av denne presenteres i kommuneøkonomiproposisjonen for 2002.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 73 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.56.40)

Presidenten: Forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Høyre, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en gjennomgang av kompensasjon til kommunene for investeringene knyttet til Reform 97, med særlig vekt på de gjenstående tvistene med enkelte kommuner i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen for 2002.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Høyre ble med 66 mot 41 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.57.01)

Presidenten: Forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i kommuneøkonomiproposisjonen for 2002 legge fram forslag om å kompensere kommunene Arendal, Fredrikstad, Hamar og Larvik for bortfall av basistilskudd for ytterligere 3 år.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 56 mot 51 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.57.21)

Presidenten: Det skal så voteres over innstillingens forslag til vedtak for rammeområde 6. Til dette rammeområdet foreligger det et alternativt forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2001 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)		
	1	Driftsutgifter	166 800 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 400 000	
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	15 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 600 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	90 300 000	
	60	Refusjon til kommuner	18 600 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)		
	1	Driftsutgifter	279 833 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	1 191 800 000	
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)		
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 016 986 000	
	62	Kommunale innvandreriltak	12 072 000	
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
	71	Kunnskapsutvikling	17 300 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	17 000 000	
	73	Tilskudd til innvanderorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	21 000 000	
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	1 300 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering (jf. kap. 3522)		
	1	Driftsutgifter	5 600 000	
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	3 350 000	
526		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 600 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	1	Driftsutgifter	245 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	1	Driftsutgifter	56 400 000	
	21	Oppdrag	6 300 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)		
	1	Driftsutgifter	10 300 000	
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)		
	1	Driftsutgifter	61 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	
534		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	9 500 000	
535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)		
	1	Driftsutgifter	25 400 000	
536		Arbeidsmiljøtiltak		
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	11 500 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	
537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)		
	1	Driftsutgifter	52 600 000	
538		Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité		
	70	Grunnbevilgning	2 600 000	
540		Sametinget		
	50	Sametinget	106 900 000	
541		Tilskudd til samiske formål		
	70	Tilskudd til samiske formål	3 430 000	
550		Lokal næringsutvikling		
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	18 000 000	
	61	Kommunale næringsfond	93 140 000	
	63	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	154 000 000	
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner		
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	248 000 000	
	55	Etablererstipend, fond	120 000 000	
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond	77 000 000	
	58	Regionale samordningstiltak, fond	61 500 000	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, m.v.	8 000 000	
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	90 000 000	
	54	Program for vannforsyning, fond	40 000 000	
	56	Omstilling og nyskaping, fond	79 000 000	
	70	SIVA – utviklingsarbeid, inkubatorprogram, m.v.	32 000 000	
	71	Næringshager	26 000 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 757 300 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	97 000 000	
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	9 000 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	531 000 000	
	77	Ny post	60 000 000	
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	37 000 000	
	79	Tilskudd til radonforebyggende tiltak i boliger, <i>kan overføres</i> ...	6 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 582 000 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	708 000 000	
587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587)		
	1	Driftsutgifter	27 600 000	
1590		Aetat (jf. kap. 4590)		
	1	Driftsutgifter	1 545 605 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 444 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	210 881 000	
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)		
	21	Evaluerings- og utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	20 460 000	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	1 166 561 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1591 post 70</i>	2 576 249 000	
	73	Arbeidsmarkedstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	38 681 000	
1593		Aetats salg av arbeidsmarkedstjenester (jf. kap. 4593)		
	1	Driftsutgifter	278 400 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	1	Driftsutgifter	222 150 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	72	Rentestøtte	74 000 000	
		Totale utgifter		16 548 492 000
I n n t e k t e r				
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)		
	2	Gebyr nødvisum	87 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	674 187 000	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)		
	1	Tilbakevending for flyktninger	47 000 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	54 500 000	
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)		
	1	Diverse inntekter	2 000 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
	5	Tvangsmulkt	1 000 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	12 300 000	
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)		
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
	3	Oppdrag	6 400 000	
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)		
	2	Gebyrer	43 700 000	
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)		
	1	Diverse inntekter	300 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3537	3	Oppdragsforskning	16 200 000	
		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)		
	1	Gebyrer	46 400 000	
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)		
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	11 275 000	
4590		Aetat (jf. kap. 1590)		
	4	Salgsinntekter m.m.	333 000	
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	30 000 000	
	81	Innfordret feilutbetalte attføringsytelser	10 000 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)		
	2	Opplæringstjenester	1 660 000	
4593		Aetats salg av arbeidsmarkedstjenester (jf. kap. 1593)		
	1	Driftsinntekter	278 400 000	
	2	Utbytte	12 000 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	1	Gebyrer	28 724 000	
	4	Tilkjente saksomkostninger	100 000	
	9	Salg av datatjenester	1 500 000	
	10	Husleie, tjenesteboliger	60 000	
5326		SIVA (jf. kap. 2426)		
	71	Låneprovisjon	2 150 000	
5613		Renter fra SIVA		
	80	Renter	54 925 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	80	Renter	5 995 000 000	
		Totale inntekter		7 336 201 000

II

*Fullmakt om midlertidig innkvartering av
asylsøkere og flyktninger*

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2001. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2001, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet,

post 1 Diverse inntekter, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.

2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.

3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 21 Oppdrag, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 3 Oppdrag.

4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533, post 6 Refusjoner.

5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 1 Diverse inntekter og post 3 Oppdragsforskning.

6. Kap. 587 Statens bygningstekniske etat, post 1 Driftsutgifter, mot en tilsvarende merinntekt under kap. 3587 Statens bygningstekniske etat, post 4 Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett.

7. Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank, post 1
Driftsutgifter, mot en tilsvarende merinntekt under
kap. 5312 Den Norske Stats Husbank, post 1 Gebyrer.

IV

*Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med
regionale utviklingsprogram*

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionalde-
partementet i forbindelse med forsøket med videreutvik-
ling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Opp-
land fylkeskommuner får adgang til å omdisponere mel-
lom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling, post 61 Kommunale næringsfond.
2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kom-
muner, post 51 Tilrettelegging for næringsutvikling,
fond, *kan nyttes under kap. 2425 post 51.*
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kom-
muner, post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kom-
muner, post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond
og fylkeskommunene, post 51 Distriktsutviklingstil-
skudd, fond, *kan nyttes under kap. 551 post 51.*

V

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionalde-
partementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 42,75 mill.
kroner på kap. 581, post 71 Tilskudd til byfornyelse og
boligkvalitet.
2. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 160,25 mill.
kroner på kap. 581, post 75 Boligitilskudd til etable-
ring, utbedring og utleieboliger.

3. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 1 209,0 mill.
kroner på kap. 586, post 60 Oppstartingsstilskudd.

VI

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen avvikler over-
gangsordningen som ble vedtatt av Stortinget 19. juni
1997, som følge av samordningen mellom botilskudds-
ordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten
fra Kommunal- og regionaldepartementet, med virkning
fra og med 2001.

VII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjons-
departementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 357,376 mill. kroner utover gitt
bevilgning under kap. 1591 post 70.
2. gi tilsagn for inntil 900,061 mill. kroner utover gitt
bevilgning under kap. 1592 post 70.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av
tiltaksaktiviteten i 2001, samt tiltaksaktivitet i begynnel-
sen av 2002, jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

VIII

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjons-
departementet kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til
arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir
vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.»

Det vil bli votert alternativt mellom komiteens innstil-
ling og dette forslaget.

Komiteen hadde innstillet:

A. Rammeområde 6

I

På statsbudsjettet for 2001 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)		
	1	Driftsutgifter	156 000 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag	21 400 000	
	22	KOSTRA-rapporteringssystem for kommunene og fylkeskommunene	15 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	5 600 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	90 300 000	
	60	Refusjon til kommuner	18 600 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520)		
	1	Driftsutgifter	270 233 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	1 191 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)		
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	2 016 986 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak	12 072 000	
	70	Analyse av ressursbruk	1 600 000	
	71	Kunnskapsutvikling	17 300 000	
	72	Tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	17 000 000	
	73	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	21 000 000	
	74	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	1 300 000	
522		Senter mot etnisk diskriminering (jf. kap. 3522)		
	1	Driftsutgifter	5 600 000	
523		Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene		
	1	Driftsutgifter	3 350 000	
524		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	55 300 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	43 809 000	
526		Nasjonale minoriteter		
	70	Tilskudd til nasjonale minoriteter	2 600 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	1	Driftsutgifter	245 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 700 000	
531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	1	Driftsutgifter	56 400 000	
	21	Oppdrag	6 300 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
532		Produktregisteret (jf. kap. 3532)		
	1	Driftsutgifter	10 300 000	
533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 3533)		
	1	Driftsutgifter	61 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	750 000	
	70	Tilskudd til Norsk Brannvern Forening	500 000	
534		Arbeidsretten, meklingsinstitusjonen m.m.		
	1	Driftsutgifter	9 500 000	
535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)		
	1	Driftsutgifter	25 400 000	
536		Arbeidsmiljøtiltak		
	21	Forsknings- og utredningsoppdrag m.m., <i>kan overføres</i>	11 500 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	5 100 000	
	70	Tilskudd til forskning og informasjon	3 800 000	
537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)		
	1	Driftsutgifter	52 600 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
538		Tilskudd til Norsk Elektroteknisk Komité		
	70	Grunnbevilgning	2 600 000	
540		Sametinget		
	50	Sametinget	106 900 000	
541		Tilskudd til samiske formål		
	70	Tilskudd til samiske formål	3 430 000	
550		Lokal næringsutvikling		
	60	Tilskudd til utkantkommuner, <i>kan overføres</i>	18 000 000	
	61	Kommunale næringsfond	93 140 000	
	63	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	154 000 000	
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner		
	51	Tilrettelegging for næringsutvikling, fond, <i>kan nyttes under kap. 2425 post 51</i>	248 000 000	
	55	Etablererstipend, fond	120 000 000	
	57	Tilskudd til INTERREG, inkl. pilotprosjekter, fond	77 000 000	
	58	Regionale samordningstiltak, fond	61 500 000	
552		Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, m.v.	8 000 000	
	53	Programmer for kompetanseutvikling, fond	90 000 000	
	54	Program for vannforsyning, fond	40 000 000	
	56	Omstilling og nyskaping, fond	79 000 000	
	70	SIVA – utviklingsarbeid, inkubatorprogram, m.v.	32 000 000	
	71	Næringshager	26 000 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	1 737 000 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	60	Handlingsprogram for Oslo indre øst	50 000 000	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i>	97 000 000	
	73	Tilskudd til opplysning, informasjon m.m.	9 000 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	591 000 000	
	78	Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, <i>kan overføres</i>	37 000 000	
	79	Tilskudd til radonforebyggende tiltak i boliger, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
	60	Oppstartingsstilskudd, <i>kan overføres</i>	1 582 000 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag...	708 000 000	
587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587)		
	1	Driftsutgifter	27 600 000	
1590		Aetat (jf. kap. 4590)		
	1	Driftsutgifter	1 545 605 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 444 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	210 881 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)		
	21	Evaluering, utviklingstiltak m.v., <i>kan overføres</i>	20 460 000	
	70	Arbeidsmarkedstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i>	1 166 561 000	
1592		Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede		
	70	Arbeidsmarkedstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under kap.1591 post 70</i>	2 517 840 000	
	73	Arbeidsmarkedstiltak, investeringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	38 681 000	
1593		Aetats salg av arbeidsmarkedstjenester (jf. kap. 4593)		
	1	Driftsutgifter	278 400 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	1	Driftsutgifter	222 150 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	72	Rentestøtte	74 000 000	
		Totale utgifter		16 548 492 000
I n n t e k t e r				
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)		
	2	Gebyr nødvisum	87 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	674 187 000	
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)		
	1	Tilbakevending for flyktninger	47 000 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	54 500 000	
3530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 530)		
	1	Diverse inntekter	2 000 000	
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	3 700 000	
	5	Tvangsmulkt	1 000 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	12 300 000	
3531		Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 531)		
	1	Inntekter av laboratorievirksomhet	1 200 000	
	2	Informasjon, kurs og tjenesteyting	1 100 000	
	3	Oppdrag	6 400 000	
3533		Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (jf. kap. 533)		
	2	Gebyrer	43 700 000	
3535		Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 535)		
	1	Diverse inntekter	300 000	
	3	Oppdragsforskning	16 200 000	
3537		Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 537)		
	1	Gebyrer	46 400 000	
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587)		
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett	11 275 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4590		Aetat (jf. kap. 1590)		
	4	Salgsinntekter m.m.	333 000	
	80	Innfordret misbruk av dagpenger	30 000 000	
	81	Innfordret feilutbetalte atføringsytelser	10 000 000	
4591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 1591)		
	2	Opplæringstjenester	1 660 000	
4593		Aetats salg av arbeidsmarkedstjenester (jf. kap. 1593)		
	1	Driftsinntekter	278 400 000	
	2	Utbytte	12 000 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	1	Gebyrer	28 724 000	
	4	Tilkjente saksomkostninger	100 000	
	9	Salg av datatjenester	1 500 000	
	10	Husleie, tjenesteboliger	60 000	
5326		SIVA (jf. kap. 2426)		
	71	L�neprovisjon	2 150 000	
5613		Renter fra SIVA		
	80	Renter	54 925 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	80	Renter	5 995 000 000	
		Totale inntekter		7 336 201 000

II

*Fullmakt om midlertidig innkvartering av
asylsøkere og flyktninger*

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2001. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i budsjettet for 2001, samtykker Stortinget i at Kommunal- og regionaldepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 520, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak.

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 530 Arbeidstilsynet, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3530 Arbeidstilsynet, post 1 Diverse inntekter, post 6 Refusjoner og post 7 Byggesaksbehandling, gebyrer.
2. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 1 Inntekter av laboratorievirksomhet og post 2 Informasjon, kurs og tjenesteyting.

3. kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 21 Oppdrag, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3531 Statens arbeidsmiljøinstitutt, post 3 Oppdrag.
4. kap. 533 Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3533, post 6 Refusjoner.
5. kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 1 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekt under kap. 3535 Arbeidsforskningsinstituttet, post 1 Diverse inntekter og post 3 Oppdragsforskning.
6. Kap. 587 Statens bygningstekniske etat, post 1 Driftsutgifter, mot en tilsvarende merinntekt under kap. 3587 Statens bygningstekniske etat, post 4 Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett.
7. Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank, post 1 Driftsutgifter, mot en tilsvarende merinntekt under kap. 5312 Den Norske Stats Husbank, post 1 Gebyrer.

IV

*Omdisponeringsfullmakt i forbindelse med forsøk med
regionale utviklingsprogram*

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i forbindelse med forsøket med videreutvikling av regionale utviklingsprogram i Hedmark og Oppland fylkeskommuner får adgang til å omdisponere mellom følgende bevilgninger:

1. kap. 550 Lokal næringsutvikling, post 61 Kommunale næringsfond.

2. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner, post 51 Tilrettelegging for nærings- utvikling, fond, *kan nyttes under kap. 2425 post 51.*
3. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner, post 55 Etablererstipend, fond.
4. kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner, post 58 Regionale samordningstiltak, fond.
5. kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond og fylkeskommunene, post 51 Distriktsutviklingstilskudd, fond, *kan nyttes under kap. 551 post 51.*

V

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 42,75 mill. kroner på kap. 581, post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet.
2. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 160,25 mill. kroner på kap. 581, post 75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger.
3. gi tilsagn utover gitt bevilgning for inntil 1 209,0 mill. kroner på kap. 586, post 60 Oppstartingstilskudd.

VI

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Regjeringen avvikler overgangsordningen som ble vedtatt av Stortinget 19. juni 1997, som følge av samordningen mellom botilskuddsordningen fra Sosial- og helsedepartementet og bostøtten fra Kommunal- og regionaldepartementet, med virkning fra og med 2001.

VII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2001 kan:

1. gi tilsagn for inntil 357,376 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1591 post 70.
2. gi tilsagn for inntil 900,061 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1592 post 70.

Fullmakten skal nyttes for å sikre gjennomføringen av tiltaksaktiviteten i 2001, samt tiltaksaktivitet i begynnelsen av 2002, jf. omtale under kap. 1591 og kap. 1592.

VIII

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre bifaltes innstillingen med 75 mot 31 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.58.02)

Presidenten: Vi voterer så over innstillingens forslag til rammeuavhengige vedtak.

Komiteen hadde innstillet:

IX

Stortinget ber Regjeringen vurdere et faglig grunnlag for innarbeiding/videreutvikling av kriteriene for rus og sosiale forhold for både kommuner og fylkeskommuner for innlemming i inntektssystemet fra 2002.

Presidenten: Her har Arbeiderpartiet varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 63 mot 43 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.58.32)

Videre var innstillet:

X

Stortinget ber Regjeringen utvide Arbeidskraftundersøkelsen slik at nødvendige og korrekte data om funksjonshemmede og arbeid blir en fast del av undersøkelsen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteses så over rammeområde 7.

Komiteen hadde innstillet:

B. Rammeområde 7

På statsbudsjettet for 2001 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
2540		Stønad under arbeidsløyse til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	45 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	6 519 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 5704)		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v., <i>overslagsbevilgning</i>	280 000 000	
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring		
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 637 000 000	
	71	Attføringsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 340 000 000	
		Totale utgifter		12 821 000 000
I n n t e k t e r				
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (jf. kap. 2542)		
	2	Dividende	50 000 000	
5705		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs, dagpenger		
	1	Refusjon dagpenger	18 000 000	
		Totale inntekter		68 000 000

V o t e r i n g :

Votering i sak nr. 2

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Komiteen hadde innstillet:

På statsbudsjettet for 2001 vert det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
<i>Fiskeridepartementet</i>			
2540		Stønad under arbeidsløyse til fiskere og fangstmenn	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	7 000 000
		fra kr 48 000 000 til kr 41 000 000	
<i>Arbeids- og administrasjonsdepartementet</i>			
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	300 000 000
		fra kr 6 600 000 000 til kr 6 300 000 000	
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>			
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v., forhøyes med	30 000 000
		fra kr 280 000 000 til kr 310 000 000	
<i>Arbeids- og administrasjonsdepartementet</i>			
2543		Ytelser til yrkesrettet attføring	
	70	Attføringspenger, nedsettes med	78 000 000
		fra kr 4 178 000 000 til kr 4 100 000 000	
	71	Attføringsstønad, forhøyes med	41 000 000
		fra kr 1 209 000 000 til kr 1 250 000 000	
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>			
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs, dagpenger	
	2	Dividende, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 50 000 000 til kr 70 000 000	
<i>Arbeids- og administrasjonsdepartementet</i>			
5705		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs, dagpenger	
	1	Refusjon dagpenger, forhøyes med	7 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 22 000 000	

Presidenten: I første linje i innstillingen står det «2001». Det skal rettes til «2000».

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling – med den foretatte rettelse – bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet:

I

I statsbudsjettet for 2000 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
U t g i f t e r :			
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 137 521 000 til kr 139 521 000	2 000 000
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 301 700 000 til kr 1 182 700 000	119 000 000
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 623 000 000 til kr 1 629 600 000	6 600 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 135 000 000 til kr 128 150 000	6 850 000
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5612)	
	72	Rentestøtte, forhøyes med fra kr 73 000 000 til 78 000 000	5 000 000
I n n t e k t e r :			
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)	
	4	Diverse inntekter, nedsettes med fra kr 890 600 til kr 675 000 000	215 600 000
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)	
	1	Tilbakevending for flyktninger, nedsettes med fra kr 62 000 000 til kr 42 000 000	20 000 000
5330		Kommunalbanken AS	
	91	Salg av aksjer, bevilges med	141 000 000
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 5 185 000 000 til kr 5 065 000 000	120 000 000

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering, post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3522 Senter mot etnisk diskriminering, post 1 Diverse inntekter.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Komiteen hadde innstillet:

Dokument nr. 8:68 (1999-2000) – forslag fra stortingsrepresentantene Odd Einar Dørum og May Britt Vihovde om strakstiltak for bygging av billige boliger for unge i etableringsfasen – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 5

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 15.